

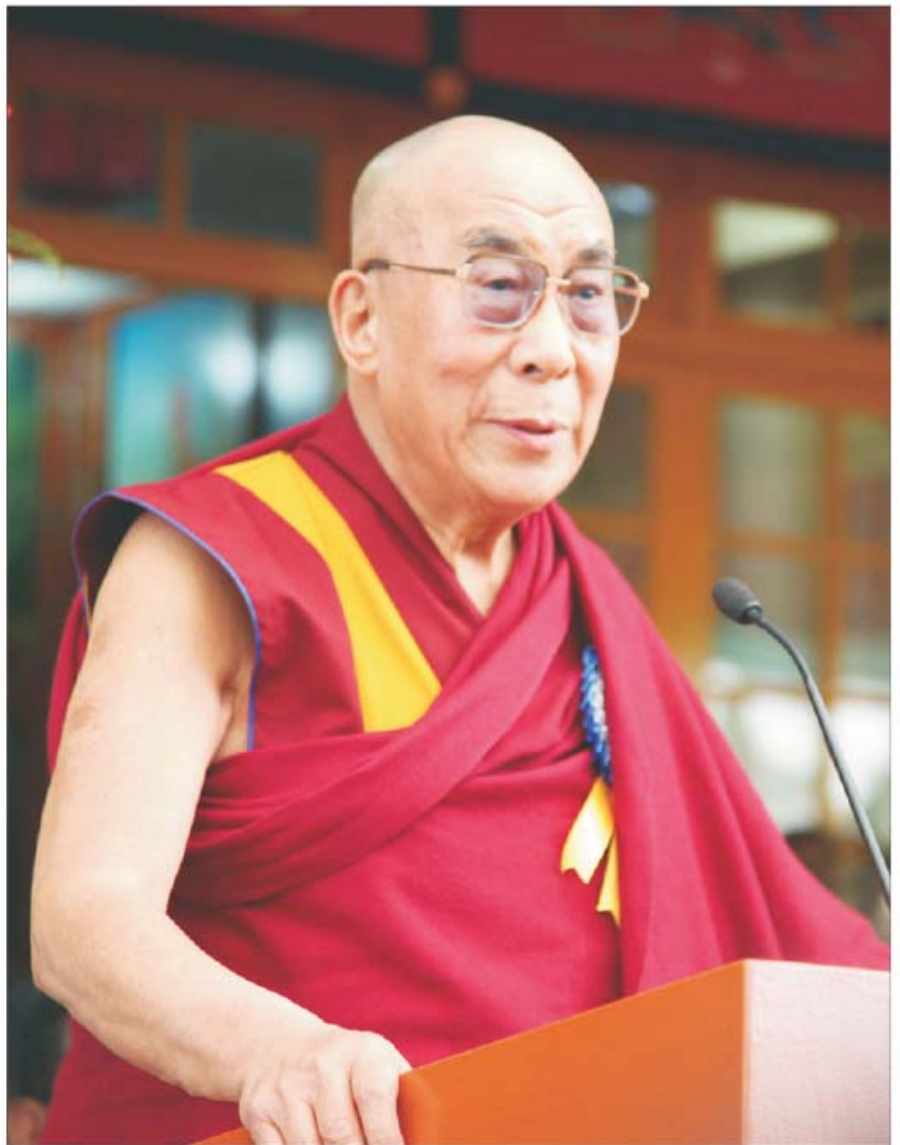
བཅའ་ཁྲིམ་བོད་མིའི་སྒྲིག་འདུགས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གཞི་སྤྲུལ་གྱི་བཀའ་

གསལ་འཛིན་ཏིན་སྒྲོར་བཞི།

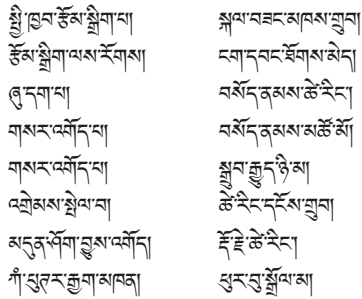
མི་ ༩༥ ཡང་། ༥

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལུ་འབྲུག་ལུ་སྡོད་ཆེ་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཕྱི་ཆེ་བདུན་པ།

ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དབྱིན་ཡུལ་དང་སི་ཁོ་ར་ལན་ཏེ། ཨི་ར་ལི་བཅས་ཀྱི་ནང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འདུགས་བཀའ་ཤག་གིས་ཡགོང་ས་མཆོག་དགྲུང་གུངས་ ༥༥ ལ་ཕེབས་པའི་འཁྲུངས་སྐར་སྐྱད་བཅི་གནམ་རྒྱས་ཞུས་པ།

Published by: Secretary, DIIR,
Typeset and Printed at:
Narthang Press, CTA,
Dharamsala
email:shejaeditor@tibet.net
Tel:+91-1892-222457/222510
Circulation email:
circulation@tibet.net
Website :- www.bod.asia

ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ལུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་
ནང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་ཞིག་བསྐྱངས་སྐབས་ཀྱི་སྟེ་
བར་ནས་ས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་འབྱེད་ལགས་དང་
Jeremy ལགས་ Dylan ལགས་ Matera
བཅས་ཀྱིས་གནང་སོན་བྱེད་བར་སྟགས་ཐེ་ཞུ།

ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་
 གི་རྒྱལ་ཁབ་དབྱིན་ཡུལ་དང་མི་ཁྲི་ཅུ་ལན་ཤེ། ཡིན་མི་བཅས་སུ་
 མཛད་དཔྱིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ། ༤
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་དུ་གསར་འགོད་བར་བཀའ་
 གྲོལ་སྟེན་པ། ༥
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་
 རིའི་ཆོང་ལས་ཕྱེ་ཆོག་ས་ལ་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༦
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་གཞོན་རྒྱུས་ཆེག་ཁྲི་བཀྲམ་བར་ལམ་སྟོན་
 བཀའ་གྲོལ་དང་ཆོས་འབྲེལ་བསྐྱབས་པ། ༧
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་དུ་མང་ཆོག་ས་ལ་ཆོས་འབྲེལ་
 སྟེན་པ། ༨
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གི་ཁྲོང་ཁྲིར་མན་ཆེ་མི་ཅར་
 ཆོས་འབྲེལ་སྐབས་མང་ཆོག་ས་གི་བྱི་བར་བཀའ་ལན་སྟེན་པ། ༩
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་མཛད་
 དཔྱིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ། ༡༠
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མང་
 གཞོའི་རིན་མང་དང་བོད་སྐྱོར་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༡༠
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ལུས་མང་
 མང་སུ་གི་མཆོག་མཛའ་འབྲུན་མཛད་པ། ༡༡
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་
 ཡུལ་ཁྲོས་ཆོག་ས་གི་ཁྲོག་ས་འགལ་ཆོག་ས་པའི་ཆོག་ས་གཙོ་
 མཆོག་དང་མཛའ་འབྲུན་མཛད་པ། ༡༢
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་
 ཡུལ་གི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་སྟོན་གཉེར་
 ཁབ་དུ་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༡༣
 ལྷོ་ནེར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ས་
 ལོན་ཾོན་དུ་ཉེན་གཤི་བྱས་པའི་ཡི་ཤུའི་མཆོད་ཁབ་མེ་སི་མིན་སི་
 ཅར་ཞེ་རྩེ་དུ་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༡༤
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་རུའི་ཅར་གསར་འགོད་པའི་ཆོད་དོན་དེ་
 བར་བཀའ་ལན་སྟེན་པ། ༡༥
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་རིའི་ཁྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མི་རྣམས་
 ལ་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༡༦
 ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་ཤོད་རིགས་དང་སོག་པོ། བལ་ཤོད་མི་
 རིགས་རྣམས་ལ་བཀའ་གྲོལ་སྟེན་པ། ༡༧
 ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མི་ཁྲི་ཅུ་ལན་ཤེའི་
 ཁྲོས་ཆོག་ས་འཐུས་མི་ཤོད་དོན་རྒྱལ་སྐྱོར་བ་རྣམས་དང་མཛའ་
 འབྲུན་མཛད་པ། ༡༨
 ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་མི་ཁྲི་ཅུ་ལན་ཤེའི་ཁྲོང་ཁྲིར་ཡིན་མཛའ་

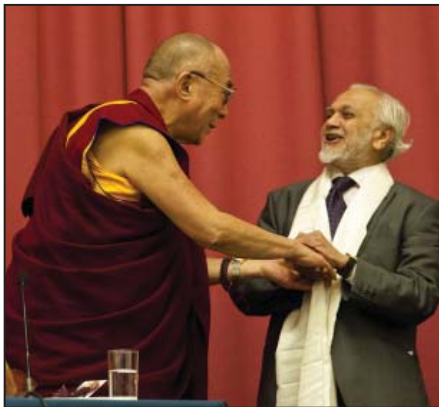
བདེན་པའི་མེ་མེུ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་
འཇུག་སྤྱོད་ཆོག་ལེ་ཀྱི་གསལ་བསྐོད་གསལ་བསྐྱབས།..... ༩༩

གནས་ཚུལ་སྤྲིང་བརྒྱུས།

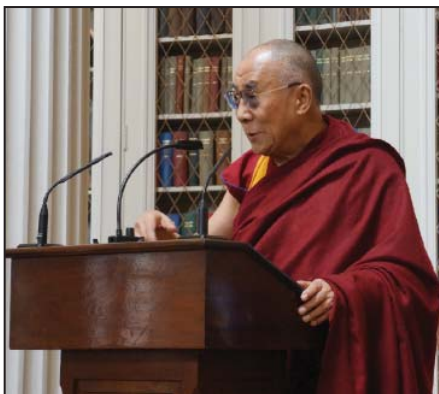
ཡཔོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁོང་ཁྲིམ་མན་ཆེ་
སི་ཏར་ཁུལ་དུ་གསར་འགོད་བ་དང་དབྱིན་འི་ཆོང་ལས་
ཕྱེ་ཆོག་ས་ལ་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། དེ་བཞིན་གཞོན་སྤྱོད་
ཆོག་ས་ལ་འདྲ་མཉན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་དང་
མང་ཆོག་ས་ལ་ཆོས་འདེལ་སྤྲུལ་ཡོད་བ་མ་ཟད། རྒྱལ་ས་
ལོན་ཏོན་དུ་ཕྱོས་ཆོག་ས་ཀྱི་ཁྱོད་ས་འགལ་ཆོག་ས་ལ་འི་
ཆོག་ས་གཙོ་མཆོག་དང་མཇུག་འཕྲད། དཔལ་འབྱོར་རིག་
པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བཀའ་སློབ་སོགས་སྤྲུལ་ཡོད།

ཡཔོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ས་ལོན་ཏོན་གྱི་ཡི་ཤུའི་མཆོང་
ཁང་དུ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཁག་དང་ལྷན་
སྟོན་ལས་གསུང་འདོན་དང་དུའི་ཏར་གསར་འགོད་པའི་
ཆེད་དོན་དེ་བར་བཀའ་ལན། དབྱིན་འི་ཁྱོས་ཆོག་ས་ཀྱི་ཟ་
འབྲུ་དང་བདེ་འཇགས་ཆོག་ས་རྒྱུ་གི་ཁྱོས་ཆོག་ས་འབྲུས་
མི་བརྒྱ་དང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱུ་བར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད། དེ་
རྗེས་ཁུལ་དེར་གནས་སྡོད་ཀྱི་དབྱིན་པའི་རང་རིགས་བོད་
མི་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་སོག་པོའི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་
ཐུགས་བརྩེ་ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད།

ཡཔོང་ས་མཆོག་གིས་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཏེའི་རྒྱལ་སར་ཡུལ་
དེའི་ཁྱོས་ཆོག་ས་འབྲུས་མེད་བོད་དོན་རྒྱུ་ལྟོར་བ་རྣམས་
དང་མཇུག་འཕྲད་མཇུག། དེ་ནས་ཁོང་ཁྲིམ་མན་ཆེ་
སིར་གསར་འགོད་པའི་དེ་བར་བཀའ་ལན་སྤྲུལ། དེ་རྗེས་མི་
ཏ་ལའི་ཁོང་ཁྲིམ་མི་རན་ཏོ་ལར་ཆེབ་ས་སྤྱད་གིས་ས་ལོ་མ་
གོད་ཆག་སོག་མི་རྣམས་ལ་མཇུག་ཁ་དང་ཞི་བདེའི་ཁོང་
ཕྱིར་འཆོམས་གཟིགས། མི་ལ་ལོ་གཙུག་ལག་སློབ་གྲུར་
བཀའ་སློབ་དང་ཆོས་འདེལ་སོགས་སྤྲུལ་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྤྱབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་
གངས་ ༥༥ ལ་མེབས་པའི་སྤྱིའི་འཁྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་
ས་གནས་གང་སར་སྤྱད་བཅི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་བ་ལྟར།
བཞུགས་སྐར་དུ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་མང་གཙོའི་ཀ་བ་
གསུམ་དང་ཆོག་ས་སྤྱི་དཔྱད་སོགས་ནས་སྤྱོད་ལྷ་རྒྱལ་རིར་
སྤྱོད་དང་འཇུགས་དང་། བསྟན་སྤྱད་མང་ནག་གཉིས་
ཀྱི་སྤྱན་ལྷར་རྒྱགས་ཐན་ལྷ་བསངས། གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
འཁྲུངས་སྐར་མཇུག་སྤྱོད་གཟབ་རྒྱས་དང་ཆོག་ས་ཡོད།

ཡཔོང་ས་མཆོག་གིས་ཕི་རིན་གར་བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་བ་ ཆོར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ།

༥༩། བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་བ་གཞོན་ནུའི་མཐུན་ཆོག་ས་དང་
བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་བ་སློབ་གྲུའི་འཛིན་སྐྱོང་ཐུན་མོང་གིས་གོ་
སྤྱི་གཞོག་རི་ལྷར་སྤྱོད་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྷར་
བཀའ་བཞེས་ཟབ་མོ་ཐོབ་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༥ ཆེས་ ༡༩
ཉིན་གྱི་ཕྱོད་ཆུ་ཆོད་ ༡༠ རོག་སྤྱི་ནོར་ཡཔོང་ས་ཡ་སྤྱབ་ས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སློབ་གྲུ་དེའི་(Tibetan Public
School) མདུན་ཐང་དུ་སློབ་གྲུག་དང་མི་མང་ལ་ལས་སྟོན་
བཀའ་སློབ་བཀའ་ཁྲིན་ཆེ་བ་སྤྲུལ་དོན། རོས་རང་དུས་ཡུན་
གང་ཅམ་སོང་རྗེས་ས་གནས་འདིར་ཐེངས་གཅིག་སྤྱི་བས་
བར་ཏ་ཅད་དགའ་པོ་བྱུང་། དེ་བཞིན་རོས་ཀྱིས་རོ་མེས་ཡུ་
སྤྱབ་དང་སྤྱུ་སྤྱུ་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་བྱུང་བ་མ་ཟད། སློབ་གྲུ་
འདི་ཆོག་ས་ཆུང་པོ་ཡོད་པར་དགའ་པོ་བྱུང་། མང་འཕྲེའི་ཆོན་
ཆེན་མཆོག་གིས་མི་རབས་གསུམ་གྱི་ས་གནས་འདིའི་མངའ་
སྤྱིའི་སྤྱི་ཁྱབ་སྟོན་ཆེན་གནད་ཡོད་ལ་ཁོང་རྣམས་དང་ཏ་ཅད་
མཇུག་འཕྲད་ཆེན་པོ་ཡོད། ཐེངས་འདིར་མི་རབས་བཞི་
བ་ཡང་ཐུག་རྒྱ་བྱུང་། ད་ཆོས་མེས་ཡོན་ཐོག་འབད་བཙོན་
ལུགས་ཆེ་ཅམ་བྱ་རྒྱ་ཏ་ཅད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཟབ་རྒྱས་སྤྲུལ། དེ་བཞིན་ཡཔོང་ས་མཆོག་
དང་མང་འཕྲེའི་སྤྱི་ཁྱབ་སྟོན་ཆེན་གཉིས་ཀྱིས་སློབ་གྲུའི་
མདུན་ཐང་དུ་བན་ཉིན་ཤིང་སྤྱུ་འདེབས་འཇུགས་མཇུག། ཕྱིར་
ཡོལ་ཡཔོང་ས་ཡ་སྤྱབ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་
རིགས་ཁ་ཆེ་བ་སློབ་གྲུའི་དགོ་རྒྱུ་རྣམས་དང་བོད་རིགས་ཁ་
ཆེ་བ་གཞོན་ནུའི་མཐུན་ཆོག་ས་ཀྱི་ཆོག་ས་མི་རྣམས་ལ། བོད་
རིགས་ཁ་ཆེ་བ་རྒྱུ་གས་རྣམས་ལ་མཇུག་ཁ་དང་གསུང་
སོལ། སྤྱོད་པར་ལྷན་དུ་བསྟོན་ཏེ་ཏ་ཐེལ་བོད་རིགས་ཁ་ཆེ་
བ་ཐུག་འཆོལ་ཁང་ལ་གནས་གཟིགས་སྤྱོད་ཆེབ་ས་སྤྱད་བསྐྱུངས།
གནས་ཚུལ་རྒྱས་པ་དུས་དེབ་རྗེས་མར་འགོད་རྒྱ་ཡིན།

སྤྱི་ནོར་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཡུ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་དབྱིན་ཡུལ་དང་སི་ཁོ་ཌ་ལན་ཌེ། ཨི་ཌ་ལི་བཅས་སུ་མཇུག་འབྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ།

འཕགས་པ་ཧུ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཇུག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོན་པ་དང་། དགེ་བཤེས་སྒྲུང་རི་ཐང་པ་རྗེ་མེད་གེས་མཇུག་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་ཆོག་པ་བརྒྱུད་མའི་ཆོས་འབྲེལ། ཁུལ་དེར་བལ་པོའི་གོར་ཁ་ (Gorkha) དམག་མིའི་རུ་ཁག་གི་དམག་མི་ཁག་གཅིག་ལ་མཇུག་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མན་ཆེ་སི་ཌའི་ཅེད་ཐང་ཆེན་མོའི་ནང་མང་ཆོག་པ་ལ་ < < རོན་དམ་གྱི་འགྱུར་བ་ནང་སེམས་ནས་ཡོད་དགོས། >> ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ། ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་འབར་མའི་མང་གཙོ་རོན་གཉེར་བ་ལྷུ་སྤྱོད་མང་སུ་གི་མཆོག་དང་ཕྱི་ཆེས་ ༢༠ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་སྐུ་མི་རེན་སི་ཅལ་སི་ (Prince Charles) མཆོག་དང་ཁོང་གི་སྤྱི་ཟླ་གེ་མི་ལ་ (Camilla) མཆོག་མཇུག་འབྲེལ་མཇུག་པའོད། ཕྱི་ཆེས་ ༢༡ གྱི་སི་ཁོ་ཌ་ལན་ཌེའི་སིག་ཞེ་ཉི་དཔེ་མཇུག་ཁབ་ (Signet Library) གི་ཆོག་པ་ཁབ་དུ་སི་ཁོ་ཌ་ལན་ཌེའི་གྲོས་ཆོག་པ་བོད་རོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་འཕུས་མི་རྣམས་ (Scottish Parliament Cross Party Group on Tibet) དང་ས་གནས་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ། གསར་འགོད་པའི་ཆེད་རོན་ཉི་བར་བཀའ་ལན། དེ་བཞིན་གྲོས་ཆོག་པ་གྱི་འཕུས་མིར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད། འཕགས་པ་ཧུ་སྤྱབ་ཀྱི་ཨི་ཌ་ལི་བཅས་དུ་འདུག་མཇུག་འབྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་ཡོད་པ་བཅས།

༢༡ པུ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཆེབས་སྤྱོད་བསྐྱབས་ཏེ་ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གསར་འགོད་ལྷན་ཆོག་པ་ཐོག་བཀའ་སློབ་དང་། དབྱིན་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལི་ཌེ་སི་ (Leeds) ནང་དབྱིན་ཇིའི་ཡོག་ཤེར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོང་ལས་ལྷན་ཆོག་པ་ (Yorkshire International Business Convention) ཞེས་པའི་ཆོང་པ་གྲངས་ ༤༥༠ བཀའ་བར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད། ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་གྲོང་ཁྱེར་མན་ཆེ་སི་ཌའི་ཁུལ་དུ་དཔལ་མགོན་

ཡུ་གོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་དུ་གསར་འགོད་པར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་པ།

༢༡ པུ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མན་ཆེ་སི་ཌའི་ཡུ་ཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཡུ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་མན་ཆེ་སི་ཌའི་ (Manchester) གནས་ཐང་ནས་བཞུགས་གནས་མགོན་ཁབ་དུ་ཡུ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྤྱབས་སལ་པོ་ཌ་ (Salford) གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཁབ་པ་སྤྱོད་ཞབས་ཨའི་ཡན་སི་ཉེ་སུ་ (Ian Stewart) མཆོག་དང་ཁོང་གི་ལྷུ་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་མེབས་བསྐྱབས་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། ཕྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་ལྷན་ཆོག་པ་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། རོས་རང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་དང་ཏ་ཅང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དབྱིན་ཇིའི་ལུང་པར་སྤྱོད་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། སྤྱི་རང་ཆོ་ཆང་མ་འགོ་བ་མི་ཞིག་

ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ལུས་སེམས་གང་གི་ཆ་ནས་བདེ་བ་
དོན་གཉེར་དང་སྤྱད་པ་སྤུངས་པ་འདོད་ཀྱི་བསམ་བཤེས་
གཅིག་མཛུངས་སུ་ཡོད་པར་བརྟེན། རོས་ཀྱིས་འགྲོ་
བཤེས་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་བཏང་སྟེ་
སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་རི་ལྟར་སྤྱད་ཆུ་ལ་སྐྱོར་སྐྱོང་ཆ་
ཡོད་ཆུ་དང་སོ་ཅི་བཞིན་ཡོད། དེ་ནས་རོས་རང་ནང་
པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་
ཚང་མའི་ནང་བྱམས་པ་དང་བཅུ་བཞུགས་པ་
སོགས་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་བསྐྱེད་བྱ་ཡོད་པ་གཅིག་
མཛུངས་ཡིན་སྟེ་ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་མཐུན་
སྤྱི་ལ་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ལས་བྱ་ཆུ་འགན་ཁུར་
གཉིས་པར་ཅི་བཞིན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
སློབ་སྤྲུལ། སྐབས་དེར་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས་
དེར་སྐབས་ཆུ་ལ་སྤྱི་ལ་ནང་བོད་དོན་ལ་དོ་སྣང་ལྡན་
བྱ་ཉམས་བཞིན་པའི་ཆོར་སྤང་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པར་
དགོངས་ཆུ་ལ་རི་ཡོད་ཀྱི་ཐི་བ་ཁྱུས་པར། མགོན་པོ་
གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་སྤྲུལ་དོན། བོད་ཀྱི་
གནད་དོན་དེ་ལོ་མང་ཕྱིན་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།
དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱ་གར་པ་མང་པོ་
ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་མི་ཆོས་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
སྤྱགས་གཅིག་ནས་བོད་ལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཐོན་ཁུངས་མེད་
པ་དང་ལུང་ཁྱུག་ཆགས་ཡོད་ནའང་། བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་ཐོག་དོ་སྣང་ཡག་ཐག་ཆོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆུ་ལ་
ཁབ་མང་པོའི་སྤྱད་གཞུང་གིས་བོད་དོན་ལ་ཆུ་བ་
སྐྱོར་དེ་བཞིན་ཆོད་མཐོན་པོར་སྤེལ་སྤོང་ཡོད། བོད་
ཀྱི་ཁོར་ལུག་ཉམས་ཆག་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས་བོད་
ཀྱི་ཆུ་ག་ཆུ་ཆེ་ཁག་ལ་བརྟེན་ནས་འཆོ་བཞིན་པའི་
མི་མང་ཐེང་འབྲུམ་མང་པོའི་བདེ་སྤྱད་དང་ཐད་ཀར་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་སྤྱང་
སྐྱོབ་ལ་དོ་སྣང་སྤྱོད་ཆུ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཞེས་བཀའ་ལན་
སྤྲུལ་ཡོད། དེ་ཟེས་ཡུ་གོང་ས་མཆོག་དབྱིན་ལུ་མི་
ཾ་སི་(Leeds)ཁོང་གི་དུ་ཆེབས་སྐྱོར་བསྐྱེད་ས་
ཏེ་ཆོང་ལས་སྤྱོད་ཆོགས་(Yorkshire International Business Convention) ལ་
བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་བཅས།

ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ལ་ཁྱུག་སྤྱད་པ་མཆོག་ཁྱེད་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་སལ་པོ་རྒྱ་གོང་གི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཐི་བ་
མཆོག་དང་ཁོང་གི་ལྷན་སྐྱེད་མཆོག་གིས་མེས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་པ།

ཡུ་གོང་ས་མཆོག་ལ་སྤྱོད་སྤྱད་ཁྱུག་ཀྱིས་བསྐྱོར་སྤྱོད་ལས་ཁྱུས་པ།

སྤྱི་ཚོལ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇིའི་ཆོང་ལས་ སྤྱི་ཆོག་ལ་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༡༡ པུ་མེ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་ ཉ་ལས་ཤོད་ས་མེད་པ་ལྟ་བུ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡༡༩༩༠ ལོ་རབས་ནས་བཟུང་གནས་སྐབས་ དེར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཏེ་ཆོང་ལས་ནང་དུ་བཟང་སྟོང་ དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན། དེར་

དང་འཆེ་བའི་བྱ་སྟོང་ལྷགས་ཆེ་དུ་འགྲོ་འུགས་ཡིན། ཆོང་ལས་ནང་བཟང་སྟོང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁོམ་དུ་ལྟ་བུའི་ནང་ རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་མན་ཆུན་ཆོང་འབྲེལ་བྱེད་སྐབས་ སྤྱི་ཚོལ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཆོང་མ་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ པར་བརྟེན། འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་དེ་དག་ གིས་གུས་བཅི་དང་ཡིད་ཆེས་བསྐྱེད་ཆུར་ཉ་ཅང་མན་ རོགས་ཡོད། ཡིད་ཆེས་ཡོད་ན་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ རོགས་ལས་ཀ་བྱེད་ཐུབ། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོང་ལས་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་འབྲེལ་ཡིན་ རུང་གཏམ་སྟུན་གྲགས་ཡོང་རྒྱ་ཡིན། གཏམ་སྟུན་ གྲགས་ཆོང་མས་འདོད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཆོང་བཆོས་ གྲང་པོ་དང་གཞག་ཐོག་ནས་ཆོང་གི་ལས་དོན་གཉེར་ བ། རང་ཉིད་ལ་གདོང་སྟོབས་དང་ཡིད་ཆེས་སྟོབས་ ཐུབ། རིན་ཐང་དེ་དག་སྟོ་སྟོབས་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་མ་ལྟ་ བྱ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་གཞན་ལ་གཡོ་སྐྱེད་ བསྐྱེད་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ནང་གཞན་གྱིས་ ཤེས་ཡོང་བསམ་པའི་དངངས་སྐྱེད་དང་དོགས་གཞི་ ཡོང་རྒྱ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ཁུལ་བཅོ་རྒྱུ་རེད། ང་ ཆོ་མཐར་འཇིགས་ཞོར་ལོངས་སྟོང་དང་གཉེན་ཉེ་ཆོང་ མ་བཞག་ནས་འགྲོ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོགས་ ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་དེ་བཞག་ལ་བཀའ་ལན་ཡང་སྤྲུལ་ ཡོད་པ་བཅས།

tional Business Convention) ཞེས་ པའི་ཆོང་པ་ ༤༥༠ བཀའ་བར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད། དེ་ཡང་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་ མཆོག་ཁྱལ་དེར་ལ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་སྟོབ་ སྐྱེད་ཁག་གཅིག་གིས་བརྟེན་པའི་སྤྱི་དབྱངས་འབྲུལ་ ལས་ཁུལ་ཉེ་སེབས་བསྐྱེད་ཁུལ་ཡོད། དེ་རྗེས་བཞགས་ གལ་དུ་འཁོད་མཆོམས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ གིས་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠༡༩༥༠ ལོ་རབས་སྐབས་ཆོང་ལས་ནང་བཟང་སྟོང་སྟོང་

སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་དེ་དག་ རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཞི་མའི་འདོད་ཇམ་དང་མིག་རྒྱུང་ཐུང་ རུའི་སྤྱི་བྱས་ལ་ཐུག་ཡོད་སྟོར་དོས་ཀྱི་སྟོགས་པོ་ ཞིག་གིས་བརྗོད་བྱུང་། དབྲུལ་སྐྱེད་དཔར་གྱི་ཁྱད་པར་ ཉ་ཅང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དེ་བཟང་སྟོང་ཐོག་ནས་ མ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་གནས་ སྐབས་ཐོག་ནས་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གལ་ཏེ་དབྲུལ་པོ་ཆོའི་གནས་སྐབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ མ་ཐུབ་པར་དེ་ཐུར་ལུས་ཆེ་འཛམ་གླིང་ནང་རྟོག་ག་

སྤྱི་ཚོལ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཞོན་སྤྱི་ཆོག་ཆིག་བྲི་བཀའ་ བར་ལས་སྟོན་བཀའ་སློབ་དང་ཆོས་འབྲེལ་བསྐྱུངས་པ།

༡༡ པུ་མེ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཆོས་ ༡༤ ཉིན་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ལུལ་གྱི་གོང་ཁྱེར་མན་ཆེ་མི་ཉར་ཁུལ་དུ་ཐོག་མར་གསར་ཤོག་ གྲགས་ཅན་ཁག་གཅིག་གི་གསར་འཕྱོད་པའི་ཆེད་དོན་དེ་བར་བཀའ་ལན་སྤྲུལ། དེ་རྗེས་གཞོན་སྤྱི་ཆོག་ལ་འབྲེལ་བའི་སོས་འགན་ཁུར་སྐབས་ཉེ་སྤྱི་ཆོག་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་ཐབས་བྱེད་དགོས། (Stand up & Be the Change) ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། ངོས་རང་དུས་རབས་ ༢༠ མི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དུས་རབས་ ༢༠ ད་ཆ་ཡོལ་

ཟེན། དུས་རབས་དེའི་སྐབས་མི་ཚོས་འཛམ་གླིང་གི་
 རྒྱུག་གྲ་དང་དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་
 ཉག་གཅིག་ཅག་པོའི་སྟེང་སྐབས་ཤུགས་ཁོ་ན་ཡིན་པར་
 རོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། སྤྱི་རྒྱུག་གྲ་སེལ་རྒྱུའི་འདུན་
 བ་བཅངས་ཏེ་ཅག་ཤུགས་མེད་སྟོང་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་
 སློང་ལ་སྟོན་མེད་ཀྱང་ཐབས་ལམ་ཞོར་བ་ཡོད། གང་
 ཡིན་བཞིན་ན། ཅག་པོས་རྒྱུག་གྲ་སེལ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་
 རྒྱུག་གྲ་འཕར་མ་བཟོ་གི་ཡོད། ང་ཚོའི་ཉམས་སྦྱང་
 ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་དེ་དག་འཆེ་བ་མེད་པའི་གྲོས་
 མོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་བརྒྱུད་སེལ་རྒྱུ་གལ་ཆེ་
 ཡིན་པའེས་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་
 མང་ཆོགས་ཀྱི་བྱི་བར་བཀའ་ལན་སྟུལ། ཉིན་གྱང་
 ལྷགས་སློན་གྲུབ་བསྟན་པ་ཡོང་ས་མཆོག་གིས་མན་
 ཆེ་མི་ཁར་ཨེ་རི་ན་ (Manchester arena) གཞོན་སྤྱི་ས་ཆེག་ཁྱི་བཀའ་བར་བཀའ་སློབ་
 སྟུལ་ཡོད། སྐབས་དེར་དབྱིན་ཇིའི་མཆོང་གཏམ་
 འཁྲབ་སྟོན་པ་སྟན་པ་ལྷན་གྲགས་ཅན་སྤྱི་ཞབས་རས་སེལ་
 རྩ་རན་ཏྲ་ (Russell Brand) ལགས་ཀྱིས་
 གཞོན་སྤྱི་ས་ཆོར་བོད་ཀྱི་པ་སྐྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་
 ལྷ་མ་མཆོག་རོ་སྟོང་གི་གསུང་བཤད་གནང་ཟེས་ནོ་
 བེལ་ཞེ་བའི་གཞེངས་ཏྲགས་བཞེས་སྟོང་མཁན་གྱི་
 ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་གོ་ཏམ་ལ་ནས་ Guatama-
 la ཡིན་པ་སྤྱི་ཞབས་མ་ཡན་རི་གོ་རྟེན་ཏམ་ན་ཅུ་
 (Mayan Rigoberta Menchu) མཆོག་
 དང་། ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཡི་ཤུའི་ཆོས་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་
 རེ་སི་མོན་ཏུ་ཏུ་མཆོག་ (Desmond Tutu)
 རྣམ་གཅིས་ཀྱིས་གནས་འཕྲིན་མུང་དུ་ཞིག་བརྟན་
 འཕྲིན་བརྒྱུད་མང་ཆོགས་ལ་བསྟན་ཟེས་པ་ཡོང་ས་
 པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་
 སྟུལ་དོན། གལ་ཏེ་རོས་རང་ནང་པ་དང་བོད་མི་ཞིག་
 ཡིན་བསམ་པའི་ཀྱན་སློང་བཅང་ཆེ་ང་ཚོའི་དབར་
 རང་བཞིན་གྱིས་བར་ཁྱད་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
 རོས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ང་ཚོ་ཆང་མ་ལུས་སེམས་གང་
 གི་ཆ་ནས་བདེ་བ་འདོད་མཁན་དང་སྟུག་བསྟུལ་མི་
 འདོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་མཆུངས་ཤིག་
 ཆགས་ཡོད་བསམ་བློན་གྱི་ཡོད། མིའི་རྣམ་དབྱེད་
 ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་གྱི་ཡོད།

པ་གོང་ས་མཆོག་དང་དབྱིན་ཇིའི་མཆོང་གཏམ་འཁྲབ་སྟོན་པ་སྟན་པ་ལྷན་གྲགས་ཅན་སྤྱི་ཞབས་རས་སེལ་རྩ་རན་ཏྲ་ལགས།

པ་གོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇིའི་སྤྱི་ཞབས་མགོན་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་མཆོག་རོ་སྟོང་གི་གསུང་བཤད་གནང་ཟེས་ནོ་བེལ་ཞེ་བའི་གཞེངས་ཏྲགས་བཞེས་སྟོང་མཁན་གྱི་ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་གོ་ཏམ་ལ་ནས་ Guatama-la ཡིན་པ་སྤྱི་ཞབས་མ་ཡན་རི་གོ་ཏམ་ན་ཅུ་ (Mayan Rigoberta Menchu) མཆོག་དང་། ལྷོ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ཡི་ཤུའི་ཆོས་དཔོན་སྤྱི་ཞབས་རེ་སི་མོན་ཏུ་ཏུ་མཆོག་ (Desmond Tutu) རྣམ་གཅིས་ཀྱིས་གནས་འཕྲིན་མུང་དུ་ཞིག་བརྟན་འཕྲིན་བརྒྱུད་མང་ཆོགས་ལ་བསྟན་ཟེས་པ་ཡོང་ས་པ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྟུལ་དོན། གལ་ཏེ་རོས་རང་ནང་པ་དང་བོད་མི་ཞིག་ཡིན་བསམ་པའི་ཀྱན་སློང་བཅང་ཆེ་ང་ཚོའི་དབར་རང་བཞིན་གྱིས་བར་ཁྱད་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རོས་ཀྱིས་རྒྱན་དུ་ང་ཚོ་ཆང་མ་ལུས་སེམས་གང་གི་ཆ་ནས་བདེ་བ་འདོད་མཁན་དང་སྟུག་བསྟུལ་མི་འདོད་པའི་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་མཆུངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་བསམ་བློན་གྱི་ཡོད། མིའི་རྣམ་དབྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་པར་འབྱེད་གྱི་ཡོད།

འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཆགས་སྤང་གི་གཞན་དབང་དུ་སོང་
 བ། རྣམ་དབྱེད་དེས་པན་པ་ལས་གནོད་པའི་རྒྱུ་
 དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་ང་ཚོས་
 དེས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་བྱས་པ་
 བཅེའི་བསམ་པ་ཉམས་སྦྱང་སྟེ་མ་འོངས་པར་སྤྱི་
 ཆོགས་བཟང་པོ་ཞིག་བསྟན་རྒྱུར་འཆར་སྤང་ཅམ་མ་
 ཟད། ཆོད་སེམས་དང་ཞུས་པ་མེད་པའི་སྤྱི་རྒྱུ་
 བཅང་དགོས། བཟང་སྟོང་གི་བསམ་སྟོན་འབྲེལ་
 རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་རང་ཉིད་ལ་གདེང་སྟོབས་དགོས།
 སེམས་ནང་གདེང་སྟོབས་ཡོང་བར་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 གཞན་ལ་བྱང་པོ་བྱང་གཞག་དང་བསམ་པ་རྣམ་དག་

བྱེད་རྒྱུ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་
 སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྟུལ།
 དེ་ཟེས་དབྱིན་ཡུལ་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་
 སྤྱི་ཞབས་ལགས་ཀྱིས་གསོལ་འདེབས་
 ཞུས་དོན་ལྟར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་དབྱིན་
 ཇིའི་བྱེད་མེད་སྟོན་པ་སྤྱི་ཞབས་མི་ཡ་ (Sophia) ལགས་
 ཀྱིས་བྱས་པ་བཅེའི་ཉམས་སྦྱང་ལེན་ཐོག་སྤྱི་ཆོགས་
 རང་ལས་རིགས་འབྲེལ་བའི་བརྟེན་གྱི་བྱ་
 དགའ་གསོལ་རས་སྟུལ་ཡོད། །

དབར་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཐོན་པའི་ཤིང་པ་ལས་གཞི་ཅིའི་ཆ་ནས་ང་ཚོ་ཆང་མ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། གོ་ལའི་གནམ་གཤིས་འགྱུར་ཤོག་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་འགྲོ་བ་མི་སྤྱི་ལ་བྱུང་བ་དེ་དག་སྤང་མེད་དུ་བཞག་ནས་མི་པན་ཚུན་དབར་གྱི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཐོན་པ་ནམས་གཙོ་བཟུང་བྱས་ཆོ་རྟག་གྲ་ཡོང་གཞི་ཆགས་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤུལ་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་རིགས་བྱུང་མེད་གཞི་སྤྱི་ལ་གིས་བོད་ནང་བོད་མི་ཚོར་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་དང་བོད་པའི་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་འགྲོ་རྒྱུ་འདྲིལ་ཁུངས་འཆབ་ཏུ་ཅང་ཡོད་སྟོར་ཁྱུས་པར། མི་འགའ་རེས་ངོས་ཀྱིས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཐོང་གོ་ས་རྒྱུན་སྦྲོར་བྱ་རྒྱུ་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་བདག་གཅེས་བྱ་རྒྱུར་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མིན། འབྲུང་འགྱུར་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཐོང་ཡང་ཤིང་ཕུ་མཐུད་མིན་དང་ཡང་ཤིང་རི་ལྟར་འཆོལ་མིན་སྟོར་སྤྱི་ལ་ངོས་འཛིན་རང་ལོ་ ༡༩ ཅམ་ལ་སོན་སྐབས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་ཞུས་པར་གོ་བསྐྱར་ཁྱུ་རྒྱ་ཡིན་སྟོར་བརྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་ལན་སྤུལ། གྱི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་སྤྱི་ཆེན་ཆེགས་བརྒྱད་མ་དང་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་བཀའ་ཆོས་འཕྲོ་སྦྲོང་མཛད་དེ་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་ཆེབས་ཞལ་བསྐྱར་ཡོད་པ་བཅས། །

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲིར་མན་ཆེ་སི་ཊར་ཆོས་འབྲེལ་སྐབས་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྤུལ་བ།

༡༣། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་མེད་པའི་དབྱིངས་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་གོང་ཁྲིར་མན་ཆེ་སི་ཊར་ཆོས་འབྲེལ་མེད་པའི་ནང་མང་ཆོག་གས་ལ་དོན་དམ་གྱི་འགྱུར་བཀའ་སྤུལ་གས་ཡོང་དགོས། ཞེས་པའི་བརྟེན་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤུལ་བྱུང་མཆོམས་མང་ཆོག་གས་ལ་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྤུལ་ཡོད།

སྐབས་དེར་ཆོས་ཁུ་བ་རྒྱ་རིགས་སློབ་མ་ཞིག་གིས་དྲི་བ་ཕུལ་བར། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་སྤུལ་དོན། དེད་དུས་འཛམ་གླིང་གི་ཁ་སྤྱོད་འདི་བཞིན་དོན་དམ་གྱི་མང་གཙོ་དང་ཆོས་དད་རང་དབང་། མི་སྤྱིར་གྱི་རང་དབང་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོང་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་ནག་ནང་འགྱུར་བ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགྲོ་ཁྲིད་ཆོས་རྒྱ་ནག་གི་ཁྲིམས་ལུགས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོད་གཞི་དང་མཐུན་པ་ཞིག་འབྲོད་གོས། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ལ་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་རྟོགས་བྱ་རྒྱུ་འདྲིལ་ཐང་ཆ་ཆང་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟོ་མོ་ངེས་པར་དུ་འབྲེད་དགོས། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ལ་དམ་བསྐྱུགས་དང་བཀག་འཁོག་བྱས་དང་བྱེད་སྤྱི་ལ་ཡིན་པའི་སྤྱི་དབྱུས་དེ་དག་ཕྱིར་བསྐྱེད་དགོས། ཞེས་བཀའ་ལན་སྤུལ་ཡོད།

ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་གང་སྤྱིའི་ཡང་ཤིང་མེབས་ཕྱོགས་སྟོར་གྱི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྤུལ་དོན། མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཐོང་རེས་ཕྱིན་སྤྱི་

མཐུད་ཡོང་དགོས་རྒྱུ་དེ་བོད་པའི་རིག་གཞུང་སྤྱི་ཆེན་བྱ་རྒྱུར་དགོས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་བསམ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡང་ཤིང་གི་གནད་དོན་དེའི་ཐོག་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ། ངོས་ཀྱི་ཡང་ཤིང་ཕུ་མཐུད་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་པ། གལ་ཏེ་ཡང་ཤིང་ཡོང་དགོས་ཆོ་ཡང་ཤིང་རེས་མ་དེ་རི་ལྟར་ངོས་འཛིན་ཁྱུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་གཉིས་རེད། གནད་དོན་དེའི་སྟོར་སྤྱི་ལ་ངོས་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ལྡན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ཆེན་མེད་པའི་ནང་མང་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ ༡༩ སྤྱི་ཆེན་སྐབས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱར་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་གི་སྤྱི་ཆེན་ཞུས་པར་ཆོ་དང་གོ་བསྐྱར་བྱེད་ཅིས་ཡོད་སྟོར་བཀའ་ལན་སྤུལ་འདུག་པ་བཅས། །

སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ ལོན་ཌོན་དུ་མཇུག་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ།

༡༣ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཡལོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མན་ཆེ་སི་
ཏར་ཁུལ་དུ་ཆོས་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས་གྲུབ་
ཟེས་ཐད་འཕུར་གནས་གྲུབ་རྒྱུ། དབྱིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་
ས་ལོན་ཌོན་དུ་ཆེབས་སྐྱབས་ཀྱི་བཞུགས་གནས་མགོན་
ཁང་དུ་ཡུལ་ཞབས་སོར་འཁོད་མཆོམས། སྤྱི་འཐུས་
ཆོགས་གཙོ་སྟོན་པ་ཆེ་རིང་མཆོག་གིས་གཙོས་ས་

གནས་བོད་རིགས་ཆོས་ལེབས་བསྐྱབས་རྒྱས་ཞུས་
ཡོད།

དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ལོན་
ཌོན་དུ་ཆེབས་སྐྱབས་མ་བསྐྱབས་གོང་མན་ཆེ་སི་ཏར་
ཁུལ་གྱི་ཉིན་མཐའ་མའི་མཇུག་འཕྲིན་སྐབས་སྤོ་ཐོག་
མར་མན་ཆེ་སི་ཏར་བཞུགས་གནས་མགོན་ཁང་དུ་ཡི་
ཤུའི་ཆོས་པ་སྤྱི་ཞབས་ལོ་རེན་སི་ལི་རི་མན་ (Lau-

rence Freeman) མཆོག་གིས་མཇུག་བཅར་
ཞུས་ཡོད།

ཁོང་ནི་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་ཡུན་རིང་གི་ཆོས་ཐོགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་།
སྤྱི་ཤུ་ཞབས་ལོ་རེན་སི་ལི་རི་མན་མཆོག་ནི་ཡི་ཤུའི་
སྒོམ་གྱི་ཐབས་ལམ་གོ་རྟོགས་སྟེལ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་
ནང་འབད་བརྩོན་ཏེ་ཅང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག་
པ་མ་ཟད། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་དང་ལྷན་ཆོས་
ལུགས་མཐུན་སྤྱིལ་གྱི་ལྷན་ཆོགས་མང་པོར་མཉམ་
ཞུགས་གནང་གྱིར་ཡོད། དེ་ཟེས་ཡལོང་ས་མཆོག་
གིས་མན་ཆེ་སི་ཏར་ཁུལ་གྱི་ཆོས་འབྲེལ་འཕྲོ་སྐྱོང་
མཇུག་ཡོད། སྐབས་དེར་ཐོག་མར་ལེགས་
སྐྱབས་སྤྱད་ཐོག་གིས་བརྗོད་གསུང་འདོན་གནང་། དེ་
ཟེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་མགོན་པོ་སྤྱི་སྐྱབ་
ཀྱིས་མཇུག་པའི་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པའི་བཀའ་ཆོས་
འཕྲོ་སྐྱོང་དང་སྐྱོང་ཆོགས་བརྒྱུད་མའི་ཆོས་འབྲེལ་
མཇུག་ཡོད། ཉིན་གྲངས་ལུགས་སྟོན་གྲུབ་ཟེས་ཡལོང་ས་
མཆོག་གིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་དེ་བར་བཀའ་ལན་སྟུལ་
ཟེས་ལོན་ཌོན་དུ་ཆེབས་སྐྱབས་བསྐྱབས་ཡོད།

སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་དང་བོད་ སྐྱོར་བཀའ་སློབ་སྟུལ་བ།

༡༣ ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༡༩ ཉིན་ཡལོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་
གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་དུ་ཉིན་གཞི་གྲུབ་པའི་ཕྱི་མེ་སི་མིན་
སི་ཏར་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་(University of
Westminster) དུ་མང་གཙོའི་རིན་ཐང་དང་
བོད་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྟུལ་དོན། ཏུས་རབས་ ༢༡ འདི་
ད་ལྟ་གསལ་པ་ཆགས་ཡོད་གང་ཡིན་བརྗོད་ན། ཏུས་
རབས་འདིའི་ལོ་དགུ་བཅུ་ཅམ་ལྷག་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ང་ཆོར་ཏུས་རབས་འདི་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱབས་རྒྱུའི་གོ་

སྐབས་ཡོད། རྒྱ་གར་དང་རྒྱ་ནག་གཉིས་ལ་མཚུངས་
བསྐྱར་བྱས་དང་། ཡུལ་དེ་གཉིས་ཀར་མི་འབོར་ཏེ་ཅང་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནང་མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་
འོག་ཁྲིམས་ཀྱིས་དབང་བསྐྱར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་
བརྟེན། སྤྱི་བརྗོད་དང་གསལ་འགྲུལ་རང་དབང་ཡོད་
འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ལྟ་བུར་ཆ་མཆོན་ན། རྒྱལ་ཁབ་ཁ་
བལ་འཕྲོ་རྒྱུའི་ཉིན་ཁ་བཤད་དེ་གངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཀྱི་སྤྱོད་མེད་པོ་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་རང་དབང་ལ་
བཅན་ཤུགས་ཀྱིས་དམ་བསྐྱགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ངས་ཀྱིས་རྒྱ་རིགས་ཆོས་ཐོགས་པོ་མོ་ཆོ་དང་ཐུག་
འཕྲད་ནམ་བུར་སྐབས། ཁྱེད་ཆོས་རྒྱ་གར་གྱི་ལས་
སྟུལ་བཟང་པོ་དེར་མིག་དཔེ་ལྟ་དགོས་པ་བརྗོད་ཀྱི་
ཡོད། དཔེར་ན། ཨ་རིའི་ཡུལ་དེ་ཨ་རིའི་མི་མངས་
ལ་ ༣༠༠ ཡས་མས་ཡོད་པ་ཆོར་བདག་པ་ལས་མང་
གཙོ་དང་སྤྱི་མཐུན་ཆོགས་པ་གཉིས་ལ་བདག་མེད་
པ་བཞིན། རྒྱ་ནག་ཀྱང་རྒྱ་ནག་མི་མང་དུང་ཕྱར་བཅུ་
གསུམ་ལ་བདག་པ་ལས་གྲངས་ཁྲབ་དམར་ཤོག་ཆོགས་
པ་གཅིག་ཕྱར་དབང་མེད། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་འདི་

ཡང་མི་གྲངས་ཐེང་འབྲུམ་བདུན་ཡོད་པ་ཚོར་དབང་
 ཡོད། སྤྱིར་བཏང་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འོག་ཀྱི་ལ་
 ཁབ་སྤྱད་སྤྱི་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ཀྱི་ཁབ་དེའི་མི་མང་
 ཉན་ཀྱི་ཁབ་དེ་འཛིན་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མི་མང་
 གིས་ཁོང་རང་ཚོའི་ཆེད་དུ་བཅུགས་པའི་སྲིད་གཞུང་
 དེར་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཞེས་བརྗོད་བཞིན་ཡོད།
 ལམ་ལུགས་དེ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཡིན། གང་ཡིན་
 བརྗོད་ན། ལམ་ལུགས་དེའི་འོག་མང་ཚོགས་ཀྱིས་
 འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་
 འགན་ཁུར་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། རྒྱ་ནག་
 མི་མང་དུང་ཕྱུར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་
 ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། རྒྱ་ནག་མི་
 མང་ཚོར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
 བྱུང་ན། ཁོང་ཚོར་ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱད་
 ཐོག་ནས་བྱང་བའི་ཐོག་གཙོ་བོ་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་ཆ་
 ཆང་ལྡན་ཡོད། དེ་སྔོན་ངོས་ཀྱི་གྲོགས་པོ་ཞིག་གིས་
 ངོས་ལ། བོད་མི་ལ་ཁྱིམ་ཁྱུ་ལུ་ལུ་མི་གྲངས་ས་ལ་

གསུམ་ལས་མེད་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་ལུ་མི་ཚང་
 མང་དབང་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་ནག་མི་འབོར་གྲངས་དུང་
 ཕྱུར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་དེ་མི་
 དགྲའི་ལག་ཏུ་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་བྱུང་། ཞེས་བཀའ་སློབ་
 སྤྱུལ། དེ་རྗེས་ལ་ཞོང་ས་མཆོག་གིས་གཞུང་འབྲེལ་
 མིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་བོད་དོན་རྒྱུ་མྱོར་ཚོགས་
 པའི་ཚོགས་མི་ཁག་གཅིག་ལ་མཇུག་ཁ་དང་བཀའ་
 སློབ་སྤྱུལ་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ལ་ཞོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ལུ་མ་ཨང་སང་སྤྱ་གི་མཆོག་ མཇུག་འབྲེལ་མཇུག་པ།

༡༣ པུ་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་འབར་
 མའི་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་ལུ་མ་སྤྱ་ཨང་སང་སྤྱ་གི་
 མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇའི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཏོན་དུ་ལ་ཞོང་
 ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཞུགས་
 གནས་མགོན་ཁང་དུ་ཆེད་བཅར་ཞུས་ཡོད། སྐབས་
 དེར་སྤྱི་ནོར་ལ་ཞོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་ལུ་མ་སྤྱ་མཆོག་ལ་བཀའ་སློབ་སྤྱུལ་དོན།
 ངོས་རང་སྤྱ་ཉིད་དང་མཇུག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུང་བར་
 ཏུ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། སྤྱ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོམས་དང་
 ཆེད་སེམས་ལ་ངོས་ཀྱིས་བསྐྱགས་བརྗོད་ཞུ་བཞིན་
 ཡོད། སྤྱ་ཉིད་མཆོག་གིས་རང་གི་པ་དམ་པ་ལྷ་རྩེ་
 སེམས་བཅངས་ཏེ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་སྤྱིའི་བདེ་དོན་
 ཆེད་ལྷག་བསམ་ཏུར་སྤྱི་ཉིད་འབད་བཅོན་གནང་
 བའི་བྱ་བ་རྣམས་ལམ་སྤྱོད་ཡོང་བའི་རེ་བ་དང་སློན་
 འདུན་ཞུ་ཡིན། སྤྱ་ཉིད་སྤྱ་ཉིད་དང་མཇུག་རྒྱུའི་
 རེ་བ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་ཐེབས་ཏེ་

ལུ་མ་སྤྱ་མཆོག་ལ་མཇུག་དང་དང་སྤྱ་པའི་སྤྱ་བརྒྱན་ ཞིག་ཕྱག་རྟགས་སྤྱ་གསོལ་རས་སྤྱུལ་ཡོད།

ལ་ཞོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལུ་མ་སྤྱ་མཆོག་མཇུག་འབྲེལ་ཀྱི་ཕྱག་རྟགས་གསོལ་རས་སྤྱུལ་བཞིན་པ།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱ་ཞབས་ཨེ་ ཤི་མི་ལི་ལྷན་ཏི་(Ed Milliband) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པ།

སྤྱ་ཞབས་ཨེ་ཤི་མི་ལི་ལྷན་ཏི་ཡགས།

༢༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁུལ་ས་ལོན་ཏོན་དུ་དབྱིན་ཇིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་སྤྱ་ཞབས་ཨེ་ཤི་མི་ལི་ལྷན་ཏི་(Ed Milliband) མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་ཡོད།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཁུལ་ས་ལོན་ཏོན་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་སྤྱན་གྲགས་ཚན་གྱི་རོ་ཡལ་ཨེལ་རྩ་ཉི་ (Royal Albert Hall) ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ཁྱེད་མི་གངས་ ༤༠༠༠ ཙམ་ལ་ < <དོན་དམ་གྱི་འགྱུར་བ་ནང་སེམས་ནས་ཡོང་དགོས། >> ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། ཚོས་གྲོགས་པོ་མོ་ཚོ། རོས་རང་འདིར་ནང་སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་གོང་མཐོར་གཏོང་ཐབས་སྐོར་སྐད་ཆ་གོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། རིན་ཐང་དེ་དག་བྱམས་བརྩེའི་བསམ་བར་རག་ལུས་ཡོད། གལ་ཏེ་མིའི་ནམ་དཔྱད་ལ་བཟང་སློད་ཀྱི་རྒྱུ་ཉེན་བྱེད་མ་སྤུབ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨ་རིའི་གོང་ཁྲེན་ནི་ལུ་ཡོག་ཏུ་ཆོང་ལས་ཀྱི་ཁང་ཆེན་གཉིས་འཛིགས་སྐྱུལ་རིང་ལུགས་པས་རྩ་མེད་བཅོས་བ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་ཉེན་ཡོད། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་བྱི་བར་བཀའ་ལན་སྤྲུལ་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁུལ་ས་ལོན་ ཏོན་དུ་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༢༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་ཁུལ་ས་ལོན་ཏོན་དུ་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་དཔལ་འབྱོར་རིག་པའི་སློབ་གཉེར་ཁང་དུ་ (London School Of Economics) བཅོད་བསྐྱར་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། དེ་རིང་འདིར་སེབས་པའི་ཚོས་གྲོགས་པོ་མོ་ནམ་པར་སྐད་ཆ་གོད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པར་རོས་རང་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་། གོ་སྐབས་འདིའི་རིགས་ནམ་བུ་སྐབས་རོས་རང་འཛམ་གླིང་མི་འབོར་ཐེར་འབྲས་བདུན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་གཅིག་ཡིན་བསམ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་དབར་ཁ་མདོག་དང་སྐྱ་མདོག་ན་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཐུན་བྱ་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞི་རྩའི་ང་ཚོ་ཆོང་མ་ལུས་དང་སེམས་ཆོར་གང་གི་ཆ་ནས་མི་ཡིན་བ་གཅིག་མཆུངས་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ཡུལ་ལངས་བ་དང་སྤྱི་ལོ་བྱུང་ན་བསམ་བ་མ་གཏོགས་རྩོག་གྲ་བྱུང་ན་བསམ་

མཁན་སྤྱི་གཅིག་ཀྱང་མེད། ང་ཚོས་ལུགས་རྒྱུ་རྒྱུ་
 བོད་བསམ་སྒྲོ་མ་འཁོར་བར་དོན་མེད་ཀྱིས་རྒྱལ་
 སྤྱིའི་དབུ་འཕྱོར་དང་ཁོར་ལུག་ དེ་བཞིན་དབུ་
 ལུག་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་སོགས་
 དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་བཟོ་བཞིན་ཡོད། དཀའ་
 ངལ་དེ་དག་མིའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རྩ་ས་པ་ཚུལ་མཐུན་
 གྱི་ལས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་འབྲལ་མེལ་
 གྱི་ཁེ་ཕན་ཁོན་དོན་གཉིས་བྱས་པར་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་
 ཞིག་རེད། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་འདིའི་ནང་མི་འབོར་ཐེང་
 འབྲུམ་བདུན་ཅུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཕན་ཚུན་
 གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་བསམ་སྒྲོ་བཏང་
 རྟེན་ལས་ཀྱི་བྱེད་དགོས། ཁ་ཐས་དང་འབྲལ་ཆས་ཡུར་
 རྒྱས་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་བཞིན་སྤྱི་དང་རྩ་
 པའི་འབྲུང་ཁུངས་རྗེ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་ཕན་ཚུན་གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟེན་ནས་གནས་ཡོད། གལ་ཏེ་ང་ཚོས་མི་

གཞན་ལ་རང་གི་ཆོས་གྲོགས་པོ་མོའི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ དང་ཡིད་ཆེས་མེད་པར་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་ན། དུས་རྒྱུ་
 ཐུབ་ན། སོ་སོ་ཡིན་ནའང་སྒོ་བདེ་པོའི་ངང་འཆོ་གནས་ ཏུ་སྒོ་མ་བདེ་བར་གནས་དགོས་པ་ཆགས་རྒྱ་ཡིན། ཞེས་
 བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་ཕན་ཚུན་དོགས་པ་ སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤུལ་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་རྟེན་གཞི་ བྱས་པའི་ཡི་ཤུའི་མཆོད་ཁང་ཆེ་སི་མིན་སི་ཊར་ཨེ་རྟེ་རུ་བཀའ་སློབ་སྤུལ་བ།

༡༩། ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༢༠ རྟེན་དེའི་ལུག་
 གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཾོན་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཆེ་སི་མིན་
 སི་ཊར་ཨེ་རྟེ་ཡི་སྤྱོད་གྲགས་ཆེ་བའི་ཡི་ཤུའི་མཆོད་
 ཁང་ (Westminster Abbey) དུ་ཆོས་
 ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཁག་གཅིག་དང་སྤྱོད་
 ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྦྱོལ་ཆེད་སྒོ་ནས་ལས་གསུང་འདོན་
 མཛད་ནས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་ཡོད།

གནས་ཐུབ་རྒྱ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ང་
 ཚོ་ཆང་མ་ཆོས་གྲོགས་པོ་མོ་ཡིན་བསམ་པའི་འདུ་
 ཤེས་འཆང་སྟེ་མཐུན་ལམ་བྱེད་ཐུབ་ན། ཁོར་ལུག་
 སྤྱང་སྒྲོབ་ཀྱི་མཆོད་གོ་ལ་སྤྱིའི་དཀའ་ངལ་མང་དག་
 ཅིག་སེལ་ཐུབ་རྒྱུར་ཏུ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། སོལ་

རྒྱུ་གྱི་བསྐབ་བྱ་དེ་དག་ང་ཚོས་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་
 ཁྲིད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་ན། ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་
 རིན་ཐང་དེ་དག་དངོས་སུ་རྟོག་ཐུབ། ཅེས་སོགས་
 ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤུལ། དེ་རྗེས་རྗེ་རུ་ས་ལི་མ་ཆོགས་
 ཁང་ (Jerusalem Chamber)ཞེས་པར་

དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་ཁྱལ་
 དེར་ཡ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་མཆོད་ཁང་གི་
 འགན་འཛིན་སྐུ་ཞབས་རྩོན་ཨར་ཏོལ་ (Rever-
 end John R Hall) མཆོག་གིས་མེབས་བསྟ་
 གཟབ་རྒྱས་ཞུས་རྗེས་སྒོན་ལམ་གསུང་འདོན་བྱས་
 བསྟན་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་དོན།
 ཆོས་ལུགས་ཕན་ཚུན་ལྟ་བུ་བྱུང་མི་འདྲ་བ་དང་གྲོན་
 ཆས་མི་འདྲ་བ་གྲོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། གཞི་ཅིའི་བྱམས་
 པ་དང་བརྟེ་བ་སོགས་བཟང་པོའི་བསྐབ་བྱ་གཅིག་
 མཆུངས་སུ་ཡོད་པར་བསམ་སྒྲོ་བྱུགས་ཆེ་བཏང་སྟེ་

གདན་ཁུས་ལྟར་ཆེབ་སྐྱེད་བསྐྱེད་སྐྱེད་ ཆོག་མཁུ་ཁང་
 དེར་རྒྱ་མིས་བོད་བཅོན་འཇུག་མ་བྱས་སྟོན་བོད་
 བྱང་བསྐྱོད་སྟོང་མཁུ་གྱི་དབྱིན་ཇིའི་མི་རིགས་
 ཁག་གཅིག་དང་མཇུག་འཇུག་མཇུག་ སྐབས་དེར་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དུ་བོད་ཁམས་ཀྱི་ས་ཁུལ་དུ་
 བོད་གཞུང་གི་རྒྱུ་འབྱེད་ལས་ཀྱི་དུས་སྐབས་ལོ་
 ཟླ་ཤོ་ཤོ་(Robert Ford)ལགས་མཐར་རྒྱ་
 མིས་བཅོན་འཇུག་བྱས་པ་ཁོང་ད་ལྟ་གཟུགས་གཞི་
 བདེ་མིན་གྱིས་དངོས་སུ་ཆོག་མཁུ་ཁང་དུ་ཡགོང་ས་

མཆོག་ལ་མཇུག་བཅར་ཁུ་མ་བྱས་པར་བརྟེན། ཁོང་
 གི་བྱས་པའི་གནས་འཕྲིན་ཞིག་བསྐྱར་བ་དེའི་ནང་
 བོད་དེ་སྤྱི་རང་བཅོན་གཅིང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་
 ཡིན་པ་དང་། བོད་རང་ཉིད་ལ་སྤྱི་དགུང་དང་སྐད་
 ཡིག་ཆས་གོས། བོད་མིའི་བྱུང་མིན་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་
 སྐོར་བཞོན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་བོད་ནང་དུ་སྟོན་
 སྐབས་སྐབས་འཕྲད་བྱུང་བའི་བོད་མི་ཆང་མ་བྱང་པོ་
 བྱང་གཞིག་དང་། རང་གཞིས་འཇུག་པོ་ སྤང་བ་སྦྱིད་
 པོ། ཆོས་དད་དང་རང་གི་དབྱིངས་ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་

སྐུ་མ་མཆོག་ལ་ཏ་ཅང་དད་པ་བྱེད་མཁུ་ཡིན་སྟོར་
 མོགས་འཁོར་ཡོད་ནས་སྐྱེད་སྟོན་ཁུས། སྐབས་
 དེར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
 བཀའ་སློབ་སྤེལ་དོན། ང་ཆོའི་འཐབ་ཅོད་ནི་བདེན་
 པ་དང་མེ་མདའི་དབར་གྱི་འཐབ་ཅོད་ཡིན། གནས་
 སྐབས་མེ་མདའ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྱུགས་ལ་བྱང་
 བདེན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཐོབ་པའི་ཡིན། ང་ཆོས་མཐའ་
 གཅིག་ཏུ་འཆོལ་བ་མེད་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་
 ཅོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། དབྱིན་
 ཡུལ་གྱིས་གཙོས་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་
 མཁུ་ཇེ་མང་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་
 རིགས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་མཁུ་ཁོང་དང་
 ཆོར་ཤ་ཆའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་བྱེད་མཁུ་ཇེ་མང་
 དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་བྱེད་ཆོས་བོད་སྟོར་
 དངོས་སུ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བའི་བདེན་པའི་གནས་
 ཚུལ་དེ་དག་གཞན་ལ་འགྲེལ་བཤད་གང་སྐབས་རྒྱག་
 རོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤེལ། དེ་རྗེས་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇིའི་དུའི་ཀྲ་གསར་
 འགྲུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་གསར་འགོད་པའི་ཆེད་དོན་ནི་
 བར་བཀའ་ལན་སྤེལ་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དུའི་ཀྲ་གསར་འགོད་པའི་ ཆེད་དོན་ནི་བར་བཀའ་ལན་སྤེལ་བ།

༡༩༡ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༦ ཆོས་ ༢༠ ཉིན་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཌོན་དུ་
 དུའི་ཀྲ་གསར་འགྲུར་ལས་ཁང་གི་གསར་འགོད་
 པའི་ཆེད་དོན་ནི་བར་བཀའ་ལན་སྤེལ་འདུག།
དེ་ལ། རིང་མིན་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་འཕྲོ་འགྲུར་
 ཀྱི་སྤྱི་འཛིན་དུ་ཞི་ཅིན་ཕིང་སྤྱོད་པའི་ཉེ་ལོར་སྐབས་
 ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་སྐུ་མ་མཆོག་གིས་ཁོང་ལ་བརྟེན་ལན་
 གང་ཞིག་སྤེལ་གནང་རྒྱུ་ཡོད་དམ།
བཀའ་ལན། ཅ་པའི་རྒྱ་ནག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་
 གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཡོ་རྒྱས་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
 གཅིག་ཀྱང་རེད། འཛམ་གླིང་ནང་པན་ཐོགས་བྱེད་
 སྐབས་པའི་ནུས་པ་ཡོད། རྒྱ་ནག་དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་

ཡོད་རྒྱུར་འཛམ་གླིང་ནས་མཐུན་འགྲུར་བསྐྱེད་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། ད་ཆ་འཛམ་གླིང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཆོས་
 རྒྱ་ནག་གི་དཔལ་འབྱོར་ཅུ་མ་ཡིན་པར། ཆབ་སྤྱི་
 ཀྱི་ཐོག་ནས་ཁོར་རྒྱུ་དུ་མ་ལུས་པར་འགྲུར་བ་གཏོང་
 སྐབས་པའི་འབད་བཅོན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ་རྒྱ་ནག་
 གཞུང་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་བཅོས་བསྐྱར་
 གཏོང་སྐབས་པ་དང་། མི་མང་གི་མཛོན་འདོད་བསྐྱེད་
 སྐབས་པ་ཞིག་བྱས་ན་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེར་
 བརྟེན་ཞི་ཅིན་ཕིང་འགོ་ཁྲིད་ལ་འཁོར་སྐབས། ཁོང་
 གིས་དངོས་ཡོད་གནས་སྤངས་དང་བསྐྱེད་ནས་རྒྱ་
 རིག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་བཟང་པོ་
 ཡོད་ཐབས་སུ་ལག་ལེན་འཁེལ་བ་ཞིག་ཡོད་རྒྱུའི་རེ་

བ་བྱེད་བཞིན། དེ་སྐབས་ན་ཏ་ཅང་པན་ཐོགས་ཆེན་
 པོ་ཡོད་ཀྱི་རེད།
དེ་ལ། བོད་རྒྱལ་འབྲེལ་མོལ་གྱི་གནས་སྤངས་དང་འབྲེལ་
 མོལ་བསྐྱར་གསོ་ཡོད་ཐབས་ཡོད་མེད་ཐོག་སྐྱེད་
 མཆོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་གང་ཞིག་ཡོད་དམ།
བཀའ་ལན། དེ་སྤྱི་ཏུ་ཡོ་མང་བཞུགས་སྐབས་རེ་
 བ་སྐྱེད་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་རྒྱལ་
 འབྲེལ་ཡོད་ཐབས་སུ་དོན་ཆེན་ལྷ་ཅན་ཞིག་བཏོན་
 ཡོད་པའི་ནང་དོས་རང་བྱིར་ལོག་འགྲོ་རྒྱུའི་སྟོར་
 བརྟེན་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་ངོས་ཀྱིས་དེ་གི་ངོས་
 རང་བྱིར་ལོག་བྱེད་མིན་གྱི་གནད་དོན་མ་རེད། བོད་
 མི་མང་གི་གནད་དོན་ཆགས་ཡོད་ཅེས་བརྟེན་ལན་སྤྱི་

ཡོད། མ་འོངས་པར་ཡང་ཆུ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་
 མིའི་དཀའ་ངལ་ལ་བྱེད་བཞུགས་པའི་དོན་ལྟར་གནས་
 སྐབས་ཞིབ་འཇུག་དང་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་ཞི་འཕྲིག་
 རྒྱུ་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། གང་ལ་
 ཞེན། བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བོད་ཆུ་གཉིས་ཀའི་དཀའ་
 ངལ་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། དཀའ་ངལ་མ་སེལ་བ་
 ཡིན་ན། བཅ་ཚུན་གཉིས་ཀར་དོ་སྤོང་ཡོད་ཆུ་རེད།
 དེ་བཞིན་ཆུ་ནག་གཞུང་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་
 བཟང་བྱུགས་ཀྱི་འགྲུལ་བཞིག་མ་བཟང་བར་དུ་འབྲེལ་
 མོལ་བྱས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དོན་འབྲས་སོན་པ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རེད་པས་མ་གྱི་མེད།

རི་བཀ ཆུ་ནག་གཞུང་གྲོགས་ནས་དཀའ་ངལ་གང་འདྲ་
 བྱས་ནས་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས་སམ།

བཀའ་ལན། རོས་ཀྱིས་གོང་དུ་བཞུགས་པ་ལྟར། དང་
 བཞུགས་དང་གནས་ཚུལ་ངོ་མཉམ་། དེ་བཞིན་དཀའ་ངལ་
 གང་ཞིག་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཉམས་ཞིབ་ནན་ཏན་བྱེད་
 དགོས་པ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་ཁག་ཡིང་གཡོང་དང་རང་
 ཉིད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་རྩེ་ཐོག་ཏོག་ཞིབ་ཀྱི་སྤྲིད་བྱས་
 ལག་བསྟར་བྱས་ན་ཡོང་ཐབས་མེད། དེ་ལྟར་ཞུ་
 བའི་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་ཡོད་གནས་སྐབས་
 དང་བཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན་མིན་ལེས་ཏོགས་བྱེད་ཆུ་
 ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

རི་བཀ སྤྱི་ཉིད་མཆོག་གིས་ཆུ་ནག་ནང་འགྲུལ་བ་འགྲོ་
 ཆུ་ཡིན་སྟེ་གསུང་བཞིན་པ་དེ་གང་གི་ཆ་ནས་དེ་
 ལྟར་གསུང་གི་ཡོད་དམ།

བཀའ་ལན། རོས་ཀྱིས་ཆུ་རིགས་མཁས་དབང་དང་
 ཚཱ་མ་པོ། སློབ་སྦྱོར་མང་དག་ཅིག་གྲགས་འཕྲད་བྱེད་
 སྐབས། ཁོང་ཆོ་ཆང་མས་ཁག་ཅིག་གྲགས་ཐོག་མང་
 གཙོ་དགོས་པ་དང་བཅས་བསྟར་བྱ་ཆུ་ཉི་འདྲོད་པ་
 བྱེད་བཞིན་འདུག དེ་བཞིན་ཚཱ་མ་པོ་མང་པོས་གྲེས་
 ཚཱ་མ་གནང་བ་དེ་དག་ལ་དབྱེད་ཞིབ་བྱས་ན། ཆུ་ནག་
 གཞུང་ནས་ཀྱང་གོས་པ་མཐུན་སྟེད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་
 གི་འགྲུལ་འགྲོས་དང་མཐུན་པ་འགྲོ་དགོས་པ་རེད་མ་
 གཏོགས་ཤིང་ཤིག་ཆུ་ཆུ་མེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲུལ་
 བ་ག་དུས་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་བཞུགས་ཐབས་མེད།
 འོན་ཀྱང་རེ་བ་ཡོད་ལ་འགྲུལ་བ་དེ་ཡང་ཆུ་ནག་མི་མང་
 རང་ཉིད་ནས་གཏོང་ཐབས་བྱེད་དགོས།

རི་བཀ དེད་སྐབས་འཛམ་གླིང་གྱི་དང་ཡང་སྟོན་ཡུ་
 རོབ་ནང་དཔལ་འབྱོར་ཉམས་གྲུད་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་
 གཏོང་ལེན་ཅི་ལྟར་བྱེད་དགོས་སམ།

བཀའ་ལན། རོས་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགྲོ་སྐབས་
 ལག་པོ་ལེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཁག་གཅིག་གིས་
 གསུང་དོན་ལྟར་ན། འདྲོད་རུང་དང་རྩུན་གཏམ་བྱུང་
 བསྐྱགས་ཆེ་བྲགས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་
 བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་
 བཞུགས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱི་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཙོ་བོ་བྱེད་དོས་
 བོར་དཀའ་ཞེན་དང་འདྲོད་རུང་ཆེ་བྲགས་པས་བྱུང་
 བ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་མིས་བཅོས་པའི་དཀའ་ངལ་
 ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཏོང་ལེན་
 བྱེད་ཐབས་པའི་ཀུན་པ་ཡོད་སྐབས། ཆང་མས་སེམས་
 རྒྱལ་མ་ཆག་པར་སྤྲོད་སྟོབས་ཆེ་སྟེད་ཀྱིས་སྦྲར་
 ཡང་འབད་བཅོན་བྱས་ཏེ་དཀའ་ངལ་ལ་གཏོང་ལེན་གྱི་
 དཔལ་འབྱོར་བསྟར་གསོ་བྱེད་ཐབས་ལ་འབད་དགོས།
 ཞེས་བཀའ་ལན་སྤེལ་ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇིའི་གྲོས་ཚོགས་ འཐུས་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྤེལ་བ།

༡༡ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆེས་ ༢༠ ཉིན་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱིན་ཇིའི་གྲོས་ཚོགས་
 འོག་མའི་ཆོགས་གཙོ་སྤྱི་ཞབས་ཅོར་ལྷོ་མཆོག་གིས་
 ཁོང་གི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་ཞིག་དུ་གཤེད་འདུག་
 ལྷས་ཏེ་གསོལ་སྟོན་ཞིག་འབུལ་ལམ་ལྷས་ཡོད། སྐབས་
 དེར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བོད་དང་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་ལུན་རིང་གི་འབྲེལ་བ་ཐབས་མོ་ཡོད་པའི་དབྱིན་ལུལ་
 ལས་མཛུགས་ལྷན་པའི་རོས་ལ་གསོལ་སྟོན་གནང་སྟེ་ཆེ་

མཛུགས་ལྷན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བྱུང་། ཞེས་བཀའ་
 སློབ་སྤེལ།
 དེ་རྗེས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཁང་དུ་དབྱིན་ཇིའི་
 གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐ་འབྲུད་དང་བདེ་འཇགས་ཆོགས་ཆུང་གི་
 གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བརྒྱ་དང་དགུ་བཅུ་ལྟ་ལ་བཀའ་
 སློབ་སྤེལ་དོན། ལུས་ལ་ཐས་བཅུད་དགོས་པ་བཞིན་
 སེམས་ལ་འདེད་མཆུངས་དགོས། གལ་ཏེ་སེམས་ནང་ཞི་

བདེ་བག་ཐེབས་མེད་ན། བྱིའི་རྒྱ་དངོས་ཀྱིས་པན་ཐོགས་
 དེ་ཅུམ་མེད། གལ་ཏེ་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་ཡོད་ན་ལུས་ལ་
 དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་དེར་ལས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་གཏོང་
 ལེན་བྱེད་ཐུག། དེ་བཞིན་དུས་རབས་ ༢༡ འདིའི་ནང་
 འཛམ་གླིང་མི་རྣམས་སྤར་ལས་ལྷག་པའི་པན་ཚུན་གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟེན་དགོས་པ་ཆགས་ཡོད་སྐབས། བཟང་
 སྟོན་དེ་དག་ཉམས་ལེན་བྱ་ཆུ་ཏུ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤེལ། གྲོས་ཚོགས་

ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་དབྱིན་ཇིའི་དམག་
 མིའི་གྲོང་ཚོ་ཨལ་ཤར་ཤོ་ཏྲ་ (Aldershot) ཞེས་
 པའི་ཆེད་ཐང་ཆེན་མོར་བལ་པོ་དང་སོག་རིགས་རྣམས་
 ལ་བཀའ་སློབ་སྤུལ་དོན། ཆོས་སློགས་པོ་མོ་ཚོ། ངོས་
 རང་འདིར་ཡོང་སྟེ་བྱེད་རང་ཆོ་དང་ལྷན་ཁྲུག་ཅམ་ཞིག་
 མཉམས་འཛོམས་བྱེད་རྒྱུ་བར་ཉ་ཅང་དགའ་པོ་བྱུང་།
 ལྷག་པར་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཕྱི་སྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཆོག་
 གྲུང་འདིར་ཕེབས་ཡོད། བྱེད་ཆོས་ཁྲུག་འདིར་རང་གི་
 ཆོས་དང་ངོ་པོ་རྒྱན་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཡག་
 པོ་རེད། གོམས་སློལ་དེ་དག་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་དང་
 ཉ་ཅང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་ཆོས་ནང་པའི་ཆོས་
 དང་རིག་གཞུང་གཉིས་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས། ནང་པའི་
 རིག་གཞུང་བརྗོད་སྐབས་བྱམས་བཅེ་དང་འཆེ་བ་མེད་
 པར་གཞི་བཅོལ་ཡོད། དེ་ནི་མི་སྐྱེད་དང་བྱིས་ཆང་།
 ཆོག་གས་བ་བཅས་ཆང་མར་པན་སོགས་ཆེན་པོ་ཡོད།
 ནང་ཆོས་བརྗོད་དུས་དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་ནང་གི་
 ཆོས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་

ལ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྤྱིར་བོས་བྱུང་ཡོད་པར་བརྟེན།
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་དུང་ཡིན་པ་བཀའ་
 གནང་ཡོད། སངས་རྒྱས་མ་རྒྱས་ནི་མི་སོ་སོའི་ཆོས་
 བ་བྱེད་མིན་ལ་རག་ལུས་ཡོད། ནང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིར་བོ་
 མདོར་བསྟན་ན། བྱུང་ན་གང་ཐུབ་ཀྱིས་གཞན་ལ་པན་
 བ་བསྟུབ་རྒྱ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་འདྲ་གཞན་
 ལ་གཞོན་པ་མ་བསྟུལ་བ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྤུལ་བྱས་བསྟན། ལྷན་པ་དང་སྤྱན་རས་
 གཟིགས། ལུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་གཟུངས་སྤྲུགས་
 ཀྱི་བཀའ་ལུང་སྤུལ།

ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཆོག་གས་ འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་བ་རྣམས་དང་མཇལ་འཕྲད་མཛད་པ།

༢༡ | གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༢༡ ཉིན་ཡགོང་
 ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབྱིན་ལུལ་
 ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལོན་ཤོར་ཁུལ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྣམས་
 ཡོངས་སུ་ལེགས་བྱུང་ཀྱིས་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཤེའི་ཆེབ་ས་
 སྤྱར་བསྐྱེད་ཏེ་ཁུལ་དེའི་རྒྱལ་ས་ཨེ་ཤེ་ལྷག་ཏུ་
 ཡཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས། གྲོང་སྡེའི་སྤྱི་
 ཁྲབ་པ་མཆོག་དང་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
 འཐུས་མི་ཁག་གཅིག་དེ་བཞིན་ས་གནས་བོད་རིགས་
 བཅས་ཀྱིས་བཞུགས་གནས་མགོན་ཁང་མདུན་དུ་
 ཕེབས་བསུ་གཟུབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཆར་
 པ་བབ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་དད་ལྷན་མང་ཆོགས་རྣམས་
 ཀྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་མཇལ་ཁང་བཅར་ཡོད།
 གྱི་ཆོས་ ༢༢ རེས་གཟའ་པ་སངས་ཉིན་གྱི་སྤྱོད་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཤེའི་སིག་ནེ་ཤི་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ (Signet Library) གི་ཆོག་གས་

ཁང་དུ་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཆོག་གས་བོད་དོན་རྒྱུ་ ment Cross Party Group on Ti-

ཡགོང་ས་མཆོག་གི་སི་ཁོ་ཏ་ལན་ཤེའི་ཡཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་མི་མང་གིས་ཕེབས་བསུ་ཞུ་བཞིན་པ།
 སྤྱོར་གྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ (Scottish Parlia- bet) དང་ས་གནས་བོད་རིགས་རྣམས་ལ་བཀའ་

ཨྲིག་ཚོགས་ཚུང་གིས་ཀྲ་ཀྲ་ཞི་བདེའི་གཞིར་ས་
 ཉག་ས་ (Tartan for Peace) དེ་བཞིན་མགོན་
 བོ་གང་ཉིད་མཚོག་ལ་འབྲུལ་ལམ་ཞུས། དེ་རྗེས་སི་
 ཁོ་ཀྲ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཚོགས་སུ་ཉིན་གུང་ལྷགས་སྤོན་
 འབྲུལ་བཞེས་མཛད་གྲུབ་མཚམས་ལ་གོང་ས་མཚོག་
 གིས་ཡི་ཤུངས་ཉིན་རྒྱ། སིག་རིལ། རང་པ། ཁ་ཆེ་
 བཅས་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲི་ཚབ་འཐུས་མི་
 རྣམ་པར་བཀའ་སློབ་དང་ཏུན་ཤེའི་ (Dundee)
 གཞུག་ལག་སློབ་ཁང་ (University) དུ་ཆེབས་
 སྒྱུར་བསྐྱངས་ཏེ་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་ཡོད། །

ལ་གོང་ས་མཚོག་གིས་སི་ཁོ་ཀྲ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་གྱི་སྒྲི་ཚབ་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་བ།

ལ་གོང་ས་མཚོག་ལ་སི་ཁོ་ཀྲ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཚོགས་ཨིན་ཕར་ནེ་སིའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ དགའ་དད་སྤྱོད་གསུམ་ཐོག་ནས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ།

༡༩༩༩ གྲི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་ལ་གོང་
 ས་མཚོག་སི་ཁོ་ཀྲ་ལན་ཤེའི་གྲོས་ཚོགས་ཏུན་ཤེ་ནས་
 གྲོས་ཚོགས་ཨིན་ཕར་ནེ་སིར་ (Inverness) ཆེབས་
 སྒྱུར་གྱིས་ཁུལ་དེའི་གནའ་བོའི་ཁང་རྒྱེ་ལེར་ཁེ་ལེ་
 (Blair Castle) ཞེས་པར་ཉིན་གུང་ལྷགས་སྤོན་
 གྲུབ་བསྐྱར། རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འོག་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་
 བཅུའི་སྐད་ཡིག་ནང་འདོན་སྤེལ་གནང་བཞིན་ཡོད་
 པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འོག་འབྲེལ་མ་ཐུང་ཚན་པ་
 (International Network of Street
 Papers) ཞེས་པའི་གསར་འོག་པའི་ཆེད་དོན་ནི་
 བར་བཀའ་ལན་སྦྱང་དོན། དེར་སྐྱབས་མི་མང་པོ་ཞིག་
 ལ་སྤྱོད་ཁང་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་ཡོད།
 དེ་ནི་གཞི་ཅའི་དཀའ་ངལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་
 བརྟེན། ཁོང་ཚོར་གང་ཐུབ་རོགས་རམ་གྱིས་རྒྱ་ནི་
 ཚོ་འགྲོ་བ་མི་རིགས་གཅིག་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འགན་
 ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གཅིག་བསྐྱས་
 དབང་འཛིན་པའི་གཞུང་དེ་བྲག་ཤུགས་དང་གཞུག་
 རྒྱུ་ལ་འཛིན་སྤྱད། བན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཁོར་ཕུག་འོག་གནས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་
 ཚོས་བདེན་པ་དང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རྣམས་
 སྤྱི་ཐོབ་ཐོབ་ཀྱིས་བཞེད་ཡོད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་དུང་
 སྐྱེར་བཅུ་གསུམ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་

ཚུལ་ཤེས་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་ཡོད། རྒྱ་ནག་མི་
 དམངས་ཚོས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་
 རས་བདེན་རྒྱན་དེའི་འབྲེད་བྱ་རྒྱུའི་རྣམ་དཔྱད་ལྡན་
 ཡོད། རྒྱ་ནག་སྤྱིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཀྱི་
 འགྲོ་བསྐྱོད་རང་དབང་སོགས་ལ་དམ་བསྒྲགས་གྱིས་
 རྒྱ་དེ་བཟང་སྤྱོད་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་ཆགས་ཡོད།
 དེ་ནི་མིག་རྒྱུང་ཐུང་བུའི་གྲེད་སྤྱངས་ཤིག་ཡིན་པར་
 བརྟེན་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
 ལན་སྦྱུང་། དེ་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་གིས་ཨི་

ཀྲ་ཀོ་ཀྲའི་ཚོགས་ཁང་(Eden Court The-
 atre) ཞེས་པར་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་དབྱ་ཁྲིད་
 ཁག་གཅིག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྦྱུང་དོན།
 ཐོག་མར་དོས་ཀྱིས་ཚོས་གྲོགས་པོ་མོ་རྣམ་པ་ཚོར་
 འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དོས་རང་གང་ཟག་ཁྲད་དུ་
 འཕགས་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན། ང་ཚོ་ཆང་མ་འགྲོ་བ་
 མི་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་ཆགས་ཡོད། དོས་རང་ད་
 ཚེ་ལོ་ ༢༡ བསྐྱབས་ཡོད། རང་ལོ་ ༡༤ སྐབས་རང་
 དབང་བསྐྱུགས་སོང་། དེ་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༡༤ སྐབས་རྒྱལ་

ཁབ་ཀྱང་མོར་བ་རེད། དེར་སྐབས་བོད་ནས་གནས་
 ཚུལ་ཐོན་པ་ལལ་མོ་ཆེ་ཡིད་སྐྱོད་གོས་པ་ལ་སྟག་རེད།
 ངོས་ཀྱི་མི་ཆེ་འོ་ན་དཀའ་ངལ་དེ་འབྱུང་གི་ཡོད་ཀྱང་
 ངོས་རང་སེམས་མ་འཁྲུག་པར་ཞི་བདེའི་རང་གནས་
 སྟབས་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱ་རྒྱའི་ཁུས་པ་ཁྱེད་ཆོ་ཆང་མར་
 ཡོད། ངོས་ཀྱིས་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་བསྐྱུན་ཐབས་སྟོར་
 ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྟོན་བྱ་ལེས་པ་དེ་གང་སྟབས་ཀྱིས་མི་
 གཞན་ལ་བརྗེ་ལེན་བྱ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གཞན་
 ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་བཏང་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་
 རྒྱུ་གཤེད་སྟོབས་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ་མི་གཞན་ལ་
 ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་བཀལ་བྱེད་སྟབས། དེ་ལྟར་བྱུང་ན་རེ་

དོགས་སྟན་བྱ་ཉུང་དུ་བྱིན་ཏེ་སེམས་ནང་ཞི་བདེ་བག་
 བེབས་ཡོང་སྟབས། ཕྱི་དངོས་པོའི་ཐོན་སྐྱེད་ལས་ནང་
 སེམས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཐོག་དོ་སྦྱང་སྦྱང་ན་སེམས་ཞི་བདེ་
 དང་བག་ལེབས་བསྐྱུན་སྟབས། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་
 སྟོབས་སྟུལ། སྐབས་དེར་ཆོགས་བཅར་བ་ཞིག་གིས་
 རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ་མ་ལྷ་ཏ་མ་སྟན་རྟེའི་མཆོག་
 གི་བསྐྱབ་བྱས་དེར་སྐབས་ཀྱང་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་
 ཞིག་ལ་སེམས་འགྲུལ་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་སྟོར་བརྗོད་
 བཞིན་འདུག་པས། དེའི་ཐང་ཡགོང་ས་ཏུ་ལའི་སྒྲུབ་
 མཆོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་བྱི་བ་ཞུས་པར་
 བཀའ་ལན་སྟུལ་དོན། ངོས་རང་དམ་པ་ཁོང་དང་དངོས་

སྟུ་མཇལ་སྤྱོད་མེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་མི་ལམ་ནང་
 དུ་མཇལ་གྱི་འདུག། ངོས་ཀྱིས་དམ་པ་ཁོང་ལ་ཏ་ཅང་
 གྲས་བཅི་ཞུ་བཞིན་ཡོད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན། དམ་
 པ་ཁོང་གི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་སྟབས་མཁན་
 ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་གནང་མཁན་
 ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་བཞིན་མི་ཆེ་འོ་
 རྒྱུ་བདེ་སྟག་གི་གནས་སྐྱངས་འབྲུད་སྐབས། བསམ་
 རྟོག་ཏོར་སྐྱངས་ཐལ་ཆ་མ་སོང་བར་སེམས་བབ་སྟོང་
 རང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ་རང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཐོག་
 རྣམ་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་བཀའ་ལན་སྟུལ་ཡོད་པ་བཅས།

ཕྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏ་ལིར་ས་ཡོམ་གྱི་གོད་ ཆག་པོག་པའི་མི་མང་ཁག་གཅིག་ལ་མཇལ་ཁ་དང་བཀའ་སྟོབས་སྟུལ་བ།

༡༡ པའི་ 2019 ཟླ་ 6 ཆེས་ 29 ཉིན་ཡགོང་ས་
 ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏ་ལིར་མི་རན་
 རོ་ལའི་ (Mirandola) ས་ཁུལ་དུ་ཆིབས་སྐྱར་
 བསྐྱངས་ཏེ་ཁུལ་དེར་ས་ཡོམ་གྱི་གོད་ཆག་པོག་པའི་
 མི་མང་རྣམས་ལ་ཐུགས་གསོ་མཇེད། ས་ཡོམ་སྐབས་
 མི་གངས་ 121 ཅམ་རྒྱུན་འདས་སྟུ་རྒྱར་བ་མ་ཟད། མི་
 གངས་ 200 ཅམ་ལ་རྣམས་སྟོན་པོག་ཡོད། དེ་བཞིན་
 མི་གངས་ 12000 ཅམ་གྱི་སྤྱོད་ཁང་ལུལ་མེད་དུ་
 སོང་ཡོད་པར་བརྟེན། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
 མང་ཆོགས་ལ་ཐུགས་གསོའི་བཀའ་སྟོབས་ལེབས་དོན།

དེ་སྔ་ནི་འུ་རྩི་ལེན་ཏེ་ཁེ་ར་ཡི་མི་ཆར་ཆེ་ཁུལ་དུ་
 ས་ཡོམ་བརྒྱབ་ཇེས་དོས་རང་མང་ཆོགས་ལ་གདུང་
 སེམས་མཉམ་སྦྱེ་མཆོན་ཆེད་བཅར་རྒྱ་བྱུང་བ་མ་ཟད།
 ཉི་ཉོང་ཁུལ་དུ་ས་ཡོམ་དང་མཆོ་རྒྱལ་ས། རུལ་སྟན་
 དུག་རྒྱུངས་པོག་སའི་ས་ཁུལ་དུ་ཡང་འགྲོ་རྒྱ་བྱུང་།
 ངོས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་ཁོང་ཆོར་གང་བརྗོད་པ་རྣམས་
 དེ་རིང་འདིར་བྱེད་རང་ཆོར་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན། ཁྱེད་རང་
 ཆོས་སྤྱོད་སྟོབས་ནམ་ཡང་མ་ཞུས་པར་མ་འོངས་པར་
 རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱག་དགོས། ཁྱེད་རང་ཆོས་ས་
 ཡོམ་སྐབས་ཁང་བྱིས་དང་བཟོ་བྲུ་ལུལ་མེད་དུ་སོང་བ་

རྣམས་བསྐྱར་གསོ་སྟབས་ཡིན། མཆོམས་རེ་དོས་
 ལ་ཨི་ཏ་ལིར་མི་རྣམས་སོས་དལ་རང་སྤྱོད་མཁན་ལྟ་
 བུའི་ཆོར་སྤང་ཡོང་བཞིན་འདུག། ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་
 བེ་སོས་དལ་རང་སྤྱོད་རྒྱའི་དུས་ཆོད་མིན། ཆང་མས་
 རིག་པ་སྒྲིམ་སྟེ་ཉུར་སྤྱོད་བྱེད་དགོས། ཁྱེད་རང་ཆོར་
 དཀའ་ངལ་འབྲུད་སྐབས་མི་མང་པོས་རོགས་རམ་
 བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་རེ་བ་བཟང་པོ་
 ཞིག་བརྒྱབ་སྟེ་གོམ་པ་མདུན་སྔོན་བྱེད་དགོས། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྟོབས་དང་ཨ་སྟོར་ལྟ་བུ་འལ་སེལ་
 རོགས་སྟོབས་ཆེད་གསོལ་རས་སྟུལ། རྟོགས་མཚུངས་
 ས་གནས་དཔོན་རིགས་ཤིག་གིས་ས་ཡོམ་བརྒྱབ་སྟེ་
 ཁང་བྱིས་ལ་གཏོར་བཤེག་བྱིན་པའི་ལུལ་སྟུལ་ཁག་
 གཅིག་གཟིགས་འདུལ་ཞུས། སྐབས་དེར་ས་གནས་
 མང་ཆོགས་རྣམས་ཀྱིས་བྱག་དབང་ཐོབ་ཐབས་ཀྱང་
 བྱས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལུལ་མི་ཆོའི་དཀའ་ངལ་གྱི་དུས་
 སྐབས་སྟུ་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཐུགས་གསོ་མཇེད་
 སྤྱད་ཁུལ་དེར་ཆིབས་སྐྱར་བཀའ་བྱིན་བསྐྱངས་པར་
 དཀའ་སྟོ་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་ཆོར་བ་ལུགས་ཆེ་བསྟན་ཡོད།
 དེ་ཇེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཨི་ཏ་ལིར་སྟོ་
 རྟོགས་ཀྱི་གོང་ཁྱེད་མ་ཏེར་ (Matera) ཆིབས་
 སྐྱར་བསྐྱངས་ཏེ་བཀའ་སྟོབས་སྟུལ་ཡོད།

སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཞི་བདེའི་གྲོང་སྡེ་གསར་ འཛུགས་གནང་བར་འཆམས་གཟིགས་མཛད་པ།

༢༠༡༣ ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༣ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཡལོང་
ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཌི་
ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་མ་ཏེ་ར་ཞེས་པའི་ས་ཁུལ་དུ་
ནོ་བེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་སྤོང་མཁན་
ལུས་སྤྱི་ལྷོ་ལེ་ཡེས་མཆོག་ (Betty Wil-
liams) གིས་དམག་འཁྲུག་དང་སྤྱི་དབུལ་
པོར་སྤྱི་ཆོག་སྤྱི་ཆབ་སྤྱི་དཀའ་ངལ་
འོག་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་བྱོས་ཀྱིས་ཡོང་བའི་མི་མང་ཆོར་
མི་ཆེའི་མདུན་ལམ་གསར་བཞེས་བསྐྱར་རྒྱུའི་ཆེད་
གསར་འཛུགས་གནང་བའི་ཞི་བདེའི་གྲོང་སྡེ་ཞེས་བར་
ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱར་ཏེ་བཀའ་སློབ་སྤུལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ལུས་སྤྱི་ལྷོ་ལེ་ཡེས་
མཆོག་གིས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་གྲོང་སྡེ་གསར་
པའི་འཛུགས་སྐྱར་ཆེད་ཨར་ལས་ཀྱི་ལས་གཞི་འགོ་
བཞེན་པ་རྣམས་དོ་སྤྲོད་ཞུས་ཆེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་གྲོང་སྡེ་གསར་བར་ཐུགས་སློན་མཛད།
དེ་ནས་ཉེ་འགམ་དུ་རྩ་རོན་ལེ་ཞེས་པའི་ཕོ་བྲང་ཞིག་
ཡོད་པར་མཛད་སྤྱི་ཆོག་སྐྱབས་ཐོག་མར་གྲོང་སྡེའི་
སྤྱི་ཁྱབ་བ་མཆོག་གིས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་ཐེབས་
བསྐྱུ་གཟུངས་ཀྱིས་ཞུས་ཏེ། ལུས་སྤྱི་ལྷོ་ལེ་ཡེས་
མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། འཛེ་མེད་
ཞི་བདེ་ཐབས་ལམ་དེ་ནི་མི་སྤྱི་སྤྱོད་ཡོད་མཁན་
ཀྱི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་
རྒྱུ་བསྐྱར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གིས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་དོན། ང་ཆོ་ཆང་མ་བདེ་བ་འདོད་
པ་དང་སྤྱི་གཞུང་ལ་མི་འདོད་མཁན་གཅིག་མཆུངས་
ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། ང་ཆོས་མ་ཤེས་པའི་ཆུན་གྱིས་
དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་བཟོ་བཞིན་ཡོད། མཐར་དཀའ་
ངལ་དེ་དག་རང་ལ་འཕྲད་སྐབས་ཁོང་ཁོ་དང་སྤྱི་
སྤྱི་ཡོང་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཛེ་བའི་ལས་ལ་
འཛུགས་གྲུབ་ཡོད། དཀའ་ངལ་དེ་དག་སེལ་རྒྱུའི་ཐབས་
ལམ་མཆོག་ནི་གཞན་གྱི་བདེ་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོལ་མང་
ཅམ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱས་ཆེ་ཁོང་ཁོ་ལ་

སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆུང་དུ་ བ་མེད་པའི་གྲོས་མོལ་གྱི་དུས་རབས་ཤིག་བཟོ་རྒྱུའི་

འགོ་གི་རེད། དེང་སྐབས་འཛེ་མི་མང་རྣམས་
འཛེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་སྤྱི་སྤྱི་ཉ་ཅང་ཡོང་བཞིན་ཡོད་
པར་བརྟེན། ཞི་བདེའི་ཁོར་ཕྱག་བསྐྱར་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲོ་
འཁོར་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལས་གཞི་འདི་རིགས་
ལ་མི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། དུས་
རབས་ ༢༠ དེ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་རབས་
ཤིག་ཆགས་ཡོད། ད་ཆ་དུས་རབས་ ༢༡ འདི་འཛེ་

འཆར་སྤྱང་ང་ཆོར་དགོས། ས་ཆ་འདིར་རྩལ་སྤྲོད་
སྤྱི་གས་རོ་སྤྱང་གསོག་བྱ་རྒྱུའི་ཆབ་ཏུ་ལུས་སྤྱི་མཆོག་
གིས་ཨི་ཌི་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བདེའི་གྲོང་སྡེ་འདི་ལྟ་
བུ་ཞིག་གསར་འཛུགས་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་པ་འདི་
རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེད། ལས་གཞི་འདི་མ་འོངས་པར་འཛེ་མ་
སྤོང་བའི་བདེ་བསྐྱར་རྒྱུའི་ས་བོན་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད།
དེར་བརྟེན་ང་ཆོས་ས་གནས་གཞན་དུ་འང་ལས་གཞི་

འདི་ལྟ་བུ་སྤེལ་ཐབས་བྱེད་དགོས། འཛམ་གླིང་བདེ་སྲིད་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ན་མི་དགུ་མ་རྣམས་པན་ཚུན་མཉམ་ཁུངས་ཀྱིས་ལས་གཞི་འདི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་འགོ་འཇགས་ཐབས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་གོས་ཚོད་བཞག་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་མི་ཐུབ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྟུང། དེ་རྗེས་ལྷ་ས་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་ལ་ཉིན་གྲངས་སྤེན་འབྲུལ་ལས་ཞུས། དེ་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལྷ་ས་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་ཉམས་གསོ་གནང་བའི་ཡི་ཤུའི་གནའ་བོའི་མཚོད་ཁང་སན་ཨར་ཆི་ཨན་ཇི་ལོ་ཞེས་པར་ (Sant'Arcangelo) ཆིབས་སྐྱར་བསྐྱངས་ཏེ་མཚོད་ཁང་ནང་དུ་ཐུགས་ཞིབ་མཛད་རྗེས་མཚོད་ཁང་གི་དུ་བའི་ནང་དུ་མང་ཚོགས་ལ་མཇུག་ཁ་དང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྦྲེལ་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྟུང། དེ་རྗེས་ས་གནས་ཡི་ཤུའི་ཆོས་དཔོན་ཞིག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་སྐར་ཡང་ཐང་འཕྲུལ་གནས་བྱ་བ་རྒྱུད་མ་ཏེ་རར་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར།

སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་བྱོར་བྲེལ་མི་ལ་ནོར་ཡུལ་སོར་བདེ་བར་འཁོད་པ།

༡༡ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༢༤ ཉིན་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ལྷ་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་མི་ལ་ནོར་བྲེལ་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྟུང་། བྱོར་བྲེལ་

ཀྱི་འགྲུལ་བ་མང་པོ་ཕྱིན་ཡོད་པར་བརྟེན། རེ་བ་བཟང་ས་ནས་རྒྱག་རྒྱུའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྟུང། དེ་རྗེས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཚོག་ཁུལ་དེར་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་དགེ་འཕེལ་གླིང་ཆོས་ཚོགས་སུ་ཆིབས་སྐྱར་བསྐྱངས་སྐབས་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་དབུ་ཆ་རྣམས་རྒྱལ་ཁྲིའི་མཁན་པོ་ཁྲོམ་ཐོག་དེན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཆོས་ཚོགས་སུ་ནང་ཆོས་ནས་གསུངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྟོར་སྟུན་སྟུན་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ཐུགས་དྲུས་ཆོར་ཆེན་པོས་བཀའ་སློབ་ཐེབས་དོན། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐལ་རྒྱུན་ནང་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་དོ་སྤང་ཅམ་མིན་པར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་རྒྱུའི་གོམས་སྐལ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསུགས་འོས་སུ་གྱུར་བ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། མིག་དཔེ་ལེན་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། གྲུབ་མཐའ་དང་སློབ་སྦྱོང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སྐབས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། གཙོ་བོ་སེམས་ལ་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་རྒྱ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཡུལ་དང་གཏོང་མཁན། བསྐྱར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་བཅས་ཆང་མ་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྦྱང་ནས་ཡོང་དགོས་སྟབས། སེམས་ལ་ཡང་ཡང་བྱན་སྐལ་གཏོང་བྱེད་ཆེད་མཚན་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྟུང། ཉིན་གྲངས་སྤེན་མཛད་རྗེས་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ཁལ་མར་མེ་ཆོགས་ཁང་དུ་ (Dal Verme Theatre) གཙུག་ལག་སློབ་གྲུའི་སློབ་བྱུག་གངས་ ༡༥༠༠ བཞུགས་པར་བཀའ་སློབ་

ཀྱི་ལེར་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་མ་ཏེ་རའི་ (Matera) བྱོར་བྲེལ་གྱི་ཉེ་འདབས་སུ་ལྷ་ས་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་གསར་འཇགས་གནང་བའི་ཞི་བའི་བྱོར་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པའི་མཛད་འཁྲིལ་རྣམས་སུ་ལེགས་གྲུབ་ཀྱིས་བྱང་ཕྱོགས་ཨེ་ཀྲ་ལི་འེ་བྱོར་བྲེལ་མི་ལ་ནོར་ (Milano) ཆིབས་སྐྱར་བསྐྱངས་ཏེ་བྱོར་བྲེལ་དེའི་མི་ལ་ནོར་ (City Hall) ཞེས་པར་ཡུལ་སོར་བདེ་བར་འཁོད་ཡོད། སྐབས་དེར་མི་ལ་ནོར་བྲེལ་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་རྗེས་ཡགོང་ས་ཡུལ་པས་མགོན་ཆེན་

སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་ཐེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། རེ་བཞིན་ཆོས་གོས་པོ་མོ་བཅས་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རོས་ཀྱིས་རྣམས་པ་ཆོའི་ཐོབ་གོ་སའི་མིང་ནས་མ་འོངས་པར་ཆོས་གོས་པོ་མོ་ཞེས་འཛོད་རྒྱ་དེ་ནི། ཐོབ་གོ་ས་དེ་དག་དུས་ཡུན་ལོ་འགའ་ཤས་རིང་ལས་ཐོབ་རྒྱ་མིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་པོ་མོའི་འདུ་ཤེས་དེ་ནི་ར་ཆོ་སྤྱེས་པ་ནས་བཟུང་མ་འཆི་བར་གནས་རྒྱུ་ཡིན། རོས་ཀྱིས་དང་སྐབས་དཔལ་འབྱོར་ཐོག་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་འོངས་པར་ལྷ་ཕྱོགས་དེ་ཉལ་མ་རེ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་། ལྷ་སྤྱི་ཐོག་ཁྱེ་འེ་ཡེམ་ཡེམ་སི་མཚོག་གིས་དུས་རབས་ ༢༠ ནང་བཟང་ཕྱོགས་

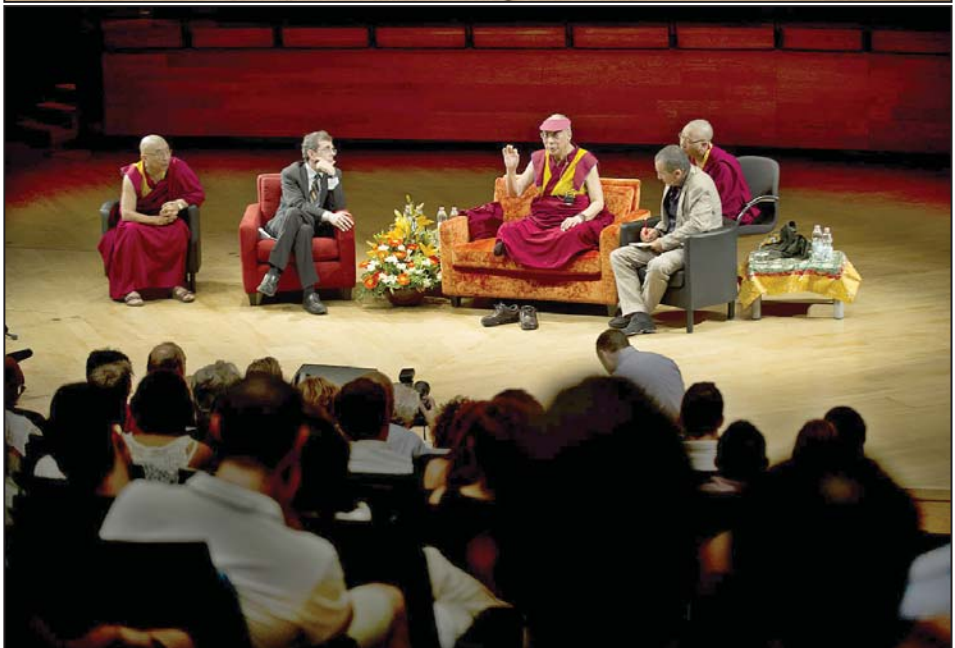

སྤྱི་ནོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་མི་ལ་ནོ་གཙུག་ལག་སློབ་ གྲུའི་སློབ་བླུག་རྣམས་ལ་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༢༠༡༩ གྲི་ཁྱ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གྱི་
 བྱེད་ཡོལ་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས་ཨི་ཏ་ཡིའི་ཐོང་ཁྱེད་མི་ལ་ནོའི་ (Milano)
 ཏཱ་ལ་ཟུར་མེའི་ (Dal Verme Theatre)
 ཆོག་གས་ཁང་དུ་ཆེབས་སྐུར་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་
 སློབ་གྲུའི་སློབ་བླུག་གྲངས་ ༡༥༠༠ བརྒལ་བར་
 བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། ང་ཆོ་ཆང་མ་ལུས་དང་སེམས་
 ཆོར་གང་གི་ཆ་ནས་འགྲོ་བ་མི་གཅིག་མཆུངས་ཡིན་
 བ་མ་ཟད། ཆང་མ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 མི་འདོད་པ་གཅིག་མཆུངས་ཡིན། ངོས་ཀྱི་ཉམས་
 སྤྱོད་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན། ངོས་རང་རྒྱུ་ལྷན་པའི་
 དུས་ཅེད་མོར་སྤྲོད་པ་གཡེང་བའི་དུས་སྐབས་ཀྱི་མི་
 ཆེ་དེ་སྤྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཆོར་སྤྲོད་བྱུང་། དེ་རྗེས་
 ངོས་རང་ལོ་ ༡༤ སྐབས་རང་དབང་བརྒྱལ་པ་མ་
 ཟད། རང་ལོ་ ༢༤ སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་ཤོར་བ་དེ།
 ངོས་རང་གྲི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་སྤྱི་སྐབས་ཉི་ཉོང་
 དང་རྒྱ་ནག་དབར་དམག་འཁྲུག་འགོ་བརྩམས་འདུག་
 དེ་རྗེས་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ལང་བ་དང་
 རྒྱ་ནག་ལ་ནང་འཁྲུག་ཤོར་བ། གོ་རི་ཡ་དང་མི་ཉི་
 ནས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་སོགས་བྱུང་ཡོད། ངོས་ཀྱི་མི་
 ཆོའི་དུས་སྐབས་མང་ཆེ་བའི་ནང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་
 དམག་འཁྲུག་དང་འཆེ་བའི་ཉམས་སྤྱོད་བྱུང་། འོན་
 གུང་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེད་སྐབས་
 དུས་རབས་ ༢༠ ནང་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཡང་
 མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་དམག་
 ཆེན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་མིའི་བསམ་སློབ་རྣམས་ཀྱི་
 འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དུང་དེ་དག་ཀྱི་པོའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་
 ནས་སེལ་སྐབས་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་དུས་རབས་ ༢༠ མཇུག་ཅན་དུ་མི་
 ཆོས་དག་པོ་དང་འཆེ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་ཡིད་ཐང་ཆད་
 དེ་སྤྱི་ཆོག་ཞི་བདེ་ལྷན་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱིའི་བསམ་
 སློབ་འཁོར་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡུ་ལོ་ནང་ཆ་བཞག་
 ན། ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷན་པ་རྒྱལ་ཁབ་པན་ཚུན་

དག་པོར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རྣམས་ད་ཆ་པན་ཚུན་
 ཁྱིམ་མཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཛིན་ནས་གནས་བཞིན་
 ཡོད། ཕྱོགས་མཆུངས་ཆོན་རིག་པ་མང་པོས་སེམས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་སློབ་ལ་དོ་སྤྲོད་གསར་བ་སྤྱོད་འགོ་
 བརྩམས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལུས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་
 དང་བསམ་སློབ་དབར་ཉ་ཅང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་
 ཡོད། སྤྱིར་དེད་སྐབས་སྤྱི་དངོས་པོའི་དཔལ་འབྱོར་

ཀྱི་མཐུན་ཆེན་དེ་དག་ལ་དང་དོད་ཉ་ཅང་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ལ་
 མ་བརྟེན་པར་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་ཐང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཉ་ཅང་དོ་སྤྲོད་ཆེན་པོ་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་དང་
 འོ་བར་བཀའ་ལན་སྤྲུལ།

ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་མི་ལ་ནོ་བྱོང་བྱེད་ཀྱི་བྱས་པའི་དགེ་འཕེལ་སྤྱི་མཉམ་གཉེར་ཁང་དུ་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཆོས་སྤྲུལ་བ།

༡༣། ཨི་ཏ་ལི་འོ་བྱོང་མི་ལ་ནོ་བྱེད་ (Milano) ཨི་ཏ་ལི་འོ་བྱེད་ (Milano) ཨ་མི་ཁོ་ཆོག་ས་
no) བྱང་བྱང་ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་དགེ་འཕེལ་ ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ཨི་ཏ་ལི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་
སྤྱི་མཉམ་གཉེར་ཁང་གིས་ཇི་ལྟར་གསོལ་ འཛམ་སྤྱི་ལི་ཡུལ་གྱི་ཁག་འདྲ་མིན་ནས་ཆེད་

འདེབས་ཀྱིས་དོན་ལྟར་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་ བཅར་ཀྱིས་པའི་དད་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་པའི་གྲངས་
སྟེ་ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༢༧ ཉིན་བཟོ་ལས་ ༡༠༠༠ བཀའ་བར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་
དང་ཆོང་ལས་གཉིས་འཛོམས་ཀྱི་ཨི་ཏ་ལི་འོ་བྱེད་ ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཇི་ཙམ་ཁ་ཆེན་པོས་མཛད་

པའི་ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་བཀའ་ཆོས་སྤྲུལ་ས་
བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན། དེ་རིང་འདིར་ཆོས་འབྲེལ་
བྱ་རྒྱ་བྱུང་བ་རེད། བྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མར་འཆོམས་
འདི་ཡོད། འཛམ་སྤྱི་འདིའི་སྤྱི་འཆོ་གནས་བྱེད་
མཁན་འགྲོ་བ་མའི་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་འདི་ཆོ་
སྟོན་མ་གཞན་གྱི་ཆེད་ཆོགས་དང་བསོད་ནམས་
བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། མི་གཞན་ལ་
རང་གིས་ལུས་རྒྱུ་ཡིད་གསུམ་ཐོག་ནས་གཞོད་
བ་བསྐྱུལ་ཏེ་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་ཐོབ་ཐབས་མེད།
དེར་བརྟེན་དུས་རྒྱུ་དུ་རང་རྒྱུ་ལ་བྱམས་སྤྱི་ཇི་
དང་གཞན་པན་ཆེད་སྤྱི་སྤྱོད་པས་གོང་འཕེལ་བཏང་
ནས་ཐེངས་འདིར་ཐོབ་པའི་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་
འདི་ཆུད་ཐོས་སྒྲིལ་མི་འགྲོ་བ་བྱེད་དགོས། གང་ལ་
ཞེན། རང་རང་ཆོད་སྤོང་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་
གིས་གོམས་འདིས་ཐེབས་ཡོད་སྐབས། བྱམས་
སྤྱི་ཇི་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་རང་རྒྱུ་ལ་སྤྱི་རྒྱ་
ཏ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སེམས་ལ་སྤྱོད་
བཟར་སྤྱོད་རྒྱ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད།
སྤྱི་གུ་པའི་དབང་གིས་ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་དང་
འབྲེལ་བའི་ལས་ཀ་ཡོངས་ཚོགས་དེ་ཙམ་གྱིས་
འབད་བཅོལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྐྱབ་ཀྱི་ཡོད།
འོན་ཀྱང་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་ནང་
བྱམས་བཅེ་དང་གཞན་པན་གཉིས་ཁ་མ་བྲལ་བར་
བྱ་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེས་བཀའ་
སློབ་སྤྲུལ་ཏེ་ཆོས་འབྲེལ་དབུ་འཇུག་མཛད་
ཡོད། དེ་བཞིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཟླ་
ཆེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་དད་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་བཞུགས་
ལ་སྐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་དང་བྱེད་
ཡོལ་མང་ཆོགས་ལ་ < < བདེ་སྤྱིད་འཆོལ་ཐབས་
> > ཞེས་པའི་བཟོད་གཞིའི་ཐོག་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་
ཡོད་པ་བཅས།

སྤྱི་ཚོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་ དབང་དང་གསར་འགོད་པའི་དྲི་བར་བཀའ་ལན་སྤྲུལ་བ།

༢༠༡༣ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༤ ཆོས་ ༢༩ ཉིན་ཡལོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཨི་ཏུ་ཡིའི་
གྲོང་ཁྱིམ་མི་ལ་ཞོའི་ནང་བོད་མི་དང་སོག་རིགས་
ནམས་ལ་མཇལ་ཁ་དང་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་ཡོད། དེ་
ཉིན་སྤྱི་ཚོར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་ཨི་ཏུ་ཞོར་
མི་གྲངས་ ༡༠༠༠༠ ལོར་ཆད་ཡོད་པའི་ཅིང་རྩེ་ནང་
སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་སྤྲུལ།

དེ་ཡང་ཐོག་མར་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་
སྤྱན་འགྲོའི་ཆོག་སོགས་ལེགས་པར་མཛད་ཇེས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་རྒྱ་དྲེ་བཞིའི་སྐོར་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་དོན།
རྒྱ་དྲེ་བཞིའི་ནང་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་དབང་
དེ་བྱ་རྒྱུ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དང་རྒྱ་དྲེ་བཞིའི་
ནང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཐབས་ལ་བསྟན་དགོས་ཀྱི་
ཡོད། རོས་ལ་སྐྱབས་བྱས་པའི་མཆོག་དང་ཡོངས་
འཛིན་གྱིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བྱུང་ནས་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཐོབ་བྱུང་། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་སྤྱན་འགྲོའི་ཆོས་འབྲེལ་ཇེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་
ཀྱི་བཀའ་དབང་དངོས་གཞི་སྤྲུལ། སྐབས་དེར་ཡི་ཤུ་
དང་ཁ་ཆེའི་སྐྱ་མ་དང་ཟུ་བཙན་ཁག་གཅིག་གྲུང་ཆེད་
བཅར་ཞུས་ཡོད།

ཉིན་གྲུང་ལྷགས་སྤྱིན་གྲུབ་བསྟན་བརྟན་
འཕྱིན་བརྒྱུད་ལས་ཞིག་གི་གསར་འགོད་པས་བོད་ནང་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་སྐོར་གྱི་དྲི་བར་ཡལོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བཀའ་ལན་
སྤྲུལ་དོན། གནད་དོན་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་
ཆེན་པོ་ཡོད་པར་བརྟེན་དོས་ཀྱིས་དེའི་སྐོར་གང་ཡང་
བརྗོད་འདོད་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་ཆང་གི་དཀའ་ངལ་
ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཆོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་
བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཅ་བ་ནས་མིན་པར་སྤོང་བྱུང་
ཡོད། བོད་མིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་
པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་རྒྱ་མིའི་དཔོན་རིགས་
ཆོས་ཞེས་འབྲུག་ཆད་ལྷན་ཞིག་དེས་པར་བྱེད་དགོས།
གྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་རྒྱ་གཞི་གཞུང་གི་སྤྱི་དབྱེད་ཁྱུ་
ཡོ་པར་སྐྱ་སར་ལྷ་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། བོད་ནང་
དཀའ་ངལ་བཅོས་པ་དེར་དགོངས་སེལ་ཞུས་པ་དང་
སྐྱབས་སུ་རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་བོད་ནས་རྒྱ་གཞི་དུ་བྱིར་
འཕྱེད་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་བྱས་ཡོད། དམ་པ་ཁོང་
ནི་གྲུང་ཁན་རིང་ལུགས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གཞི་
གི་སྤྱི་དབྱེད་ཁྱུ་ར་པ་སྐྱ་ཞབས་ཉེར་ཞུ་མིང་གིས་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནས་བདེན་པ་འཆོལ་ཐབས་
བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁྱུ་
ཅིན་ཐོ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དབྱེད་དུ་བསྐྱོད་གཞིག་བྱུང་
མཆས་འཆས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་བསྐྱུན་དགོས་
པ་བརྗོད་སྐབས་དོས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱས་པ་ཡིན།
འཆས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་དེ་པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་
ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་བྲག་པོའི་དབང་ལྷགས་
ཁོན་ས་བཅོ་སྐབ་བསམ་པ་དེ་རྒྱ་མཆོག་ཡང་དགའ་ཅིག་
མིན། དཀའ་ལྷགས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཆེ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱུན་
རྒྱུའི་ཆབ་དུ་བྱུང་འབྲས་ལྷོག་སྤྱོགས་ཤིག་ཐོན་དེས་

ཡོ་པར་སྐྱ་སར་ལྷ་སྐོར་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། བོད་ནང་
དཀའ་ངལ་བཅོས་པ་དེར་དགོངས་སེལ་ཞུས་པ་དང་
སྐྱབས་སུ་རྒྱ་ཉན་མི་རིགས་བོད་ནས་རྒྱ་གཞི་དུ་བྱིར་
འཕྱེད་བྱ་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཡང་བྱས་ཡོད། དམ་པ་ཁོང་
ནི་གྲུང་ཁན་རིང་ལུགས་པ་ཡག་པོ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་གཞི་
གི་སྤྱི་དབྱེད་ཁྱུ་ར་པ་སྐྱ་ཞབས་ཉེར་ཞུ་མིང་གིས་
དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནས་བདེན་པ་འཆོལ་ཐབས་
བྱེད་དགོས། ཞེས་གསུངས་ཡོད། དེ་བཞིན་ཁྱུ་
ཅིན་ཐོ་རྒྱ་ནག་གི་སྤྱི་དབྱེད་དུ་བསྐྱོད་གཞིག་བྱུང་
མཆས་འཆས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་བསྐྱུན་དགོས་
པ་བརྗོད་སྐབས་དོས་ཀྱིས་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱས་པ་ཡིན།
འཆས་མཐུན་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་དེ་པན་ཚུན་ཡིད་ཆེས་
ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་པ་ལས་བྲག་པོའི་དབང་ལྷགས་
ཁོན་ས་བཅོ་སྐབ་བསམ་པ་དེ་རྒྱ་མཆོག་ཡང་དགའ་ཅིག་
མིན། དཀའ་ལྷགས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཆེ་ཡིད་ཆེས་བསྐྱུན་
རྒྱུའི་ཆབ་དུ་བྱུང་འབྲས་ལྷོག་སྤྱོགས་ཤིག་ཐོན་དེས་

བཙུགས་པ་རེད། དེ་ནས་གྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་
 གྲོན་ཁྱིམ་པ་དོན་གྱིས་བསྐྱོད་གཞག་གྱེད་མི་དགོས་པར་
 མི་དམངས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་ནས་བསྐྱོད་བྱུང་
 བ་རེད། དུས་དེ་ནས་བརྒྱུད་དོས་རང་གི་གནས་སྐབས་
 བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱིས་ནས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་འོས་
 བསྐྱེད་བྱས་པའི་བཀའ་གྲོན་དེས་ལོ་ལྷ་ཐེངས་གཉིས་
 བྱས་ཆེས་གྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལ་སྐྱེའམས་སྐབས། མི་མང་
 ནས་མང་གཙོའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཡག་པོ་བྱས་སྐབས།
 དོས་རང་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ནས་ཀྱན་
 ཡོད་ཆ་ཆང་བྱས་ན་རྒྱ་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དོས་
 ཀྱིས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། གྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལྷ་ ༣ རང་
 ཡོངས་བསྐྱགས་ཐོག་བརྒྱུད་ནས་རིམ་བཞིན་དེ་ལྟར་
 བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་གསལ་བ་ཤད་བྱས་
 པ་ཡིན། འགོ་སྟོད་ཐོན་བྱ་གཡང་གཟར་པོ་ལྷ་བྱུང་
 སྟེ། ཡུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་འགན་
 མི་ཁྱེད་པའི་མཐོང་ཆུལ་ལྷ་བྱུང་བྱུང་འདུག ཐོན་བྱ་

ཁྱོད་པམ་ཡོང་གི་རེད། འོན་ཀྱང་རྗེས་ལ་མང་ཆེ་བས་
 དེར་གནད་འགག་དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་འདུག་ཅེས་
 མོས་མཐུན་བྱས་ཏེ་གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་རེད། དོས་
 ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་དེ་མི་མང་ནས་འོས་
 འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཆོར་དགའ་ཞིང་སྟོ་ཞིང་
 ཐོག་ནས་ཅིས་སྟོན་བྱས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དོས་རང་
 བོད་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བོད་མིའི་མགྲིན་ཆ་བ་
 མཚན་པའི་ལས་དོན་སྤྱ་མཐུད་བྱ་རྒྱ་ཡིན། དེར་
 བརྟེན་བྱེད་རང་ཆོས་སེམས་ཁུལ་མ་བྱས་པར་སྟོ་བདེ་
 པོ་བྱས་ནས་སྟོན། ཅིས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་དང་
 སོག་རིགས་རྣམས་ལ་རང་གི་པ་མེས་ནས་བོད་བརྒྱུད་
 རང་བསྐྱེད་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ཡོད་པའི་རིན་ཐང་ཤེས་
 པའི་སྟོ་ནས་བདག་གཅེས་དགོས་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་
 ཡིན་སྟོར་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་སྦྱུང་ཡོད།
 གྱི་ཆེས་ ༢༩ ཉིན་ཐེངས་འདིའི་ཡུ་རོབ་
 ཞུལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་ནང་དུ་ཆིབས་སྦྱར་གྱི་

མཛད་འཆར་རྣམས་ཡོངས་སུ་ལེགས་པར་བྱུང་སྟེ་
 སྟོན་འཁོར་རྣམས་མཁའ་ལམ་བརྒྱུད་ལྷོ་མི་དང་དེ་
 ནས་བྱེད་ཡོད་ཆུ་ཆོད་ ༡༩༩༠ ཐོག་སྐྱ་གལ་གནས་
 ཐང་དུ་ཡཞབས་སོར་བདེ་བར་འཁོད་སྐབས། བོད་
 མིའི་སྤྱི་ག་འཛུགས་ཀྱི་བཀའ་སྟོན་ཁྱིམ་ཆབ་ཆོས་རིག་
 བཀའ་སྟོན་སྤྱི་ཆོས་འབྱོར་མཚན་གྱི་བོད་མི་མང་
 གྱི་འཕུས་ཆོགས་གཙོ་སྟེན་པ་ཆེ་རིང་མཚན་སོགས་
 ཀྱིས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་
 ཕེབས་འགྲོ་བརྒྱུད་བཞུགས་སྐར་པོ་བྱང་དུ་ཡཞབས་
 སོར་འཁོད་སྐབས་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཚན་གྱིས་
 དབུས་ཁྲིམས་ཞིབ་གཞན་མཚན་གྱིས་གཙོས་བདེ་
 སྐྱེད་བཀའ་སྟོན་མཚན་གྱི་འཕྲོད་བསྟེན་བཀའ་སྟོན་
 མཚན་གྱི་བཞེད་སེར་སྤྱི་མི་མང་རྣམས་ཀྱིས་ལག་དྲ་
 དགར་གཙང་མཇུག་དར་ཐོགས་ཏེ་ཕེབས་བསུ་གཟབ་
 རྒྱས་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།

གྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚན་གྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱན་ཁང་ གསར་པ་ཞིག་དབུ་འབྱེད་མཛད་པ།

༡༩ གྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ལྷ་ ༧ ཆེས་ ༩ ཉིན་གྱི་སྤྱོད་
 ཆུ་ཆོད་ ༡༠ ཐོག་ཉི་མ་ཅུ་མང་འབྱེད་ཀྱང་རྫོང་དུ་པོར་
 ཉེ་སི་སྤྱན་ཁང་ (Fortis Hospital) ཞེས་པ་གསར་
 བཞེངས་གནད་པའི་དབུ་འབྱེད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་སྤྱི་མགོན་
 གཙོ་བོར་ཇི་ལྷ་ར་གདན་ཞུའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་
 ལྷ་ར་བཀའ་བཞེས་བཟང་པོ་སྤྱིན་སྦྱུལ་ཐོབ་སྟེ་ཡལོང་ས་
 མཚན་ཆེབས་སྦྱར་བཀའ་བྱིན་བསྐྱེད་སྐྱབས་སྤྱན་ཁང་
 མདུན་དུ་གུས་བསུའི་མེ་ཏོག་ཆུན་པོ་འབུལ་ལམ་ཞུས་
 པར་དབྱེས་བཞེས་ཀྱིས་སྤྱན་ཁང་གི་མཚན་བྱང་དང་དབུ་
 འབྱེད་མཛད་རྗེས་སྤྱན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་གྱིས་གཙོས་
 འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་རྣམས་དང་སྤྱི་པར་ལྷན་སྟོན་མཛད།
 དེ་ནས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚན་གྱིས་
 སྤྱན་ཁང་དབུ་འབྱེད་དང་སྐྱགས་བཀའ་སྟོན་སྦྱུང་དོན་
 ཆོས་གྲོགས་པོ་མོ་ཆོ། དོས་རང་ས་གནས་འདིར་གཞིས་
 ཆགས་ཏེ་འོ་རོ་ ༥༩ ལྷག་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དུས་ལུན་
 དེའི་རིང་ཞུལ་འདིར་ཡར་རྒྱས་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་བྱེད་འདུག

དོས་རང་མེག་ལོ་གན་ཆེར་ཐོག་མར་འབྱོར་སྐབས་ཆོར་
 ཁང་གཉིས་ལས་མེད། ད་ཆ་ཤེས་ཡོན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་
 སོགས་ཡར་རྒྱས་ཏ་ཅང་བྱེད་ཡོད། ད་དུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་ནི་སྟོ་སྐྱབས་སྤྱི་གཞི་ཞིག་

རེད། སྤྱན་ཁང་གསར་པ་འདིར་སྤྱི་དགའ་གཙོས་བཙོས་བྱ་
 རྒྱུའི་ཆ་རྒྱུན་ཡོད་པ་ནི་ཏ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། དོས་ཀྱིས་ཨ་
 རི་དང་ཡུ་རོབ་ཞུལ་གྱི་སྤྱན་ཁང་འགའ་ཤས་ནང་རྒྱ་གར་
 ཀྱི་སྤྱན་པ་ཡོད་པ་མཐོང་བྱུང། དཔེར་ན། དོས་རང་ལོ་

ལྷ་གཟུགས་པོ་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སའི་ཨ་རིའི་མ་ཡོའི་
སྤྱན་ཁང་དུ་ (Mayo Hospital) རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱན་པ་
ཞིག་འདུག། རོས་ཀྱིས་བསམ་པར་སྤྱན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་

གི་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན། བོད་པའི་གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྱན་
གྱིས་ནད་གཞིར་ཏ་ཅང་པན་ཐོགས་ཡོད་པ་སྤྱོད་བ་བྱུང་།
གསོ་བ་རིག་པའི་སྤྱན་ལུགས་མཐར་ཐུག་གཞི་བཙུག་པ་

དེ་བཞིན་རིག་པའི་གནད་གཞན་གྱི་ནད་རྒྱ་གར་བ་ཆོའི་
གནས་ཚད་མཐོན་པོར་སོན་ཡོད་པའི་ཆོར་སྤྱད་བྱུང་། དེར་
བརྟེན་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱན་པ་ཆད་ལྡན་ཆོས་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་
མངའ་སྡེ་དང་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་སྤྱན་ཁང་བཙུགས་ཏེ་རྒྱལ་
ཁབ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཆོར་ཞབས་ཀྱི་ཞུ་བ་པ་ནི་ཏ་
ཅང་གཞི་བཟུང་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་རོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
རྒྱ་གར་ནད་དེར་རབས་ཀྱི་སྤྱན་ལུགས་ (Alopathy)
མ་དར་སྤོང་དུ་ལོ་ངོ་སྤྱོད་གི་ཆའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱན་ལུགས་
(Ayurvedic) ཡོད། དེར་རབས་སྤྱན་ཁང་གི་ཡན་ལག་
ལྟ་བུར་སྤོལ་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱན་ཁང་རྒྱ་གར་འབད་བཙོན་བྱ་
རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་མཐོང་བཞིན་འདུག། རོས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་

ནི་རྒྱ་གར་ཆའི་རིག་བྱེད་ཡིན། བོད་ནད་དེ་སྤྱན་པ་ཏ་
ཅང་མཁས་ཀྱིས་བྱུང་བས་བཟུང་བས་མ་སྤོང་མེད་ན། ཁོར་
ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་གྱིས་ནད་གཞིར་དེ་ཙམ་པན་གྱི་མེད་
པ་དང་། སྤྱན་པ་དེ་ཙམ་མཁས་པོ་མིན་ཡང་བྱམས་བཟུང་
ཀྱན་སྤྱོད་ཡོད་ན་ཁོར་ཆོས་སྤྱོད་པའི་སྤྱན་གྱིས་ནད་གཞིར་
ཏ་ཅང་པན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ནད་ཅེས་ཤོད་སྤོལ་
ཡོད། རོས་ཀྱིས་ཉམས་སྤྱོད་ཐོག་ནས་བརྗོད་ན། སྤྱན་པས་
རོས་ཀྱི་གཟུགས་པོར་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་སྤྱན་པས་
མདངས་ཀྱི་རྒྱུ་ལྷན་པ་བརྟེན་ཆེ་འབྲུལ་ཆས་ལྟ་བུའི་
ཆོར་སྤྱོད་ཡོད་པའི་ནད་དེ་དུག། དེ་ལྟར་མིན་པར་སྤྱན་པས་
བྱམས་བཟུང་བས་མ་སྤོང་ཐོག་ནས་འཛུལ་མ་དངས་ཀྱི་

རྒྱུ་ལྷན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆོར་
སྤྱོད་ཡོད་པའི་ནད་དེ་དུག། དེར་བརྟེན་འདི་གར་ཐེབས་པའི་
སྤྱན་པ་དང་སྤྱན་ཞབས་པ་ཆོས་བྱམས་བཟུང་བའི་ཀྱན་སྤྱོད་
གིས་ནད་པའི་བདེ་དོན་ཁོ་རྩ་དམིགས་ཏེ་སྤྱན་བཙུག་
བྱས་ན། ནད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཏེ་ན་ཆ་གར་མཁྱེགས་བྲག་སྤྱོད་ཡོད་རྒྱུ་ཏ་ཅང་པན་
ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། རྒྱ་གར་ནད་ལོ་ངོ་སྤྱོད་རིང་ནས་འཆོ་
བ་མེད་པའི་ (Ahimsa) ལྟ་བུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། ཨ་ཏིམ་ས་བརྗོད་སྤྱན་པས་འཛིགས་སྤྱོད་དབང་གིས་
འཆོ་བའི་ལས་འཛུལ་རྒྱ་དེ་འདྲ་ཞིག་ཅ་བ་ནས་མིན།
ཨ་ཏིམ་ས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་གཞན་གྱི་ཆོ་སྤྱོད་དང་བདེ་
དོན་ལ་བསམ་སྤྱོད་གཏོར་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཀྱན་སྤྱོད་དེ་འདྲ་ཞིག་
ཡོད་ཆེ་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་ལ་འཆོ་བའི་ལས་བྱ་རྒྱུར་
འཛུལ་ཐོན་ཡོད་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འཆོ་བ་མེད་པ་
ཞེས་བརྗོད་དགོས། འཆོ་བ་མེད་པ་ཞེས་པ་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་
མེད་པའི་གོ་དོན་ཅ་བ་ནས་མིན་པར་ནད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
གོ་དགོས། ནད་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
བསམ་པའི་ཐོག་ནས་ཡོད་དགོས། ཆོས་ཁས་ལེན་མིན་ལ་
མ་སྤོལ་པར་ལོ་ངོ་སྤྱོད་ནས་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་འཆོ་བ་
མེད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དེར་སྤྱན་པས་འཛུལ་སྤྱོད་ནད་ཏ་
ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ཅས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་
སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཏེན་འབོལ་གྱི་གཞན་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་

སྤྱིར་ཐོར་ཁེ་སི་ཏེལ་ཐི་ཀེ་ལི་མི་ཁེ་ཏི་ (For-
tis Health care Limited) ཞེས་པའི་སྤྱན་ཁང་དེ་རྒྱ་
གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནད་གཞན་ཆེ་བའི་སྤྱན་ཁང་ཞིག་ཡིན་
པ་མ་ཟད། སྤྱན་ཁང་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་གར་ས་ཁུལ་འདྲ་
མིན་ནད་བཙུགས་ཟིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཏི་ཐི་ཏེལ་ཐི་ཀེ་ལི་
སྤྱོད་ནད་ཡན་ལག་སྤྱན་ཁང་བཙུགས་པ་ཐོག་མ་དེ་ཆགས་
ཡོད། ཡན་ལག་སྤྱན་ཁང་དེའི་ནད་ནད་པའི་ཉལ་ཁྲི་ ༤༥
ཡོད་པ་དང་གཞན་གཞན་བཙུགས་བྱེད་སའི་ཁང་པ་གསུམ། རོ་
བྲག་ནད་གཞི་བརྟག་དབྱེད་ཁང་ (ICU) འགའ་ལས་ཡོད་
པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་སྤྱོད་མ་ཐག་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱི་ཆེད་སྤྱན་བཙུགས་ཁང་ནད་ (Neonatal ICU) ཉལ་ཁྲི་
༥ ཡོད་པ་སོགས་མཛོད་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
ཀྱི་མཐུན་འགྲུལ་ཆ་ཆོར་བཞིག་ཡོད་འདུག་པ་བཙུགས།

ནས་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་
སྐྱེའི་འབྲུངས་སྐྱར་གྱི་འཆོམས་ཁུའི་མེ་རྟག་འབྲུལ་ལས་
ཁྱེས་གྲུབ་མཆོམས་ཞབས་ལོ་ ༢༥ འཁོར་བའི་སྤྱི་ཁྱེའི་
ལས་བྱེད་གསུམ་ལ་ལས་བྱེད་འདེམས་ལྷན་ནས་ལེགས་

སྤྱིས་གནང་རྒྱུ་འདེམས་ལྷན་བྱུང་ཆེ་སྤང་ས་ཆོས་སློན་
ལགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱན་སློན་ཁྱེས་གྲུབ་
མཆོམས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་ལེགས་སྤྱིས་གནང་།

དེ་ནས་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་བཀའ་འགག་
གི་གསུང་བཤད་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གས་
གཙོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་
རྗེས་སྐྱེ་མགོན་གཙོ་བོ་ཉི་མ་ཙམ་མངའ་སྡེའི་བཙོ་ལས་
སློན་ཆེན་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་དོན། བོད་ཀྱི་
ཡ་སྤྱབས་མགོན་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་དགྲུང་གྲངས་ ༢༧
ལ་ལེབས་པའི་མཛད་སྤྱོད་དང་ཉི་མ་ཙམ་མངའ་སྡེའི་སློན་
ཆེན་མཆོག་དང་ཉི་མ་ཙམ་མི་མང་གི་ཆབ་ཁྲུས་ཏེ་སྤྱི་ཉིད་
མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུ་དང་བརྟན་པའི་དགོན་མཆོག་ལ་
གསོལ་འདེབས་ཁུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་ལོ་རྒྱུས་ལྷན་པའི་ཉི་
མོ་ཞིག་རེད། ཟླ་ལོ་ ༡༩༣༥ ཟླ་ ༢ ཆོས་ ༤ ཉིན་ཡལོང་
ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་བོད་ཀྱི་ཞིང་པའི་ཁྲིམ་ཆང་ཞིག་ཏུ་
སྐྱེ་འབྲུངས། དས་ལེས་ཆོད་ལྟར་ན། ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་
མཆོག་སྐྱེ་མཆོག་ལ་འབྲུངས་པའི་ཉིན་ལས་ལོང་ཁོང་གི་ལལ་
སྤྱང་གཞི་དྲག་པོ་བཞེས་ནས་སྤྱན་དབྱེད་གང་གིས་ཀྱང་
པན་མེད། འོན་ཀྱང་ཁྲིམ་དེར་སྤྱི་ཉིད་མཆོག་སྐྱེ་འབྲུངས་
སྤྱབས། ལལ་ནད་མནར་ལས་ཤོལ་ཏེ་འཛམ་གླིང་ནང་ཞི་
བདེའི་ཉི་མ་འཆར་འགོ་ཚུགས་ཡོད། དེ་ནས་ཡལོང་ས་ཏུ་
ལའི་སྤྱི་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པར་དོས་འཛིན་ཁྲུས་

ཡོད། ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་གི་འབྲུངས་ས་བོད་
ཡིན་ཡང་མཛད་འཕྲིན་བསྐྱེད་པའུལ་སྤྱིར་རྒྱ་གར་དུ་ས་
དང་ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཡིན། སྤྱི་ཉིད་མཆོག་
གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་བྲིན་ལ་བརྟེན། དེར་སྤྱབས་དུས་འདི་

འཛམ་གླིང་ནང་སྤྱན་ཐགས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། འདི་
ལྟ་བུའི་བཀའ་བྲིན་ལ་ཉི་མ་ཙམ་མི་མང་དང་དས་ཐུགས་རྗེ་
སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་ཡིན། ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་
གིས་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་རིམ་བཞེས་མཛད་ཡོད།
འོན་ཀྱང་མེས་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་
སོང་བར་སྤྱི་ཉིད་མཆོག་དང་སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་མི་མང་དུ་མ་ཞིག་
སྤྱབས་བཅོལ་དུ་ལེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། སྤྱི་ཉིད་མཆོག་
གིས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་སྤྱི་དལ་འཛེམས་མེད་
ཐོག་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་རྟོགས་སྤེལ་ཡོད།
འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ཏུ་མནར་གཅོད་བྱུང་ཆེ་
འཆོ་བས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཡལོང་ས་
ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་གིས་འཆོ་བ་ལས་ལྷོག་སྤྱི་ཞི་བའི་ལས་
ནས་རང་དབང་འཐབ་རྩེད་མཛད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
ཟླ་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་སྤྱི་ཉིད་ལ་རྟོ་བའི་ཞི་བདེའི་གཞུང་ས་
རྟགས་ཐོབ་ཡོད་པ་དེ་ཉི་མ་ཙམ་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
ཡོངས་ཀྱི་གཞི་བཞེད་རེད། ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་ཡལོང་ས་
ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་གིས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་ཡོངས་
རྩིས་གཞི་སྤྱི་མཆོག་ལོ་ལོ་ཞིང་ཆོར་ཆེས་སྤྱོད་མཛད་ནས་
ཆོས་ཤོགས་ཀྱི་དབྱེད་ཀྱི་རྩི་ལོ་ལོ་ཐོག་འབྲུངས་སྐྱར་
སྤྱང་བཅི་ཐེངས་དང་པོ་དེ་ཆགས་ཡོད། སྤྱི་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
རྗེ་བཀའ་བྲིན་ཉི་མ་ཙམ་མི་མང་ཚུལ་ནས་ནས་ནས་ཡང་
བཞེད་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གསུང་

བཤད་གནང་ཡོད།

དེ་ནས་ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་ཆོན་པོ་
མཆོག་གིས་བཀའ་སྤྱོད་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་སྤྱལ། དེ་རྗེས་
བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་གས་པས་གཙོ་སྤྱོད་ཉི་མ་ཙམ་སྤྱི་
གནས་པའི་སྤྱོད་གྲུ་སོགས་ཀྱིས་གཞུས་སྤྱོད་ཀྱི་ ༡༡ ཅས་
ཁྲོན་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ ༥༠༠༠ བཀའ་བཤད་འཛེམས་བྱུང་
བ་རྒྱལ་ལ་འབྲུབ་སྤྱོད་གནང་སྤྱི་མཆོག་འབྲུངས་སྐྱར་དུས་
ཆེན་དགའ་སྤྱི་ཉི་མ་ཙམ་པའི་ཁྲོན་དུ་སྤྱོད།

དེ་ཉིན་ཟླ་ལོ་ཆུ་ཆོད་ ༦༡༣༠ ཐོག་བོད་ཀྱི་
སྤྱི་མཆོག་གས་ཁང་དུ་ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་
པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་མཆོག་སྐྱར་དུས་ཆེན་དང་བསྐྱེད་སྤྱོད་
མགོན་གཙོ་བོ་ཀང་རའི་སྤྱི་ཁྲུང་རྩོད་དཔོན་སྤྱོད་ཞབས་སུ་
རྗེའི་གུབ་ཏུ་མཆོག་གིས་དབྱུས་རྒྱ་གར་ས་གནས་ཐོང་
སྤྱོད་ལས་ཁྲུང་སྤྱོད་དང་། རྒྱ་གར་ཡུལ་མི་ཆུན་
རབས་སོགས་མི་གྲངས་ ༢༠༠ བཀའ་བཤད་། ཟླ་ལོ་
དུང་གཞིན་ཡན་བཅས་ཁྲོན་མི་གྲངས་ ༤༠༠ བཀའ་བ་
སྤྱོད་འཛེམས་ཐོག་བཀའ་ཁྲི་མཆོག་གིས་སྤྱོད་ཚུལ་
ལ་དགའ་བསྐྱེད་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་རྗེས་ཆེས་མཐོའི་
ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཆོག་དང་།
བཀའ་ཁྲི་མཆོག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་གས་གཞིན་
མཆོག་ ཀང་རའི་སྤྱི་ཁྲུང་རྩོད་དཔོན་མཆོག་ཚུལ་ཀྱིས་
རིམ་བཞིན་དཔེ་དེབ་ཁག་གཅིག་དབྱེད་ཀྱི་འབྲུད་གནང་གྲུབ་
བསྐྱེད་ཀང་རའི་སྤྱི་ཁྲུང་རྩོད་དཔོན་མཆོག་གིས་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། དེ་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་མཆོག་གས་
པས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མེན་རིག་གཞུང་འབྲུབ་སྤྱོད་དང་། དེ་
བཞིན་རྒྱ་གར་ཡུལ་གྱི་གཞུས་སྤྱོད་ཁྲུང་སྤྱོད་ཀྱིས་
འབྲུངས་དུས་ལོ་སྤྱི་མཆོག་ཆུང་གི་ཆོག་གས་གཙོ་བཀའ་
དུང་གཡུ་ཐོག་ཀུམ་དགེ་ལེགས་ལགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་
སྤྱི་མཆོག་ཀྱི་སྤྱོད་ཆུས་ཏེ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཁྲུང་རྗེས་
སྤྱོད་མགོན་ཚུལ་ལ་གཞུང་འབྲུལ་གྱི་གསོལ་སྤྱོད་རྒྱས་
བཤུམས་གནང་ཡོད།

ཐེངས་འདིའི་ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་སྤྱི་མཆོག་གི་སྤྱི་
འབྲུངས་སྐྱར་དེ་བཞིན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་
ཆབ་སྤྱིད་དང་འཛིན་སྤྱོད་གི་སྤྱི་དབང་ཡོངས་རྩིས་མི་
མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་ཞིང་ལ་གསོལ་
རས་སྤེལ་རྗེས་སྤྱང་བཅི་ཁྲུས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཆགས་
ཡོད་པ་བཅས།

ཡཔོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གང་ཉིད་དགྲུང་གངས་ ༥༥ ལ་ ཐེབས་པའི་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ཉིན་བཀའ་སློབ་སྤྲུལ་བ།

༢༠༡༣ གྲི་ཆེ་ ༥༥ ལ་ ༤ ཉིན་སྤྱི་
ནོར་ཡཔོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲུང་
གངས་ ༥༥ ལ་ཐེབས་པའི་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་སྐར་དུས་
ཆེན་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་སྤང་བཅི་གཟབ་
རྒྱས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་ཆོས་ཉིན་བཞུགས་
སྐར་དུས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་དགུ་ལ་ལག་ཁྲ་གི་
གསུང་ཆོས་དྲ་བར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་སྤང་བཅི་
གཟབ་རྒྱས་ཞུ་སྐབས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་
གིས་དེར་འདུས་མི་མང་ ༥༠༠༠ བརྒལ་བར་བཀའ་
སློབ་སྤྲུལ་དོན། དེ་རིང་འོས་ཀྱི་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་
འདིར་ཆེད་གཉེར་ཐོག་ནས་ཐེབས་པའི་སྤྱི་ལཱ་མགོན་
ཁག་དང་གྲོགས་པོ་རྣམས་ལ་ཆོ། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུགས་
ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ནས་ལ། དེ་བཞིན་མི་མང་ཆུན་གྱིས་སྤྱི་
ལཱ་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་ཆོས་སྤྱི་དགུ་ལ་
ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ནས་ལ། དེ་རིང་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་
ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཀྱིས་འདིར་ཆེད་འདུས་པའི་ཆོས་སྤྱི་དགུ་ལ་
ཐེབས་ཏེ་འཛམ་གླིང་འདི་གནང་བར་འོས་ཀྱིས་སྤྲུལ་
ཐེ་ཆེ་ཞུ་ཡིན། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་གླིང་འདིའི་ཐོག་
སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆེ་བཞིན་ཡོད། ང་
ཆོ་བོད་པས་དེ་ཅས་བཅི་གི་མེད་ལ་སྤྲུལ་བར་འོས་
རང་སྤྱིར་འོས་ནས་གལ་ཆེན་པོ་གང་ཡང་བཅི་གི་
མེད། སྤྱི་ལཱ་ཆོས་འཁོར་བཅི་དགོས་བྱུང་ན། སྤྱི་
ཡར་ལངས་པ་དང་ཉི་མ་གསུམ་པ་འདི་འཆར་བ་དེ་
ཡང་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཀྱི་ཡོད། ག་རེ་གལ་ཆེན་པོ་
རེད་ཅེ་ན། ཉིན་རེའི་མི་ཆེ་འདི་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་
བྱ་རྒྱ་ཞིག་དང་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན། གཞོད་པ་
མ་བྱེད་རྒྱ་ཞིག་ཉིན་རེ་བཞིན་སོ་སོས་དམ་བཅའ་
འཛིན་གྱི་ཡོད། མི་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཞོད་བཞིན་
ཡོད། དེ་ལྟར་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་མི་ཆེ་བསྐྱེད་པ་རེད། ད་ཆ་
འོས་རང་ལོ་ ༥༥ ལ་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཡོད། འདི་གར་བཀའ་
པའི་འདྲ་བར་དེ་དག་ལ་ལྟ་སྐྱབས། ཡ་མཚན་སྤྱི་རྒྱ་
ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག ཟེ་མིང་གི་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཏེ་འདུག་ཀྱི་
ཁྱོད་གསེབ་པའི་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་པོ་དེ་ད་ཆ་ལོ་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཏེ་
འདི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཞིག་ཡོད་རྒྱུར་

རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པ་མ་རེད། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་མཐོང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་གཅིག་དང་། སྤྱིར་བཏང་མཐོང་ཆོས་སུ་
མི་མངོན་པ་དང་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་པལ་ཆེར་རིམ་བ་

དུས་སློབ་སྤྱིར་བྱེད་སྐབས་སྤྱི་དུག་ཆེན་པོ་ཡོད།
ཅིང་པོ་བཅི་རྒྱུར་དགའ་བ་མ་གཏོགས་སློབ་སྤྱིར་བྱེད་
རྒྱུར་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་བཞིན་ཡོད། དེར་བསམ་སློབ་བཏང་

མང་དག་ཅིག་ཡོད། ཉན་པའི་གཞུང་སྤྱངས་ཡོད་པའི་
མི་ཞིག་དང་ནང་པའི་གཞུང་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་
ཐན་བྱའི་གོ་རྟོགས་དང་ཆོར་བ་ཡོད་པ་ཞིག་གི་འོས་
ནས་བཤད་ན། རྒྱ་རྒྱུན་ཞེས་པ་དེ་མཐོང་བ་མངོན་
ལྟར་ཀྱི་རིམ་བ་གཅིག་དང་ཅུང་ཟད་ཤོག་ལྟར་ཀྱི་
རིམ་བ་གཅིག བེན་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་བ་གཅིག་
པལ་ཆེར་ཡོད། དེར་བཞེན་འོས་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་ཆོ་སྤྱི་
གུ་ཆོར་གཅིག་བཞེད་འདོད་བྱུང་། གེ་ཏུ་ཆང་རིན་པོ་
ཆེས་དབུ་ཁྲིད་པའི་ཡང་སྤྱི་ལཱ་ཆེད་གཞོད་བྱེད་མཁན་
ཀྱི་ཆོགས་པ་རང་ཆོའི་བྱིས་ཆང་དུ་འགྱུར་བའི་ཉིན་མོ་
དེད། ང་ཆོའི་བྱིས་དང་ཁྱོད་གསེབ་ཀྱི་མི་སྤྱི་ལཱ་གི་
ཤེས་ཀྱི་མེད། ཨ་མ་ལགས་ཀྱིས། དེ་དུས་ཁྱེད་རང་
སྤྱི་ལཱ་ཆུང་ཆུང་དེས་དེ་ཉིན་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་ཏེ་དེ་
རིང་མི་གཅིག་ཡོད་གི་རེད། ཅེས་བཞེད་ཀྱི་འདུག་
ཅེས་གསུང་སྤྱིར་ཡོད། དེའི་གསུང་དེ་རང་ཆོའི་
མངོན་དུ་མ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་
གི་ཡོད་པའི་རྟོགས་རེད། དེ་བཞིན་འོས་རང་ཆུང་

ན་དེ་འདྲའི་བཀའ་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་ཨེ་ཡོད་ཐུག་
ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་མི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལཱ་འབྲུངས་
པ་རེད། བོད་དུ་ཞུས་པ་ལྟར། འོས་རང་འཛམ་གླིང་
འདིའི་ཐོག་མི་དུང་སྤྱིར་བདུན་ཅུ་ཅུ་པ་ཡོད་པའི་ཁྱོད་
ཀྱི་མི་ཞིག་རེད། མི་ཀུན་ལ་ཕན་ཐོགས་བསྐྱེད་རྒྱུའི་
རྒྱས་པ་རང་ཆོ་ཆང་མར་ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། ང་ཆོ་
ཆང་མ་པ་མའི་བྱམས་སྤྱོད་འོག་འཆར་ཡོངས་བྱུང་
བ་ཞིག་ཡིན་སྤྱི་ལཱ་གཞན་གྱིས་ཐེ་ཅས་ཀྱི་བྱམས་
བཅས་བསྐྱེད་པ་དེའི་ཆོད་ཀྱིས་རང་ལའང་གཞན་
ལ་བྱམས་བཅེ་སྤྱོད་རྒྱུའི་ས་བོན་དང་རྒྱས་པ་ཡོད་
སྤྱི་ལཱ་ཆགས་ཡོད། དེར་བཞེན་མི་ཞིག་ཡིན་པའི་འོས་
ནས་མི་ལ་བྱམས་བཅེ་དགོས། བྱམས་བཅེ་ཡོད་ན་
བདེ་སྤྱི་ལཱ་ཡོད་གི་རེད། ཅེས་འོས་ཀྱིས་དུས་རྒྱུ་
ཞོད་བཞིན་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་སང་ཆེན་རིག་གི་ཐོག་
ནས་མེས་ལ་བྱམས་བཅེ་ཡོད་ན། གཞུགས་པོའི་
འཕྲོད་བསྟེན་བདེ་ཐང་ལ་ཏུ་ཅང་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་
རེད། ཅེས་དཔོན་སྤྱི་ལཱ་འབྲུག་

རིམ་པ་གཉིས་པ་དེ། གོང་དུ་ཞུས་པ་
ལྟར། རྒྱ་ཁྱིམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོ་སྣང་དང་འདོད་པ་
གང་ཡང་མེད་ཀྱང་དབང་མེད་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་དཔེ་
ཆ་སྒོ་འཛིན་དང་སྒྲིང་སྒྲུབ་བྱས་ཏེ་འཆར་ལོངས་བྱུང་
བ་རེད། རིམ་པ་ཞིན་མི་ཆོའི་འདིའི་ནང་དཀའ་ངལ་
རི་ཅམ་འབྲུད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེར་འགྲུལ་སྒྲིང་
གཏོང་མི་ཐུབ་པ་དེ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱུང་
བ་དོས་ཀྱིས་ཐག་བཅད་ནས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག

དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་
གསུམ་རྒྱས་ཡོད་དང་ཉམས་སྲོང་གང་ཡང་མེད་
པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྒྲོན་པ་ཆགས་རྒྱ་དང་ཡང་ན་རྟག་
པར་གཉིད་ཁྲག་རྒྱུའི་སྒྲན་བཟས་ནས་སྒྲིང་དགོས་
རྒྱ་པལ་ཆེར་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་ཅ་བ་ཉིད་ནས་
བྱེད་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག དཀའ་ངལ་ཀྱི་རྒྱུ་འཚུབ་
ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཞི་བདེ་དགྲུག་ཐུབ་ཀྱི་མི་
འདུག དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་
སྒྲོམ་གསུམ་བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་རེད། འཛམ་གླིང་
འདིའི་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་མིང་ཁྲེག་ཏེ་གསོད་རེས་
བཏང་ནས་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དག་
ཏ་ཅང་ཐབས་སྒྲིལ་པོ་རེད། དཔལ་འབྱོར་ཐོག་ནས་
གསོད་རེས་གཏོང་རྒྱུ་དང་མི་མཐུན་པ་བྱུང་བ་རེད་
ཅེས་བརྗོད་ན། རྒྱ་མཆོན་ཤེས་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་རེད།
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཅོད་ཟེར་
བ་དེ་ཡང་ཤེས་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་ཆོས་

ལྷན་སྐྱེས་བྱས་པ་བཅུ་དང་བཅོད་པ། ཆོག་ཤེས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཉམས་སྲུ་སྒྲུབ་སྟེ་རྟེན་སྲུ་འཇུག་མཁན་
ཞིག་གིས་འཐབ་ཅོད་དང་གསོད་རེས་བཏང་ཞེས་པ་
དེ་ཡ་མཆོན་སྟེ་རྒྱ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་
འདིའི་ཐོག་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྦྲིལ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་པ་
དེ་དོས་ཀྱིས་བྱ་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་ནས་འགོ་བཙུགས་
བ་རེད། དེ་བཞིན་བྱས་པ་བཅུ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་
འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལ་སྤྱི་སེམས་འབྲེང་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་

ཡང་བྱ་ལོ་ ༡༩༩༠ ནང་ ༢༠ ནང་ནས་འགོ་བཙུགས་
བ་རེད། གང་ལྟར་མི་ལ་བདེ་སྤྱིད་ཡོང་རྒྱུའི་ཅ་བ་དེ་
ནང་སེམས་ཀྱི་བདེ་སྤྱིད་རེད་མ་གཏོགས་རྒྱ་དཔོན་
པོ་མ་རེད། སྟོབས་དང་དབང་ཐང་ཡང་མ་རེད། ཅེས་
འཛམ་གླིང་ས་ཁྱོགས་གང་སར་འོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་
ལྟ་བུའི་གཞན་ལ་པན་ཐོགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་དོས་རང་མ་
འཆི་བར་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་བཞིན་ནང་པའི་ཆོས་པ་
ཞིག་ཡིན་པའི་དོས་ནས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྦྲིལ་ལ་
ཞབས་འདེགས་བསྐྱབ་རྒྱུ་དེ་ཡང་དོས་རང་མ་འཆི་
བར་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་དབང་དེ་དྲུག་
གསུང་བཤད་ནང་རི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། དོས་
རང་ཆུ་ཡོལ་གཙང་མའི་ཐོག་བྱིན་ནས་ད་ལྟ་བར་
དུས་ལུན་གང་ཅམ་བྱིན་པའི་རིང་ལ་འབྲེལ་ཡོད་
ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆང་མས་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་གནང་
སོང་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། ད་དུང་ཡང་ཐུར་
བཞིན་ད་ལྟ་གསུང་བཤད་ནང་གསུངས་པ་ལྟར། ཏུར་

སྟེད་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་རིང་འདི་གར་ཁྱེད་
རང་ཆོ་དཔོན་སྲུ་འཛོམས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཐུགས་
རྗེ་ཆེ་ཞུས་པ་ཆབས་ཅིག་འཛམ་གླིང་གི་རང་དབང་
ལུང་པའི་ས་ཁུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དེ་རིང་ལྟུལ་
བ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲེས་སྐར་རེད། ཅེས་དགའ་སྟོན་ཉན་
འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཡོངས་སྲུ་རྩོགས་པར་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡིན། ལྷག་པར་བོད་མི་མིན་པའི་བོད་ཀྱི་
ཐོགས་པོ་མང་དག་ཅིག་ཡོད། ད་ལྟ་འདི་གར་སྒྲོན་
ཆེན་གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར། དོས་ལ་ཐོགས་པོ་མང་
པོ་ཡོད། དོས་ཀྱིས་རྟག་པར་རྒྱ་གར་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
ནས་བཤད་ན། ཁྱེད་རང་ཆོ་དཔོན་སྲུ་ལིན་པ་
དང་། རང་ཆོ་ཁྱེད་རང་ཆོའི་དགེ་སྤྲུག་རེད་ཅེས་འོད་
ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གར་ནང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་
པ། རྒྱ་གར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤུགས་ཀྱི་དང་ཐོགས་
པོ་བྱས་ཏེ་ཏ་ཅང་བཀའ་བློན་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁྱེད་
རང་ཆོ་ཆང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡིན། དེ་བཞིན་
རྒྱ་རིགས་ཐོགས་པོ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། བཞིན་དེ་
འབྲེལ་ཞིག་རེད། སྟེང་རྗེ། རྒྱ་ནག་ནང་ནས་རྒྱ་རིགས་
ཐོགས་པོ་དེ་འབྲས་དོས་ཀྱི་སྒྲེས་སྐར་ལ་ཁོང་རང་
ཆོས་སྒྲོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། ཅེས་དོས་ལ་ལན་
འབྱོར་བྱུང་། ཁོང་རྣམས་པ་ཆོ་ལའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་
གྱི་ཡིན། ཡང་སྒྲོས་བོད་གངས་ཅན་གྲོངས་ལ་ཡོད་
པའི་ལུས་པོ་བཅོན་དབང་འོག་ནས་བྱིའི་རྣམས་འགྱུར་
བཟང་ངན་ཅམ་ཡིན་རུང་། ལམ་སངས་ཉེས་པ་ཐོག་རྒྱ་
དང་བཅོན་དུ་འཇུག་རྒྱུ། དེ་བཞིན་ཉེས་རུང་གཏོང་
རྒྱུའི་དཀའ་ངལ་འོག་ནས་ནང་སེམས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་
དང་དད་པ། དམ་ཆོག་ནས་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པའི་
གཞིས་ལུས་རྒྱ་ཆའི་མི་མང་ནས་དེ་རིང་དོས་ཀྱི་
སྒྲེས་སྐར་རེད། ཅེས་སེམས་ནང་ཆོར་འཁྲུགས་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཆོ་ཆང་
མར་དམིགས་བསམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་གྱི་ཡིན། ཏ་
ཅང་དཀའ་ངལ་འོག་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་
ཞེན་ཁོག་ལྷག་བསམ་རི་བོ་ལྟར་གཡོ་བ་མེད་པར་
བསྐྱད་པ་རེད། བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་རྟེན་སྲུ་ཡི་རང་
ཡོད། གཞན་ཞུ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། བཟུལ་ཤིག་ལེགས།
ཞེས་བཀའ་སྒྲོབ་ལེགས་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་རིང་བཟུ་
ཤིག་པའི་མཛད་སྟོན་ཆེན་པོས་ལ་ཁྱེད་རང་ཆོ་མང་པོ་

ཞིག་གིས་གཞས་སྒྲ་གྲྲིག་དང་སྒྲ་བཟང་མང་པོ་བྱས་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ངོས་རང་འདི་གར་བསྐྱོད་ནས་ལྷ་འདོད་ཡོད་ཀྱང་ཆགས་པར་རྒྱག་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཐུག་རྒྱ་བྱས་ཡོད་སྐབས་འགྲོ་དགོས་ཐུག་སོང་། འོན་ཀྱང་ཁྱེད་རང་ཆོས་ངོས་རང་འདི་གར་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་དགའ་སྟོན་དང་ནས་འཁྲབ་རྟེན་གནང་། དེ་བཞིན་སྐྱ་མགོན་ཆུང་པས་འདི་གར་གཞིགས་ཏེ་གསུངས་གནང་རྟེན་གསུངས། ཞེས་བཀའ་སློབ་སྤུལ་ཏེ་སྐྱ་མགོན་མོགས་གནང་ཡོད་མི་སྤྱེ་ཁག་གཅིག་ལ་མཇུག་དར་གསོལ་རས་སྤུལ་ཏེ་མོ་བྱང་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱེད་ཡོད་པ་བཅས། །

སྤྱི་ཙོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལུགས་དགུང་གྲངས་དོན་བདུན་དུ་ཕེབས་པའི་སྤྱི་འཐུངས་སྐར་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྟོན་ཐོག་བཀའ་ལག་གི་གསུང་བཤད།

༡༢། །སྐར་བཅས་སྤྱི་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུ། འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན། ས་སྤྱོད་ཡུལ་བསྐྱོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་དབང་ལུག་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་པ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐྱབས་དང་སྐྱ་མེད་པའི་དབུ་འཁྱེད་སྤྱི་ཙོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཐམས་ཅད་མཆོག་པོ་ཡུལ་མཆོག་སྐྱ་མེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། མཆོན་དངོས་ནས་སྟོན་ན་རྩེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སྟོབས་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱོད་འཛིན་རྒྱ་མཆོ་སྤྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་དུ་ཕེབས་པའི་སྤྱི་འཐུངས་སྐར་གྱི་དུས་ཆེན་ཁྱེད་པར་ཅན་གྱི་སྐབས་འདིར་སྐྱོན་ནས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུངས་ཀྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་གྲུས་བྲག་དང་བཅས་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དགའ་དད་སྟོན་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་སྤྱི་འཐུངས་སྐར་ལ་འཆོམས་འདི་ལྷ་རྒྱ་ཡིན།

དེ་རིང་གི་ཉིན་མོ་འདི་ནི་འཇམ་གྱིང་ཡོངས་དང་། ཁྱེད་པར་རང་ཅག་ཁ་བ་འེ་པ་རྣམས་ལ་ཆེས་སྤུལ་བཟང་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་ཅི་དགོས། རྒྱུགས་གཅིག་ནས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་བྱུང་མ་སྟོང་པའི་རྩ་བའི་གཞན་འཕྲང་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་འདི་ལྷ་བྱུང་གྱུར་ཡང་། རྒྱུགས་གཞན་ནས་སྤྱི་ཙོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་ཡང་དག་པའི་དབུ་འཁྱེད་ལམ་སྟོན་འོག་ནས་བཅན་ཀྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་འཐུངས་ཡོངས་རྫོགས་

འཆོ་བ་མེད་པ་དང་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་དུ་འཁྱེད་རྒྱུས་མཆོན་འཇམ་གྱིང་ནང་ཡོད་པའི་བཅན་ཀྱིས་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་སྐབས་བཟང་ལོས་དང་མིག་དཔེ་ལོས་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མགོན་པོ་གར་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་རྩེ་བཀའ་འཛིན་གཅིག་གཅིག་གིས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་འཐུངས་ཀྱི་མན་བདེ་སྟེལ་པའི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེ་ལ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་བསྐྱེད་དང་སྐྱོར་བཞིན་པ་ནི་བདག་ཅག་བོད་འབངས་ཡོངས་ནས་དགའ་སྟོན་དང་སྟོབས་པ་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།

སྤྱི་ཙོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དགའ་དང་མཆོ་

ལོས་ཤིག་གི་སྐབས་སུ་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་དང་། དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ཐོག་ཆོས་སྤྱི་ལེན་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་ཀྱིས་ཡོད། དེ་བཞིན་དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞིའི་ཐོག་རང་ལུས་བཞག་ནས་བཅན་ཀྱིས་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་གཞི་ཟབ་མོ་ཞིག་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོག་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་དང་། ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོར་མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཞིག་ཀྱང་བཅོ་སྤྱི་གནང་བ། ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བཅན་ཀྱིས་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་གནང་བ། ཀྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་སྟོན་ཞི་བ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་ལོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་བདམས་པ། དེ་བཞིན་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༡༡

ལོར་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་ཡོངས་
 རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་
 འཁེད་ལ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་བ་སོགས་གོམ་པ་རེས་
 བཟོད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་འཛུགས་
 གནང་ཡོད། དེ་ཡང་སྐབས་གསུམ་པའི་བཀའ་ཁྲིའི་
 འོས་བསྐྱའི་སྐབས་བོད་མི་ཚོའི་མང་གཙོའི་ལྷ་བྱ་བ་
 དང་ལག་ལེན་ཐོག་ཆོད་སེམས་དང་འགན་འཁུར།
 གོ་རྟོགས་བཅས་ལེགས་པོ་སོན་ཡོད་པར་གཟིགས་
 ཉེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཅིས་སྤྱོད་གནང་རྒྱ་ཏུས་ལ་
 བབས་པའི་བཀའ་སློབ་ལེབས་ཡོད། ཡལོང་ས་ཆེན་
 པོ་མཆོག་གིས་ལོ་གངས་ ༤༠ རིང་འགལ་ཆུན་
 ཐམས་ཅད་གདོང་ལེན་གནང་བའི་སློན་པོ་བོད་མི་
 ཚོར་འགོ་འཁེད་ལམ་སྲོན་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ར་
 ཚོ་རང་གི་རྐང་པའི་ཐོག་ལངས་སྐབས་པ་བཟོ་གནང་
 མཛད་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་ཁེ་
 བན་དང་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་མར་གཟིགས་ནས་
 ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་
 མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་འཁེད་ལ་
 ཅིས་སྤྱོད་གནང་རྒྱའི་བཀའ་སློབ་ཐོག་མེད་ལེབས་
 སྐབས། རྒྱ་ཁྱིམ་གྱིས་སྤྱོད་དབང་ཅིས་སྤྱོད་བྱ་རྒྱའི་
 བསམ་ཚུལ་འདི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འབྲལ་ཕྱགས་
 ཁེ་མན་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་
 ཁྱེད་ཚོའི་རེ་སྐུལ་དང་ལེན་བྱ་ཐབས་མ་བྱུང་ཡང་།
 བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་རི་སྤྱོད་དོས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྒྲོས་
 འགྲེལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་དོས་རང་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་
 ཞིག་ཡིན་པས་རང་འགན་དེས་པར་བསྐྱབ་རྒྱུར་
 བརྟེན། རིས་བཞིན་གནང་དོན་འདིའི་དགག་དགོས་
 རྒྱ་མཚན་ནམས་གོ་རྟོགས་ཀྱིས་དོས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་
 ལ་མོས་མཐུན་དང་ལེན་བྱེད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ་
 ཅས་བཀའ་ལེབས་ཡོད། ཡལོང་ས་མཆོག་གི་མཛད་
 རྟོགས་དེ་ནི་དེང་སང་འཛམ་གླིང་ནང་དབང་ཆ་སྒྲོས་
 གཏོང་མ་སྐབས་མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་གྱི་ལས་
 ཐབས་སྤྱོད་ལས་སྤྱོད་པའི་འགོ་འཁེད་ནམས་ཀྱི་
 བྱ་སྤྱོད་ལས་ཡོངས་སུ་ཐོག་པའི་དགོངས་ཡངས་
 དཀྱིལ་ཆའི་སྐབས་ཆེན་གྱི་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་

རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་བསུགས་བརྗོད་རྒྱ་ཆེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
 སྐུ་དབང་ཅིས་སྤྱོད་གནང་བ་དེར་གཞིས་བཞུགས་
 བོད་མི་ཚོས་གཙོས་བོད་མི་ཚང་མར་སྒོ་འཆབ་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ཡོད་ནའང་། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུ་གཅིག་ནང་བོད་
 མི་ཚང་མས་ཆེག་བསྐྱེད་དང་བྱུར་བྱུ་མཉམ་འདེགས་
 གནང་བའི་འབྲས་བྱུར་འབྲས་ཤོར་ཆེ་བ་བྱུང་མེད་
 ཅིང་། ད་དུང་ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
 དགོངས་གཞི་སྐབས་ཐབས་དང་། ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་
 ཅན་གྱི་སྐབས་ཆའི་དགོངས་གཞི་དེ་ལམ་སྤྱོད་དང་
 ས་བརྟན་ཡོང་ཐབས་སུ་ཆང་མས་སུ་མཐུད་ཆེག་
 བསྐྱེད་དང་བྱུར་བྱུ་མཉམ་འདེགས་གནང་དགོས་པའི་
 འཕོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་སྐུ་དལ་འཛེམས་
 མེད་ཀྱིས་འཆེ་བ་མེད་པ་དང་། བྱམས་བཅེ། འགོ་
 བ་མིའི་བཟང་སྤྱོད་བཅས་གོང་སྤེལ་གཏོང་ཐབས།
 ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་མཐུན་འབྲེལ་གོང་སྤེལ་
 གཏོང་ཐབས། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་བདེན་དོན་སྐྱབ་
 ཐབས་བཅས་ཀྱི་ཆེད་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་སར་
 ཆེབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་དང་སྤྱོད་སྐྱུས་ཡིན་པ་དང་།
 ཡལོང་ས་ཆེན་པོའི་མཛད་རྗེས་སྐྱུ་ན་མེད་པ་དེ་དག་
 ལ་གུས་བཀུར་དང་དོས་འཛིན་ཞུ་སྤྱོད་འཛམ་གླིང་
 ནང་སྐྱུན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ནོ་ལྷེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་
 རྟགས་ཀྱིས་གཙོས་གཟེངས་རྟགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་
 འབྲལ་བཞེས་མཛད་ཡོད། འདི་ལོར་ཆོས་ལུགས་
 ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་མཐོ་ཤོས་སུ་བཅེ་བའི་ལེམ་པལ་
 རོན་གཟེངས་རྟགས་ཀྱང་འབྲལ་བཞེས་མཛད་པ་
 དང་། དེ་འབྲལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་གཟེངས་
 བསྟོད་བསྐྱགས་གཏམ་ནང་ རྒྱ་ཆར་རིག་དང་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ལས་ཆེས་པ་རོལ་ཏུ་བརྒྱལ་བའི་
 སྐྱེས་བྱའི་དབང་འབྲེལ་སྤྱོད། དེ་ཡང་འདས་པའི་ལོ་
 ༡༥ ནང་ཆོན་རིག་དང་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་གཉིས་
 ཀྱི་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ཐབས་དབར་ཞིབ་བསྐྱར་གྱིས་
 འཛམ་གླིང་གི་གཞི་ཅའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་རི་
 ཡོད་ཉམས་ཞིབ་དགོས་པའི་ལམ་སྤྱོད་སྐུལ་འདེབས་
 གནང་ཡོད། ་ ཅས་འཕོད་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་ཁྱིམ་
 ནས་འགལ་ཆུན་གཞོན་ལྷགས་རི་ཅམ་བྱས་མིན་ལ་
 མ་ཞོས་པར་ཉེ་ལམ་ཡལོང་ས་མཆོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་

ཆབ་སྲིད་འགོ་འཁེད་དང་གནད་ཡོད་མི་སྤྱོད་མཛུལ་
 འབྲུད་ཞུ་མཁན་རེ་མང་དུ་འགོ་བཞེན་པ་སོགས་
 མཛད་འཕྲིན་སྤར་ལྷག་རྒྱས་བཞིན་ཡོད་པ་ཆང་མས་
 མཁུན་གསལ་ལྟར་ཡིན། ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་
 ཆེན་པོས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་ས་དང་ལྷག་པར་
 རང་ཅག་བོད་མི་ཡོངས་ལ་སྐུལ་བའི་འབྲལ་ཡུན་ཀུན་
 ཏུ་དགེ་བའི་བཀའ་སློབ་ནམས་ལ་གཟུ་བོར་གནས་
 པའི་ཕྱི་ནང་སློབ་འབངས་ས་ལ་མང་པོ་དང་རྒྱ་ནག་
 སྐམ་ས་ཆེན་པོའི་རྒྱ་རིགས་འབྲལ་ཐག་མང་པོའི་
 ཡིད་དབང་འཕྲོག་བཞིན་ཡོད་ན། རང་ཅག་བོད་མི་
 ནམས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་ལམ་
 སྤྱོད་ནམས་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་ཉམས་ལེན་དེས་པར་དུ་
 ཞུ་དགོས་པའི་འཕོད་སྐུལ་བསྐྱར་ནན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་རྒྱ་ན་དུ་བཀའ་
 གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་གྱི་བདག་པོ་བོད་ནང་ཡོད་
 པའི་བོད་མི་ཚོ་ཡིན་པ་དེར་བཀའ་འགྲུག་གི་དོས་ནས་
 ཀྱང་དེ་ལྟར་དོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་
 གིས་བོད་བཅན་བཟུང་བྱས་ནས་མི་ལོ་ལྷ་བཅུ་ལྷག་
 སོང་ཡོད་ནའང་བོད་མིའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནམས་ནམ་ཡང་ཞུས་
 པ་མེད་པར་རང་དབང་གི་མངོན་འདོད་མ་དོར་བར་
 གནས་ཡོད། དེ་ཡང་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་དུས་
 སྐབས་སྐྱག་ཤོས་རིང་ལའང་བོད་མིའི་སྤྱི་སྤྱོད་ནམས་
 གཏོར་བརྒྱག་གཏོར་བྱུང་མེད་པ་དང་། ལོ་རབས་
 བརྒྱད་བཅུའི་ལོ་མཐུག་ཏུ་བོད་ནང་རྒྱ་ནག་གི་བཅན་
 གཞོན་ལ་བོད་མིའི་ཞི་བདེ་རོ་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པར་ཕྱི་
 ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་བོད་ས་ཁོར་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ནག་གི་
 སྤྱི་བྱས་ལ་ཞི་བདེ་གྱུར་ལངས། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་
 བསྐྱོད་སྤྱོད་ཅ་དོན་ཆེད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་རང་སྐྱུས་
 མེར་བསྐྱོགས་ཀྱི་དོན་ཆུན་རིས་པར་བྱུང་དང་འབྲུང་
 བཞིན་པ་དེས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་བོད་མི་རིགས་
 ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་། བོད་མིའི་རོ་བོ་དང་སྤྱི་སྤྱོད་ནམས་ཀྱི་
 ནམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོར་ཐོན་ཡོད།

ཁྱད་པར་ད་ལྟའི་དུས་སྐབས་འདིར་
 འདས་པའི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་མང་པོའི་ནང་བྱུང་མ་སྤོང་
 པའི་ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་དོག་
 ཅ་ཆེག་བསྐྱེད་ཀྱི་གོང་བྱའི་རུས་པ་ས་བརྟན་དུ་
 བྱུང་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་མཐའ་དབུས་གང་

སར་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་དང་བོད་མིའི་ཚོས་དང་
 རིག་གཞུང་ལ་དགའ་མོས་དང་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་
 ལོ་རེ་བཞིན་རྗེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་སོགས་
 ནི་ཆེས་ངོ་མཆར་དང་དགའ་སྟོབས་བྱེད་པོས་
 གྱུ་ལ་ལྷོ་ལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཁྱིལ་
 ལས་སྟོན་དང་མཛད་འཕྲིན་ཁོ་ནར་བཞེན་ནས་
 བྱུང་བ་ཡིན་པས། ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་པ་བཅུ་བཞི་
 པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གང་ཉིད་ནི་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་
 ཆེན་པོས་བོད་ཁམས་ཡོངས་རྫོགས་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་
 དབང་བསྐྱར་མཛད་པ་དང་། ལ་རྒྱལ་དབང་བཅུ་
 གསུམ་པ་ཆེན་པོས་བོད་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དབར་
 འབྲེལ་བ་བཅུགས་ཏེ་བོད་དེ་དེང་རབས་ཅན་དུ་
 བསྐྱར་ཐབས་མཛད་པ། མདོར་ན་ལ་གོང་ས་སྐྱེས་པ་
 ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ནང་གི་མཛད་པ་དང་། ལ་གོང་
 ས་སྐྱེས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱི་འབྲེལ་གྱི་
 མཛད་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྟོམས་པའི་མཛད་པ་
 བསྐྱར་ས་དང་སྟོང་བཞིན་པར་བདག་ཅག་གཞིས་
 གྲེས་བོད་མི་ཡོངས་ནས་བཀའ་བློན་ལྷ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་
 ཆེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེས་ན་ལ་གོང་ས་སྐྱེས་པ་
 བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ནང་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་འཁྱིལ་མཛད་འཕྲིན་
 རྒྱས་ཤོས་ཤིག་ཏུ་སྒྱུར་ཡོད།

དེ་ལྟར་ནང་། ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་མཛད་འཕྲིན་སྤྱི་དང་། ལྷག་
 པར་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེད་བང་
 ཡོངས་རྫོགས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་
 པའི་འགོ་འཁྱིལ་ལ་ཆེས་སྟོན་མཛད་ནས་དུས་ཡུན་
 རིང་པོར་མ་སོང་བའི་གཉན་འཕྲང་གི་རང་བཞིན་ལྷན་
 པའི་དུས་སྐབས་འདིར། བསམ་སྟོར་གནག་པའི་སྤྱི་
 ནང་གི་སྤྱི་ཆོགས་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གོ་སྐབས་བསྐྱར་
 སྟེ་ལ་གོང་ས་ཆེན་པོའི་བཞེད་དགོངས་དང་བོད་མིའི་
 སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་ལས་དོན་ཐོག་གང་ཅིའི་འགལ་ཆུན་
 པར་ཆད་ཆོས་སྲིད་པས། འབྱུང་འགྱུར་ལོ་ཤས་རིང་
 རང་ཅག་འབྲེལ་ཡོད་ཆར་མས་དོགས་ཐོན་དང་ཡིད་
 གཟབ་གནང་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ། གྲེ་བྲག་དོལ་རྒྱལ་
 བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཉུང་ཤས་ཀྱིས་ལ་གོང་ས་

ཆེན་པོར་གཞི་མེད་མཆོན་སྤྲད་ཞུ་དང་། རྒྱ་ནག་
 གཞུང་གི་རན་བླས་འོག་ནས་བོད་མི་སྤྱིའི་ཅ་དོན་ལ་
 གཞོད་གཞིའི་ལས་འགལ་ཁག་ཅིག་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་
 པ་ནི་ཆེས་སློ་བཅ་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད།
 དེར་བཞེན་བོད་མི་རྣམས་ནས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་
 ཏུ་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོར་རྒྱལ་གཏོད་
 བྱེད་མཁན་གྱི་ཆོགས་སྟེར་རིགས་དང་པ་རོལ་པོའི་
 རན་བླས་གཡོ་འབྲུལ་གྱི་མགོ་སྟོར་བསྐྱེད་འོག་མ་
 ཆུད་པའི་སྤྱུང་བྱུང་དང་ཡིད་གཟབ་ངེས་པར་གནང་
 དགོས་པའི་བླ་སྤྲུལ་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

འདི་ལོའི་སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༤ ཉིན་བཀའ་
 ཆོན་ཁྲི་བས་ལས་ཁུངས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་ལོ་གཅིག་
 ཉིལ་པོར་འཕྲོད་ཞུ་དང་། དེ་ཉིན་སྤྱིའི་ལྷ་གཟའ་ཡང་
 འཁེལ་རྒྱུའི་དུས་སྐབས་དང་བསྟན་ཏེ། སྤྱིར་བོད་
 མིའི་སེམས་ཤུགས་དང་སྤྱིར་སྟོབས་གོང་མཐོར་
 སྤེལ་སྤྲད་དང་། ལྷག་པར་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་
 རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་གནང་མཁན་རྣམས་དང་། ད་ལྟ་
 བོད་ནང་མནར་གཅོད་སྟོང་བཞིན་པའི་བོད་རིགས་
 སྤྱན་རྒྱ་རྣམས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཞུ་སྤྲད་
 འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་གང་སར་དམིགས་བསམ་ལས་
 འགལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུའི་འཕོད་སྤྲུལ་ཞུ་
 རྒྱུ་ཡིན།

རིང་མིན་སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༡༥ ནས་ ༡༤
 པར་ཉིན་བཞིའི་རིང་བོད་ནང་གི་རྩ་བུ་གནས་
 ལྷངས་ལ་བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ལས་དོན་
 གནང་སྟོགས་སྟོར་གོ་བསྐྱར་གནང་ཆེད་བཅན་ཁྲོལ་
 བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆའི་ཆ་རྒྱུན་འོག་
 ནས་དམིགས་བསམ་ཆོགས་ཆེན་ཐངས་གཉིས་
 པ་བསྟོར་ཆོགས་གནང་གཏན་འཁེལ་ཡོད་པ་ལྟར།
 བོད་མིའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཅོད་རྒྱུན་སྟོར་བྱེད་
 ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྟོར་གོ་བསྐྱར་ཞིབ་ལྷག་ཡོད་རྒྱ་
 རེད། དེའི་སྐབས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཆོག་ལ་བོད་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བཏན་
 བཞུགས་ཤིག་གྱུང་བསྐྱར་འབྲུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀའ་འགག་གི་ངོས་ནས་ལ་གོང་ས་མཆོག་
 གི་དགོངས་གཞི་ལྟར་མང་གཅོད་དང་། འཆེ་བ་མེད་པ།
 དབུ་མའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་བླས་ལ་འགྱུར་བ་མེད། དེར་

བཞེན་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་གཞིའི་འོག་མིང་དོན་མཆོངས་པའི་
 རང་སྟོང་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པའི་དབུ་མའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་
 བླས་ལ་པེ་ཅིང་ནས་མོས་མཐུན་བྱེད་དགོས་པར་
 ནན་བཞོད་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། འབྲེལ་མོལ་གྱི་ལས་ནས་བོད་
 དོན་དཀའ་ཉེན་སེལ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉིད་ཐབས་ལས་
 བཟང་ཤོས་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཐོག་ད་
 ཆོས་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལས་ནང་གི་དོན་སྤྱིར་གལ་ཆེ་བར་
 བཅི་བཞིན་ཡོད་ན་ས་གནས་དང་དུས་ཆོད་གང་
 དུའང་དོན་པན་ལྷན་པའི་འབྲེལ་མོལ་བྱ་རྒྱུ་དང་། དེའི་
 ཆེད་དུ་དམིགས་བསམ་སྤྱི་ཆབ་སྟོན་འཕྲོགས་བྱ་རྒྱུ་
 སོགས་སྐབས་འབྲེལ་ལས་དོན་གང་དགོས་ཞུ་རྒྱུའི་
 བསྟེན་གཞི་ཡོད།

ད་རིང་གི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་
 དབུས་སའི་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་བོད་མི་ཆོར་
 འདས་པའི་ལོ་ལྷ་བཅུ་བཞུལ་བའི་རིང་གང་ཅིའི་ཐད་
 མཐུན་འགྱུར་འོགས་རམ་གནང་བར་སྤྱིར་ཐག་པ་
 ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 ནང་བོད་མིར་རྒྱལ་སྟོར་འོགས་རམ་གནང་མཁན་
 ཆོང་མར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

མཐའ་དོན་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བོད་
 ཁམས་ཆེན་པོས་གནང་བྱུང་བ་དང་། ལ་གོང་ས་སྐྱེ་
 བྱེད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་ནས་བོད་ལ་ཕྱིར་
 བེབས་གནང་བྱུང་བ་བྱུང་བ་ལྟར། སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
 ལ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱེས་པ་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གྱུང་བོད་ཀྱི་ཅ་དོན་ཆེད་རང་སྟོག་སྟོས་བཏང་གནང་
 མཁན་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་བ་
 ལྟར་པོ་བྱང་པོ་དྲུ་ལར་ལ་ཞབས་སོར་མཁྱོགས་སྤྱར་
 བདེ་འཕོད་བྱུང་བ་དང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྐྱེ་ཆེ་
 ལ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱུར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་
 བཞེད་དོན་མཐའ་དག་འབད་མེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ།
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སྟོན་འདུན་
 ཤུགས་དྲག་ཞུ་བཅས།

བཀའ་འགག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༧
 ཆེས་ ༦ ལ། །

ཡལོང་ས་ཡསྱལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དབྱང་གངས་ ༥༥ ལ་ཐེབས་པའི་སྒྲིལ་ འབྲུངས་སྐར་མཛད་སྒྲིལ་ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༡༡། རྟེ་རིང་འགྲོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པའི་མགོན་
སྤྱལ་སྐར་མ་མཆིས་པ། ས་སྤྱོད་རྒྱལ་བསྐྱོད་ཡོངས་
རྩོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་ འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་
དཔོན་ཆེན་པོ། བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
དབང་མེད་གཞུགས་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་

སྤྱི་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོད་མཆོད་སྤྱོད་བྱུང་
བའི་མཆོན་ལྷན་དུ་མ་དང་བཅས་སྤྱི་བསྐྱོད་པའི་
བཟའ་ལོས་རྩོགས་ལྷན་ཀྱི་ཉིན་མོ་འདིར་སྤྱོད་གསུམ་མི་
བྱེད་དང་པས་གང་གི་ཞབས་རུལ་སྤྱི་བོར་མཆོད་དེ་
འཆོས་ཀྱི་དང་སྤྱུགས། བསྐྱོད་སྤྱོད་དང་བདག་

ཀྱི་མངའ་བཟང་རྒྱས་པར་མཛད། རྟེ་པར་དུ་སྤྱི་ལོར་
ཡལོང་ས་ཡསྱལ་མགོན་སྤྱི་བཟང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་བོད་འབངས་སྤྱི་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་
སྤྱད་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་སྤྱི་འགྲོ་གསུམ་ལ་
བཅོས་བསྐྱར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེ་མཛད་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་
ལུགས་བྱུང་དང་བཅས་དབྱེ་འཛིགས་མཛད་ཀྱང་། རྒྱ་
དམར་ཀྱིས་བོད་ནང་བཅོན་འཇུག་བྱེད་འགོ་ཆུགས་ཏེ་
ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དཔོངས་རི་བཞིན་མ་འབྲུག་ཁར། ཟླ་
ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་བོད་ས་ཡོངས་རྩོགས་རྒྱ་ནག་དམར་
པོའི་སྤྱད་གཞུང་གིས་བཅོན་བཟུང་བྱས་པར་བཞེན་
རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལུལ་དུ་བོད་མི་འབྲུམ་སྤྱུག་ལ་ཉེ་
བ་བཅས་བཅོན་བྱོལ་དུ་མ་ཐེབས་ཐབས་མེད་དུ་གྱུར།
རྒྱ་གར་འབགས་པའི་ལུལ་དུ་ཡལོང་ས་ལོར་འཁོད་མ་
ཐག་བོད་མིའི་སྤྱོད་སྤྱུག་ཁར། དཔོན་སྤྱོད་ཁུལ་གཞིས་
ཆགས་སོགས་ཆེད་འཇུགས་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་ཟླ་
ལོ་ ༡༩༦༠ ཟམ་པའི་ལོར་བཅོན་བྱོལ་བོད་མིའི་མང་
གཙོ་གསར་གཏོད་གནང་བ་ནས་མང་གཙོ་ཡང་དག་
པའི་རོ་བོར་ཐེག་པ་རིམ་འཛུགས་ཀྱིས། ཟླ་ལོ་ ༢༠༠༡
ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་མི་མང་གིས་ཐང་ཀར་འོས་བསྐྱེ་
བྱ་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་དང་། དེ་རྗེས་ཟླ་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོར་
ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྲོད་གི་སྤྱི་དབང་ཆ་ཆང་མི་མང་
གིས་ཐང་ཀར་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་
ནམས་ལ་ཅིས་སྤྱོད་གནང་སྟེ་ད་ཆ་བཅོན་བྱོལ་བོད་
མིའི་སྤྱོད་འཇུགས་འདི་ཉིད་ཁྲིམས་མཐུན་ཀྱི་གནས་
བབ་ལྟར་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སྤྱི་བཟང་ཅན་
ཞིག་དུ་བསྐྱར་གནང་མཛད་པ་སོགས་མགོན་པོ་གང་
གི་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་མཛད་འཛིན་མཐའ་དག་
ལ་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་མཛོད་བར་བསྟོད་
དེ་འཛམ་གླིང་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་གཙོ་
ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་དང་བྱུག་འཁྲིར་སོགས་
བརྒྱ་སྤྱུག་དུ་མ་འབྲུལ་ལམ་ལུགས་ཡོད་ལ། འདས་མ་
ཐག་པའི་ལོ་ཁོ་ནར་མཆོན་ནའང་མེས་པོ་དམ་པ་སྤྱན་

ཀྱི་རྒྱལ་པོ། བོད་དང་བོད་མིའི་མགོན་སྤྱལ་དང་རྒྱ་
ན་མེད་པའི་དབྱེ་འཛིན། སྤྱི་ལོར་ཡལོང་ས་ཡསྱལ་
མགོན་ཡལྱལ་དབང་སྤྱི་བཟང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་སྤྱི་འབྲུངས་སྐར་ཀྱི་དུས་བབ་འདིར་
ཐེབས་པའི་སྤྱི་འགྲོ་ཡོངས་ལ། གུས་ཀྱིས་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འབྲུས་ལྷན་ཆོག་གས་ཀྱི་ཆབ་ཀྱིས་ཏེ་དགའ་
སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་འཆོས་འཛུའི་བཟའ་ལོས་བདེ་
ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན།
མགོན་པོ་གང་ཉིད་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་། ལྷག་
པར་གང་ཉིད་ཀྱི་གཤུལ་ཞིང་དུ་བདག་གིར་བཞེས་པ་
ཁ་བ་རི་པའི་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤྱད་བོད་རབ་བྱུང་ ༡༩
པའི་ཤིང་མག་རྒྱ་བ་ ༥ ཆོས་ ༥ དང་། ཟླ་ལོ་ ༡༩༣༥
ཟླ་ ༥ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་བོད་མངོ་སྤྱད་སྤྱུ་འབྲུམ་
སྤྱུག་འཆེར་དུ་ཡབ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དང་ལུམ་བདེ་

ཅག་གངས་ཅན་སྤྱོད་འགྲོ་ཀྱན་ཀྱི་མགོན་སྤྱལ་དང་
དབྱང་གཉིན་དམ་པ། འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་
ཆེན་པོར་སྤྱོད་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བཟན་
ཅིང་། དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱོད་
གསུང་གི་བདུད་ཅིའི་ཆུ་རྒྱན་ཡན་ལག་མཆོག་པའི་
ཅེ་མོར་སྤྱོད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཉིན་མཆོན་དུས་
ཀྱན་ཏུ་ཀྱི་ཡིན། དེ་ཡང་མགོན་པོ་གང་གིས་གངས་
ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་སྤྱོད་ཁྲིམས་གཤུལ་ཞིང་དུ་བཟུང་སྟེ་
རྒྱལ་སྤྱོད་བྱང་རུབ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་
མི་ཡི་ནམ་རིལ་དུ་མར་བྱོན་ནས་བསྐྱར་བ་དང་འགྲོ་
བའི་མཛད་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡལྱལ་
མཆོག་ལུ་མ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཟུང་བོད་ལྗོངས་
ལུགས་རྒྱུད་གི་མངའ་དབང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་
བོད་འབངས་སྤྱོད་ཁྲིམས་ཆོས་སྤྱོད་ལུགས་གཉིས་

མ་ཐུན་པ་ཞིག་དེས་བར་བཞོ་དགོས་པ་ཞེས་སོགས་
 སེམས་བར་བཞེན། ལས་ཉིན་བཞིའི་རིང་གྲོས་ཚོགས་
 དང་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་འདུ། ཚོགས་ཚུངས་ཁག་
 བགོས་ཀྱིས་བཞོ་སྐྱོང་ཞིབ་ཐུ་ལུས་མཐར་མགོན་པོ་
 གང་གིས་བོད་མིའི་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་
 དབུ་འཐིང་མཛད་ཁུར་སྤུ་མ་ཐུན་སྐྱོང་བཞེས་ཡོང་བའི་
 གསོལ་བ་ལུར་ཚུགས་སུ་འདེབས་རྒྱ་ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་གྲོས་ཚོད་སྐྱོང་བྱུང་ཆེ་བརྒྱུད་ལྷན་གསལ་ལུས་
 ཡོད། དེར་ལྷོང་ས་མཚོག་གིས་དགོངས་བཞེས་ཐག་
 གཅོད་ལ་འགྲུར་བ་མེད་གཤིས་གྲོས་ཚོད་ནང་གསལ་
 ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་ཐབས་མ་བྱུང་བས་ཕྱིར་སློག་
 ལུ་དགོས་ཀྱི་བཀའ་ལེབས་འདུག་ཅེས་བཀའ་ལན་
 ཅན་མོ་སེམས་སྤྲུམ་སྤྱི་འཐུས་བཞུགས་མོལ་ཚོགས་
 འདུ་དང་། ལས་འཆར་ཚོགས་ཚུངས་། དེ་མིན་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཆ་བགོས་ཀྱིས་ཚོགས་
 ཚུངས་སོ་སོ་བཅས་སུ་བཞོ་སྐྱོང་མཐུལ་ཕྱིན་པ་གནང་
 རྟེ། གསུང་འཕྲིན་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཉམས་ལེན་ལུ་སྤྲ།
 ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་བཀའ་སྤྱི་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་
 བཅའ་ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་ཐེན་གྲོས་ཚོགས་ཚུངས་ཞིག་
 བསྐྱོ་གཞག་གནང་བའི་སྤྲ་ཐོ་ལྷན། བོད་གཞུང་མང་
 རྒྱལ་ཡོངས་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་བསྐྱེད་སྐྱོང་
 གནང་བའི་ཚོགས་ཆེན་དེའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ལྷོང་ས་
 ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཐེངས་ཕྱིན་ནས་བོད་
 རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་འཐིང་ཀྱི་མཛད་འཁུར་བཞེས་རྒྱར་
 སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལུར་ཚུགས་སུ་བཏབ་བར་
 ཞལ་བཞེས་མ་མཛད་པར་བཞེན། སྤྱི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༥
 པའི་ཆེས་ ༢༦ ལྷས་ ༢༩ པར་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་
 དུས་འཐར་མ་ཚོགས་ཏེ་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་
 ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་ཐེངས་ ༢༥ པ་གཏན་ལ་ཐབ་
 རྟེ་དེའི་ནང་གསལ་ལྷར་མགོན་པོ་གང་གིས་གསོལ་
 ལུ་གནང་བའི་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐྱུ་དབང་
 ཡོངས་རྫོགས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་བྱས་
 པའི་འགོ་འཐིང་རྣམས་ལ་ཅེས་སྐྱོད་གནང་བ་བཅས་ནི་
 དངོས་ཡོད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་མིན་
 དངོས་བྱུང་གནས་རྒྱལ་དང་ཡོངས་སུ་མི་མཐུན་པའི་
 སྐྱོ་སྐྱར་རིགས་ལ་ཆ་འཛོག་དང་ཡིད་ཆེས་བྱ་དགོས་
 དོན་མེད་པའང་ཀུན་གྱིས་མཐུན་དགོས་པའི་དོན་

གནད་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན། མཐའ་དོན་སྐྱུ་དབང་ཅེས་
 སྐྱོད་ལ་བཀའ་བཅི་དང་ལེན་མི་ལུ་གམེད་བྱུང་རྗེས་ད་
 བར་དུས་ལུན་བྱུང་བུ་ཞིག་ལས་སོང་མེད་ནའང་བཅོན་
 ཁྲོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལྷན་གསལ་སྤྲུལ་མགོན་
 པོ་གང་གི་དགོངས་གཞི་དང་ལས་སྤྱོན་རིམ་སེམས་
 ལས་མི་འགལ་བར་སྤྲུགས་ཏེ་བཞེན་བོད་མི་ཡོངས་
 ཀྱིས་མང་གཙོ་དང་རང་དབང་གི་ལས་བྱུར་ལེགས་
 པར་མར་བསྐྱོད་བྱེད་བཞེན་ཡོད་ནའང་། སྤྱི་ནོར་
 ལྷོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཆབ་སྲིད་
 དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཐང་ཀའི་དབུ་འཐིང་མ་མཛད་པར་
 གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་སྤོ་བདེ་བཀ་སེམས་ཤིག་ད་
 བྱུང་ཡོང་གི་མེད་པས། ད་ལྱའི་ཆར་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་
 དམ་ཆོག་ལོ་རྒྱུ་གཅིག་འདྲེས་རང་རང་འགན་འཁུར་
 ལེན་དང་། བྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱི་རྒྱས་འཕགས་སྤར་
 བས་ཆེ་བ་འདོན་རྒྱུའི་དམིགས་བསལ་དུས་བབ་ཅིག་
 ལ་སྤེལ་ཡོད་པའི་བརྒྱ་སྤྲུལ་ནན་ཏན་ལུ་ཡི་ཡོད།
 བོད་ལྗོངས་འདི་བཞེན་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་
 གཞུང་གིས་བཅོན་བཟུང་བྱས་པ་ནས་བཟུང་། བོད་
 མི་རིགས་ཀྱི་རོ་པོ་ཅ་མེད་གཏོང་ཆེད་བོད་ནང་མི་མེར་
 སྤེལ་བའི་སྤྱི་བྱས་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་བོད་
 ས་ཡོངས་རྫོགས་མང་འཕྲེལ་ཞིང་ཆེན་མང་པོའི་ནང་
 དུས་བྱར་ཁབ་ལ་དུ་བཏང་བ་དང་། བོད་མངོན་དབུས་
 ཁམས་གསུམ་ཀྱི་གདན་ས་ཆེ་ཁག་ཏུ་སྤར་སྤོལ་ཀྱི་
 ཐོབ་ཁོངས་སོ་སོར་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བ་
 སྤྱི་གཞུགས་མི་ཚོག་ལ་མ་ཟད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཆེད་
 བཅུགས་བྱས་པའི་ལས་ཁུངས་དགོན་སྡེ་དོད་མ་ལུ་
 ཡོན་སྤྱོད་ཁང་ཞེས་པས་བྱ་བཅུན་ཆོར་རྒྱལ་གཅིས་
 ཆོས་གཅིས་ཐེར་བའི་ཆོས་མེད་རིང་ལུགས་གྲུང་ཁུན་
 ཀྱི་ལྷ་བྱུང་དང་སྤྱི་བྱས་སྤོབ་སྤོབ་དང་། འིལ་བསྐྱགས་
 ཀྱི་ལས་འགྲུལ་རབས་དང་རིམ་བྱེལ་དང་སྤེལ་སྤེལ་
 ཐོག་ བོད་མིས་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་དང་རིག་
 གཞུང་ལ་སྤར་སྤོབ་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱུལ་ན་མེས་རྒྱལ་ཁ་
 བལ་ཀྱི་ལྷ་མོ་གཡོགས་ཏེ་གངས་རྒྱུད་མི་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱི་བྱས་དང་འགལ་བའི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་
 རྒྱུད་རྒྱུ་ཆ་ནན་འོག་བོད་མི་རྣམས་ཉིན་མཚན་འཁྲུལ་
 དཀའ་བར་བྱུར་ནས་བོད་ནང་རྒྱ་གཞུང་ལ་ཞི་ཞོལ་ཀྱི་
 ལས་འགྲུལ་བར་མཚམས་མ་ཆད་པར་བྱུང་ཡོད། ཕྱི་

ལོ་ ༢༠༠༩ ས་ཕྱི་ཞི་ཞོལ་ཆེན་མོ་དང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་
 ༢༠༠༩ ཟླ་ ༢ ཆེས་ ༢༢ ཉིན་བོད་ར་པ་ནས་ཡིན་པ་
 བྱ་བཟ་རྟེ་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་
 བ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༢༢ ཉིན་རང་ལུས་
 མེར་བསྐྱེགས་གནང་མཁན་སྤྱི་རྒྱུ་མངོན་ནས་ཡིན་པ་
 བདེ་སྐྱིད་ཆོས་འཛོམས་ལགས་བར་ཁྱོན་བོད་མི་སྤྱི་
 མེར་གངས་ ༩༩ ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་
 རྟེ། དེ་དག་གི་ཁྲིད་ནས་མི་གངས་ ༣༡ གི་སྤྱི་སྤོག་
 ཤོར་བ་བཅས་གཞིས་ལུས་བོད་མི་དཔལ་བོད་པའ་མོ་
 རྣམས་ཀྱིས་བོད་མིའི་བདེན་དོན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་
 སྤྱི་ནོར་ལྷོང་ས་ལྷུ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་བོད་
 དུ་གདན་འདྲེན་ལུ་དགོས་པ། བོད་མི་ཆོར་རང་དབང་
 དང་ཐོབ་ཐང་དགོས་པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་
 ཅ་གཏོར་ཀྱི་སྤྱི་དབུས་མཚམས་འཛོག་དགོས་པ་
 སོགས་ཀྱི་དགོས་འདུན་དང་བཅས་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་
 སྤོལ་སྤོལ་བཏང་ཆེན་པོས་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་
 སོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་རིམ་བར་སྤེལ་བའི་ཁྲིད་
 ཅ་ཆེའི་སྤྱི་སྤོག་ཤོར་བ་དང་། ད་དུང་དེ་བས་མང་བ་
 འཛིན་བཟུང་དོད་མ་འོག་གར་སོང་ཆ་མེད་དང་སྤྱི་ག་
 སྐྱོང་མཐར་གཅོད་མི་བཟད་པ་སྤངས་དང་སྐྱོང་བཞེན་
 པ་རྣམས་ལ་བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱི་དབུས་
 མཉམ་སྐྱོང་གི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་འབྲེལ་
 ཁོང་ཆེའི་དགོས་འདུན་རྣམས་ཡོངས་སུ་མངོན་འགྲུར་
 ཡོང་ཐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡༠ ཆེས་ ༡༩ ལྷས་
 ཉིན་གངས་བཞིའི་རིང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་ལྷན་གསལ་ཀྱི་
 བཀའ་སྤྱི་སྤུན་མོང་གིས་གོ་སྤྱི་གཞུང་འཛུལ་སྤྱིང་ས་
 ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཆོས་གདུང་སེམས་
 མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་ལས་འགྲུལ་གཞི་རྒྱ་
 ཆེ་བཞིག་སྤེལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༡
 ཆེས་ ༢༩ ཉིན་ནས་སྤྱི་ལྷན་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་རྣམས་པ་ཕྱི་ལིར་
 སེམས་ཏེ་བདུན་སྤོག་གཅིག་རིང་རྒྱ་གར་གནད་ཡོད་
 ཀྱི་དཔོན་རིགས་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་གཞུང་ཆབ་ཁག་གི་
 དཔོན་རིགས་དང་མཛུལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་རྫོང་ལག་
 གི་གནས་སྤངས་དོ་སྤྱོད་དང་། འདི་ལོ་རྒྱུ་ལེའི་
 ལོ་གསར་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
 གཙོས་ད་ས་བཞུགས་སྤར་ལུ་ཕྱི་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་
 པས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མཚོན་ཆེད་མང་

ཆོག་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་འཕྲིད་དེ་ཟུམ་བཅད་དོ་རྒྱལ་གྱི་ཞི་བའི་
 ལས་འགུལ་སྒྲུབ་པ། དེ་བཞིན་སྐབས་ ༡༥ པའི་གྲོས་
 ཆོག་སྐབས་ཆོག་གསུམ་ ༣ པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམ་ཞུས་
 བདེན་ཆུབ་དབྱུང་རྒྱུ་ལོང་བའི་འབོད་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲུ་
 སོགས་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་
 གྲོས་ཆེད་དོན་ཆེན་བརྒྱུད་ཅན་ཞིག་དང་། བོད་བསྐྱར་
 སྤྱོད་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པའི་རང་དབང་
 ཅོད་ལེན་ཆེད་ལུས་སྒྲིག་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་སྤྱོད་སྒྲོས་
 བཏང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་དཔལ་ལོ་དཔལ་ལོ་
 རྣམ་པར་རྩེས་བྱེད་ཀྱིས་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ལྷན་
 རྒྱུར་གཞུང་འབྲེལ་གཞུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་བྱུར་
 སྤྱོད་གྲོས་ཆེད་དོན་ཆེན་བརྒྱུད་ཅན་བཅས་བཞག་ཡོད།
 གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་སྐབས་མིའི་བོད་
 དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་སྐབས་ཆེན་ཐངས་དྲུག་པའི་ཐོག་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོ་ཚུན་ཀྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་སྐབས་མིའི་
 བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆོག་སྐབས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཆེ་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་དང་འབྲེལ་བའི་མཉམ་སྤྲུལ་གཞི་
 གནས་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཁག་
 དྲུག་ཅུ་ལ་བཞུགས་པའི་གནད་བཅས་ཟད། བོད་དོན་དང་
 འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལ་མོས་མཐུན་དང་
 ཐག་གཅོད་གནང་ཡོད་ལ། འཕུལ་མི་མང་པོ་ལས་བྱུབ་
 པའི་ཆོག་སྐབས་ཆེན་དེས་ཨོ་ཏཱ་ལའི་བསྐྱུགས་གཏམ་ཞེས་
 པ་ཞིག་ཀྱང་སྤེལ་སྤྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་འཛམ་
 སྐྱོང་ཡུལ་གྱི་ཁག་གི་གྲོས་ཆོག་སྐབས་མིར་འབྲེལ་
 སོལ་དང་འབོད་སྒྲུབ་ཀྱིས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་གྲོས་
 ཆེད་ཀྱང་འཛོགས་སྤྲུབ་པ་བཅས་ཇོ་དྲུག་གི་ལས་འགུལ་
 ལྷ་མང་སྤེལ་དང་སྤེལ་འཆར་ཡོད།

ལྷག་པར་དུ་དེ་རིང་གི་དུས་ཆེས་ཁྱད་པར་
 ཅན་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་
 ཆོག་གསུམ་གྱིས་བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་
 འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ལྷན་ཁྲུ་དང་། དེ་ཡང་
 རྒྱ་གར་ནང་སྐོར་བསྐྱོད་ཁག་གསུམ་སྟེ་ལ་དྲུག་ས་
 སྟེ་དང་། ཤེས་ཡོངས། ཀོ་ཅི་བཅས་སོ་སོ་ནས་འགོ་
 འཛུགས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་སྤེལ་བར་དང་། དེ་དང་
 ཕྱོགས་མཚུངས་བྱང་ཨ་རི་དང་། ཡུ་རོ་ག དེ་བཞིན་
 བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚབ་དོན་གཅོད་ཡོད་
 པའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་འདྲེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་

ཀྱི་ལས་འགུལ་འདི་མའི་ཕྱི་ཁྱིམ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡ ནས་
 འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་སྤེལ་རྒྱུ་མ་ཟད། བདེན་པའི་མེ་
 ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་སྐབས་ས་ཁུལ་སོ་སོར་མང་ཆོག་ས་
 འདུ་འཛོམས་ཐོག་གཏམ་བཞག་དང་། གསར་འགོད་
 ལྷན་ཆོག་ས་ ལྷན་ཁྲུ་འབྲེལ་རྒྱུ། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
 ཆོག་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཆེ་མཆོག་ལ་འབྲེལ་རྒྱུའི་བོད་དོན་ལྷན་
 ལྷན་སྤྱོད་ས་ཁག་སྤྱི་བྱུང་རྒྱ་སོགས་བྱས་ཏེ། ཕྱི་
 ཁྱིམ་ ༡༩ ཆེས་ ༡༠ རྒྱལ་སྤྱིའི་འགོ་བཅའ་མེད་ཐོབ་ཐང་གི་
 ཉིན་མོར་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་ཉི་ལོ་ལྷག་ཏུ་རྒྱུ་གཞི་བྱས་
 པའི་རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་གྱི་བྱུང་ཆེའི་ལས་ཁུངས་དང་། ལུང་
 སི་གོང་ཁྲིར་རི་ནི་མར་རྒྱུ་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་
 ཀྱི་འགོ་བཅའ་མེད་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཆོག་གསུམ་གྱི་ལས་ཁུངས་
 དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་སྤྱི་ལིར་རྒྱུ་གཞི་བྱས་པའི་
 རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་བཅས་སོ་སོར་
 བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་རེ་རེ་དང་། བསྐྱུར་བཅུ་པའི་ས་
 ཁག་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་མས་མཉམ་སྤྲུལ་ཀྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མེད་དེས་གནང་ཡོང་བའི་འབོད་སྒྲུབ་ལྷན་ཁྲུ་ཡིན། ལས་
 འགུལ་གྱི་དགོས་འདུན་ཁག་ནི།

- ༡) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩། ༡༩༦༡། ༡༩༦༥ སོ་སོར་འཛམ་
 སྐྱོང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་གྱིས་བོད་དོན་ཐོག་
 བཞག་པའི་གྲོས་ཆེད་ཁག་སྐབས་ཡང་རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་
 སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལག་བསྐྱར་མཉམ་སྤྲུལ་གཞི་བྱས་པ་
 དང་། ༢) བོད་ནང་ད་ལྟའི་ཇོ་དྲུག་གི་གནས་སྤངས་རྒྱུ་
 ཞིབ་སྐྱར་རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚབ་ཁག་
 ཅིག་འབྲེལ་གཏོང་དགོས་པ། ༣) བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་
 མངོན་འདོད་བསྐྱུར་རྒྱུར་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་གསུམ་
 ཀྱིས་དམིགས་བསལ་འགན་འཁུར་བཞེས་དགོས་པ་
 བཅས་ཡིན། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་རྒྱུར་
 ཆེད་དོས་ནས་གཉིས་སྤྱོད་དབྱུང་མའི་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་
 ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་ཅུལ་
 ལྷག་ས་གནས་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བོད་ཐོག་འཛིན་
 པའི་ལངས་ཕྱོགས་སྤྱོད་བྱས་ཇོ་ཞན་ཇོ་སྤྱི་ཏུ་གྱུར་པ་
 མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་དང་
 ལྷག་ས་མཐུན་རེ་འབོད་ལ་ཡ་ལན་སྤྱོད་ཅུ་ཅུ་མེད་པར།

དེ་ལས་སྤྱི་གཞུང་རང་ལུས་མེར་བསྐྱེགས་བཏང་བའི་
 ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་
 སོ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་
 བསྐྱུར་བྱས་ལུགས་ལ་བསྐྱེད་དེ། བོད་ས་ཡོངས་ལ་
 དམག་མི་མོན་ཆེ་འབྲེལ་འཛོགས་ཀྱིས་ཉམ་རྒྱུང་བོད་
 མིར་དམག་གྲ་སྤྱི་གཞུང་འཛིགས་བསྐྱུར་དྲག་གཞི་
 འོག་དོན་དམ་བོད་དུ་དམག་ཁྲིམས་བསྐྱུར་བ་ལྟ་བུའི་
 ཆེས་ཇོ་དྲུག་ལ་འདི་གནས་སྤངས་ཆགས་ཏེ། བོད་ཀྱི་
 གྲོང་སྤྱོད་ཡོངས་ལ་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཁྲིམ་མང་པོ་བཏང་
 བས་གསར་སྤེལ་སོ་སྟེ་དབང་བསྐྱར་ལག་བསྐྱར་བྱེད་
 བཞིན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ཡོད་དགོས་
 པ་དྲུག་དང་། གཅིག་བྱས་པ་དྲུག་བསྐྱར་དགོས་ཞེས་
 པའི་མིང་འོག་རྒྱ་དམར་ཆོས་མེད་སྤྱོད་པའི་འགོ་གཙོ་
 རྣམས་ཀྱི་པར་རིས་དགོན་པ་ཁག་ཏུ་བཅུན་བཞག་བྱེད་
 དུ་བཟུགས་པ། དགོན་པའི་ནང་དུ་ཏང་གི་སྤྱི་གཞུང་
 བཟུགས་ཏེ་དགོན་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་
 དབང་ཆ་ཐང་ཀར་ཏང་ཡོན་མི་སྤྱི་ལོ་འཛིན་པ། ལྷག་
 པར་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་འཆར་མཐུན་དཔེ་བཅུན་དགོན་
 པ་ཞེས་དང་། སྤོན་ཐོན་བྱེད་འདེམས་སྤྱི་གཞུང་
 པའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ། དོན་དམ་རིག་གསུམ་སྐབས་
 གལ་རིམ་དེ་བྱེད་འབྲེལ་ཆེད་ཀྱི་ལས་འགུལ་བསྐྱར་
 དུ་བོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་གསུམ་དུ་སྤེལ་བ་མ་ཟད། བོད་
 ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ལྷ་ས་བ་མིན་པའི་བོད་མི་རྣམས་
 ཕྱིར་འབྱུང་དང་། བོད་མི་ལྷ་སར་འགྲོ་རྒྱུར་ལག་འཁུར་
 ཁག་དྲུག་ཅུ་མེག་སྤོན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་། རྒྱ་མི་རྣམས་
 གནམ་ས་བརྒྱུད་ལས་གང་གི་ཐོག་ནས་བོད་དུ་ཤར་
 བསྐྱོད་སྤྲུབ་པ། བོད་མི་མཐོ་སྤྱོད་ཐོན་པ་རྣམས་རྒྱ་ནག་
 ནང་སར་ལས་གནས་གོ་སྒྲིག་དང་། རྒྱ་མི་མཐོ་སྤྱོད་
 ཐོན་པ་རྣམས་རོགས་སྐྱོར་གྱི་མིང་ཐོག་བོད་དུ་བཏང་
 པ་སོགས། མདོ་དོན་བོད་དུ་དྲ་རྒྱ་གཞུང་གིས་མི་
 རིགས་མཐོང་རྒྱུད་དང་། མི་རིགས་དེ་བྱེད་མི་
 རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་བའི་སྤྱོད་བྱས་མངོན་སྤྱོད་
 འཛེམས་མེད་ཀྱིས་སྤེལ་བཞིན་པ་དང་། ཉེ་ལམ་བོད་
 རིག་པ་མཁས་ཅན་སྤྱི་ཚབ་ཆོག་གསུམ་པ་ཐེར་བ་ཨ་རི་
 དང་ཁེ་ན་ཏུ་སོགས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱིས་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ཡང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱང་དབྱུང་གིས་
 བསྐྱོར་གཞི་དགོས་པའི་ཅ་དོན་བཞི་ཞེས་པ་དང་། བོད་

ནང་རང་ལུས་མེད་བསྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་བརྒྱུངས་རྒྱལ་ཁབ་
 གྱི་ལོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་ཆོས་ལུགས་ལས་རིགས་
 ཁག་ནས་ངན་བསྐྱལ་བྱས་པ་སོགས་མ་དུང་ཁོག་
 བཅངས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་བཞི་ལོག་པའི་དེའི་བསྐྱབས་སྤྱི་
 ཆོགས་འཆར་གཞི་དང་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་ཐོག་བྱས་
 དང་བྱེད་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་
 གྱུར་ཁང་གི་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་རིགས་ནས་ཀྱང་རྒྱ་
 རྒྱལ་གི་ཅ་ཁྲིམས་སྤྱ་གསལ་པའི་བྱངས་ཉུང་མི་རིགས་
 ཀྱི་གནས་བབ་ཕྱིར་བསྟུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་བསམ་ཆུལ་
 ཡན་སྤེལ་ནས་ཁྲིམས་གསལ་རང་སྤྱོད་གི་གཞི་རྩ་མེད་
 པ་བཅོ་རྒྱུའི་རྒློག་གཡོ་བཤམས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན།
 བོད་མིའི་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཕོལ་གནད་མཁན་དམིགས་
 བསལ་སྤྱི་ཆབ་དང་། སྤྱི་ཆབ་རྣམ་གཉིས་དགོངས་ཁུ་
 གནད་དགོས་བྱུང་བར་བཀའ་ཤག་ནས་སློ་པམ་དང་
 བཅས་དགོངས་འཁྲོལ་གནད་དགོས་བྱུང་ཡོད།

དཔྱེན་སྐབས་སུ་རྒྱ་ནག་ནང་གིས་ཡོན་
 ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱ་ལུང་གི་སྤྱི་དབུས་འཛིན་
 ཡོགས་ལ་ངོ་ཚྏ་ལ་དང་། ཉེ་ཆར་རྫོ་ལི་ལ་འདི་དང་མང་
 སྤྱིད་ཅུན་གྱི་དོན་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་ནང་
 ལུང་དབང་ཆ་འཕལ་ཅོད་གྱིས་འཆམ་མཐུན་མེད་པ་
 དངོས་གསལ་ཡིན། སྤྱིད་ཁྲོན་མུན་རྒྱ་པོའོ་ཡིས་ས་
 རྩོགས་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་ཆབ་སྤྱིད་ལས་ལྷགས་ཅོག་
 བསྐྱར་བཅས་ཤེད་དགོས་སྤོང་སྤོང་ཐེངས་མང་
 རྩས་ཤིང་ལ། སྤྱི་རྒྱ་ནག་མི་མང་ཁྲི་དྲུ་མང་གཙོ་
 ཅན་ཏུ་བསྐྱར་རྒྱུ་རེ་པའི་མཛོན་འདོད་དང་དོ་སྣང་
 ཆེ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། མ་འོངས་པའི་རྒྱ་ནག་གི་ངོས་
 རས་སྤོང་ན། འདི་ནི་པོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ཡིན་

པས་ཀྱི་ནག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་ཚོའི་
 དབང་ཆར་འདོམས་ཀྱི་འཕྲོ་ལ་ཉེ་བའི་མཆོམས་འདིར་
 ཚོ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཉེ་པོར་གྱི་ཐོག་འཛིན་བའི་ཀྱི་
 ནག་གཞུང་གི་ཁོར་འཁྲལ་ཅན་གྱི་སྲིད་བླུས་ལ་བསྐྱར་
 ཞིབ་གྱིས་འཛུལ་སྲིད་པའི་འཕྲོས་དང་བསྐྱར་ནས་
 བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཞེ་དུས་
 གྱི་ཆོས་ཉིད་དུ་མཐོང་།

ད་བར་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་པ་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་ཡོད་གསར་བ་གསུམ་ལ་ཚུལ་བརྟན་
སྤྱོད་གསུམ་གྱི་མཆོན་མ་ཆ་སྤྲོ་མོས་ཀྱང་མ་དེག་པར་
ཡུལ་པ་བད་མི་འབྱུང་དོ་རྗེ་རྟག་བརྟན་གྱི་དོ་པོར་
འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་ནི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་གྱི་
ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལས་གྱི་ཁྱིན་མཐུང་དང་། བོད་མིའི་
སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས། བོད་སྤྱིང་ལྷ་སྤང་དམ་
ཅན་རྒྱ་མཆོའི་འཕྲིན་ལས་བཅས་དང་། དེའི་ཐོག་གཙོ་
བོ་གནས་ལུལ་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། དེ་
མཚུངས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཆེབས་སྤྱར་བསྤྱར་སའི་
ཁྱིའི་ལུལ་བྱ་གཞན་ཁག་གི་དབུས་སའི་གཞུང་བཅས་
གྱི་མཐུན་འབྱུང་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གསུམ་གྱི་བདེ་
སྤྱང་ལས་ཁུངས་གྱིས་ཞབས་ཞུ་རྒྱ་བསྐྱེད་གནང་བ་
སོགས་གྱིས་ཡིན། དེར་མགོན་པོ་གང་གི་རྒྱལ་ས་ཆེན་
མཇུང་བཟང་གི་ཉི་འོད་ལྟོག་པར་དཀའ་འཁལ་བར་རྒྱ་ནག་
སྲིད་དབང་སྐེར་འཛིན་པ་དག་གིས་བསམ་སྟོན་ལས་
འདས་པའི་མཆོན་སྤང་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཐོག་སྤྱུལ་ར་
བསྟོད་བའང་མི་སྲིད་པ་མིན་སྟབས། བོད་གསལ་ལ་སྤྱི་
ལུའི་སྤྱང་འདོམས་གྱི་ཆ་རྒྱུན་རྒྱལ་སྤྱི་ཐོག་བོད་མི་
མཆོག་དཔན་ཀྱན་གྱིས་དུས་རྟག་དུ་སྤྱང་སྤྱང་དང་རྗེ་

[illegible]

རྒྱ་གར་ནི་བཅོད་ཀྱིས་བོད་མིའི་པ་ལུལ་
 གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཤིང་། ད་པན་མི་ལོ་ ༡༣ ལྷག་
 རིང་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་། མངའ་སྡེ་ཁག་གི་གཞུང་།
 ས་གནས་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚོན་ཁག་བཅས་ནས་བོད་
 མིའི་ཐོག་བསམ་ལུལ་ལས་འདས་པའི་རོགས་མགོན་
 པན་མོགས་རྒྱ་ཆེ་བཅང་བའི་བཀའ་བློན་གྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་ད་རེས་གྱི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་
 འདི་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་ཡོངས་ལ་ཐུགས་རྩེ་
 བཀའ་བློན་སྐོབ་མེད་པར་ཆེ་ཞེས་ཁྱེད་རྒྱ་བཅས་།

མཐའ་དོན་གྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
མགོན་ལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་གྱི་ཆེ་ལ་ཞབས་
པད་བསྐྱེལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ལྷགས་ཀྱི་བཞེད་
དགོངས་མཐའ་དག་ལྟན་ཀྱིས་འབྱུང་བ་དང་། བོད་
དོན་བདེན་མཐའ་སྤྱར་དུ་གསལ་བའི་སློན་འདུན་གྱི་རྒྱ་
བཅས།

པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཆོག་གསུངས་ཀྱིས་སྤྱི་
ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༦ ལག ॥

རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཆོག་ལ་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆོག་ཆེན་ཐེངས་དྲུག་པའི་
 ཐོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༢༩ ཉིན་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 ཡོ་ར་མའི་བསྐྱགས་གཏམ།

གང་གི་ཐུང་།

དེད་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་མཆོག་ལ་འཇུག་མེད་པོ་དོན་ཀྱིས་
 རྒྱུ་མཆོག་ལ་ཆེན་པོས་ཀྱུ་པའི་རྒྱ་ཆེན་ཆུས་ལུས་
 བེ་ཆ་འདི་ཀྱིས་ས་མོ་ལ་མཐུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལྷ་ ༩ ཆེས་

ཕ་ཡ་ནས་ཕལ་བར་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོད་ཁྱེད་ལྷི་
ལི་དང་། མེམ་ཁེའུ་ས་ མ་ཤིང་འོ་རྟ་ཁི་སི། ཡེའི་ན་མཁུ་
རོམ་བཅས་སུ་ཆོག་པ་པའི་ཆོག་པ་ཆེན་མཁེ་ལྷའི་ལྷལ་དོན་
དང་ཆོད་དོན། དེ་དག་གི་ཆེས་འབྲེལ་ལྷེད་སྒོ་ལས་ཁིམ་

དང་ཡུལ་འབྲས་ཁག་ལ་བསྐྱར་བལྟ་ཞུས་པ་དང་། བོད་
ནང་གི་ཆབ་ས་ཆེའི་ཇ་རྒྱལ་གནས་སྐྱངས་དང་རྒྱ་ནག་གི་
མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བོད་ཐོག་བརྒྱུད་པའི་སྤྱང་
ལྷས་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་ཞུས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཟླ་ ༡༡ རྒྱ་རྒྱལ་ས་རོ་མ་(Rome)དུ་
རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱ་བསྐྱོར་
ཚོགས་ཆེན་འཚོགས་པ་ནས་བཟུང་ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་
ཟླ་མ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་བར་གྱི་
འབྲེལ་ལོ་ལ་ཡར་རྒྱས་མཐུན་སྦྱོར་མེད་པར་སྒྲོ་པམ་
བྱུང་ག།

བོད་མིའི་རིག་གཞུང་དང་སྐད་ཡིག་སེམས་
དོན་རིག་པའི་སྤྱི་ལ་རྒྱ་ནག་བཅས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆེན་གྱི་རིན་ཐང་ཡོད་པར་ངེས་པ་བསྐྱར་
རྟེན་བྱུང་ག།

ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་
འོག་བཅན་བྱེད་བོད་གཞུང་ནང་མང་གཅོད་ཅན་དུ་བསྐྱར་
བའི་བརྒྱུད་རིམ་གནད་ཆེ་ལེགས་བྱུང་བ་དང་། ལྷག་
པར་ཉེ་ཆར་ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་གིས་གང་
གི་ཆབ་སྲིད་སྒྱུད་བར་ཡོངས་རྫོགས་མི་མང་གིས་འོས་
འདེམས་ཞུས་པའི་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་དང་། བོད་མིའི་མཛོན་
འདོད་མཆོན་པའི་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཙུག་གི་ཆབ་
སྲིད་འགོ་འཁྲིད་ཀྱིས་པར་ཅིས་སྤྱོད་གནད་བར་ཆེ་བསྟོད་
ངོས་འཛིན་ཞུས་ག།

རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་དང་བོད་མི་མང་བར་གྱི་
དཀའ་ཁྲོད་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་བར་ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་
ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་གི་རྒྱས་པ་ནི་དཔུང་ཡང་ལུ་མཐུན་མེད་
ཐབས་མེད་པ་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་ངེས་རྟེན་བྱུང་ག།

དེ་ཕྱིར་ང་ཚོས་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ཁྲོད་འདི་ཉིད་
རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། ཡེ་ཤོང་ས་
རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་གིས་གང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དང་མང་
གཅོད་ལམ་ནས་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་དབུས་བོད་མིའི་
སྤྱི་གཙུག་གི་ཆབ་སྲིད་འགོ་འཁྲིད་ཀྱིས་པར་དབར་
ལྷག་པམ་མ་རྒྱུ་དག་དང་དོན་པན་ལྷན་པའི་གྲོས་མོལ་
གྱི་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་བའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
བསྐྱར་དུ་ནན་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་ཆོས། བོད་ནང་བོད་མིའི་
མཛོན་འདོད་དང་ཆ་བ་ནས་མི་མཐུན་པའི་སྲིད་བྱས་
གསར་པ་བཅན་འགྲེལ་བྱེད་པས་མཆོན་ཕྱོགས་གཅིག་
རྒྱང་པའི་ཁེ་ཕན་ཆེད་བྱ་སྤྱོད་ཆོས་བཞིན་པ་དེས། བོད་ཀྱི་
དཀའ་ཁྲོད་སེལ་མི་རྒྱས་པའི་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་
གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ།

སྤྱི་ལོ་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་འཐུས་འོས་བསྐྱེད་ལས་དོན་ཁག་རྒྱལ་
སྤྱིའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་འབྲེལ་མཐུད་
ཁང་(INPAT)གི་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སྤྱི་གཙུག་ཚོགས་རྒྱུད་གི་
གཞིགས་ཞིབ་འོག་གནད་དྲེ་ཚོགས་རྒྱུད་དེས་སྤྱན་ཐོ་
ཡང་བཏོན་ཡོད་པ་ལྟར། འོས་བསྐྱེད་ལས་དོན་ཁག་རང་
དབང་དང་བྱུང་བའི་ཉེ་གྱི་ལམ་ནས་གནད་བར་དགའ་བསྐྱར་
ཞུ་རྒྱུ།

རྒྱ་རིགས་མི་མང་ནང་མང་གཅོད་འོས་འགྲུལ་
གྱི་ལས་འགུལ་ཐེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། ཡེ་ཤོང་
ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འདོན་གནད་
མཛད་པའི་དབུ་ཁྲིའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ལ་རྒྱ་རིགས་མང་
ཚོགས་ཁྲིད་གྲོ་ཆོགས་དང་རྒྱ་བསྐྱོར་བྱེད་མཁུ་ཐེ་མང་
དུ་འགྲོ་བཞིན་པར་རྟེན་སྤྱི་འཐུས་ཡོད།

ཉེ་ཆར་ཨ་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གྲུ་མང་པོ་དང་། ཟླ་
མ་སོགས་ནང་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོས་བདེན་
དཔང་བྱས་པ་ལྟར། མང་གཅོད་རང་དབང་གི་དགོས་
འདུན་ནི་འགོ་གཞི་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དྲན་བསྐྱེད་ཞུ་
རྒྱུ།

གནས་ཚུལ་བྱུང་སྐབས་ཀྱི་རང་དབང་དང་།
བྱ་རྒྱས་མཆོན་པའི་སྤྱི་ལ་ཆ་འཕྲིན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་
ཁག་ལ་བཀག་རྒྱ་མེད་དགོས་པ་ནི། མང་གཅོད་ལས་
འགུལ་ལམ་སྤྱོད་པའི་ཡོང་བའི་གནད་ཆེད་ཆ་རྒྱུ་ཡིན་པ་
ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་ཆོས། བོད་ནང་སྤྱི་མཐུན་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་པ་ཞིག་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་
ཁྲིད་ཀྱིས་པར་དབར་ལྷག་པམ་མ་རྒྱུ་དག་དང་དོན་པན་
ལྷན་པའི་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེལ་བྱུང་བའི་ཡིད་
ཆེས་བརྟན་པོ་ཡོད་པ་བསྐྱར་དུ་ནན་བཤད་བྱ་རྒྱུ་དང་
རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་
ཆོས། བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྐྱེད་པ་ལ་མ་འཕྲིན་པ་དང་།
དེ་བཞིན་
རིག་གཞུང་དང་། སྐད་ཡིག་གོ་མས་སྤྱི་ལ་འཚོ་ཐབས།
སྤྱི་ལ་རྒྱ་སོགས་རྒྱུད་པའི་བོད་མིའི་འོ་བོ་མཆོན་པའི་
ལུ་མཐུན་ལྷན་པའི་ཁྲིའི་ལམ་གཏོར་སྤྱོད་དང་བཅན་གཞོན་
བྱེད་པའོ། ཡང་ན་དེ་དག་རྒྱུ་འཛིན་དང་གོང་སྤྱི་ལ་གྱི་
ལས་དོན་ཉམས་དམས་སྤྱི་ལ་བྱེད་སྤྱོད་རིག་གཞུང་ཆ་མེད་
ཀྱི་བསམ་སྤྱོད་མཆོན་པའི་སྲིད་བྱས་དང་སྲིད་བྱས་ལག་
བསྟར་བྱས་པར་སྤྱི་མཐུན་དེ་སེམས་འཚབ་ཆེན་པོ་བྱུང་།
རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ལ་འོ་བོ་མཆོན་དང་། བོད་ནང་རང་

དབང་བསྐྱར་གསོ་ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་བོད་ལ་
གདན་ཞུ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བོད་མི་ཐོན་ཆེས་རང་སྤྱི་
བྱས་པར་སེམས་སྤྱད་པའི་དཀའ་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྤྱོད་པའོ།

ཉེ་ཆར་དབང་ཐང་དང་ལྷགས་རྒྱུན་ལྷན་པའི་
དཔང་འོག་ཚོགས་མི་འགས། བོད་དང་གངས་རུང་མི་
རིགས་གཞན་རྣམས་ལ། རྒྱ་ནག་གི་ཆ་ཞིམས་ནང་རང་
སྤྱོད་བྱས་ཆོག་པ་གསལ་བའི་ཆ་རྒྱུན་རྣམས་མེད་པ་བཟོ་
དགོས་པ་བཤད་ཅིང་། དེ་ནི་རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོད་
འབྲས་བུ་ཉ་ཅད་དན་པ་འབྱུང་གཞི་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟན་
སྤྱོད་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ཡོང་
ཆེད་ རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་དང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་
སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་བར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་ཐད་གྲོས་མོལ་བྱས་པ་དེ་ཆོས་པན་རྒྱས་མ་ཐོན་
པར་ངོས་འཛིན་ཐོག།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནད་དོན་ཐོག་
མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་
ཚོགས་རང་ནས་དོན་པན་ལྷན་པའི་ཐབས་ལམ་གང་ཡང་
ལག་བསྟར་མ་བྱས་པར་སྤྱོད་པའི་ཡོད་ཀྱང་། མཉམ་སྦྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་ཆེན་དང་། དེ་
མིན་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
ཆེས་མཐོའི་ཆེད་གཉེར་སྐུ་ཚབ་དང་ཆེད་འདུལ་སྤྱོད་
ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་དགོངས་བཞེས་གནད་བར་དགའ་
བསྐྱར་ཞུ་རྒྱུ།

ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་དང་འོས་
བསྐྱེད་ལས་འགུལ་འདེམས་ཐོན་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་འགོ་
འཁྲིད་ཀྱིས་འབྲེལ་ལོ་ལ་བསྐྱར་མཐུད་ཡོང་ཆེད་འབད་
བརྩོན་སྤྱོད་མེད་གནད་བདེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཟང་
ཕྱོགས་ཀྱི་བཅའ་ལན་ཞུ་རྒྱུའི་སྲིད་དོན་གྱི་འདུན་པ་མེད་
པར་མཛོན་པར་སྤྱོད་པའོ། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྲིད་གཞུང་ཁག་
གིས་ཡེ་ཤོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཟླ་མ་མཆོག་དང་། འོས་བསྐྱེད་
ལས་འགུལ་འདེམས་ཐོན་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་
ཀྱིས་པར་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་དཀའ་ཁྲོད་གྲོས་
མོལ་ལ་བརྟན་པའི་ལོ་རྒྱུས་འགྲེལ་ཆགས་བྱ་རྒྱུ་
རྒྱ་བསྐྱོར་གྱི་རྒྱུ་འགྲུལ་བསྐྱར་བ་དེ། རྒྱ་ནག་གཅིག་གི་
སྲིད་བྱས་དང་འགའ་འདས་བྱས་ལུགས་སྤྱོད་འཇུགས་
བྱེད་བཞིན་པར་ངོས་འཛིན་མེད། འཇུག་སྤྱིའི་ཡོང་སྤྱོད་
ས་ཁུལ་མང་པོ་དང་། ལྷག་པར་ཁེ་ཁར་མང་དབང་

འོག་ཏུ་ཡུལ་རུ་ཁ་སྤྲོད་པའི་རང་སྤྱོད་མངའ་ཁུལ་བཅུགས་
པའི་ཉམས་སྤྱོད་གི་ཐོག་ནས་རྩི་ཆུ་བདུན་པ་ལྟར། བོད་
ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་དེ་ཀླུ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཀླུ་ལ་ཁབ་
ཀྱི་མངའ་ཁོངས་སུ་བོད་མི་ཆོར་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
རང་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ལམ་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་སུ་
མཐུད་དེ་ཡོད།

**གོང་གསལ་གྱི་གནས་སྐབས་དང་ཀླུ་མཆོན་
ལ་བརྟེན་ནས་རྩི་ཆུ་བདུན་པ་ལ་གསལ་གསལ་
བོད་མིས་རང་ཐག་རང་གཅོད་ཆུང་པའི་རང་གི་ཐོབ་ཐང་
དང་རང་དབང་ཆེད་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་སྤོ་ནས་འཐབ་ཅོད་
ཁྱེད་བཞིན་པར་སེམས་རྩལ་མཉམ་སྤྱིལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཀླུ་
ནག་ནང་གི་མང་གཅོད་འཕྲོ་འགྲུལ་ནི་བོད་མིར་རང་གི་
ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པ་
དང་། ཀླུ་ནག་ནང་གི་གངས་ཉུང་མི་རིགས་གཞན་དག་
གི་ཐོབ་ཐང་སྤངས་སྤྱོད་འགན་ལེན་ཁྱེད་པའི་ལམ་ནས་
མཛོད་འགྲུལ་ཐུབ་པའི་ཡིན་པར་ནན་སྒྲུལ་ཁྱེད་པ་དང་
ཆབས་ཅིག་ ཀླུ་ནག་ནང་མང་གཅོད་འཕྲོ་འགྲུལ་ཡོང་
ཆེད་འབད་བཅོན་གནང་མཁན་ཀླུ་རིགས་མི་མང་ལ་
ཀླུ་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུ། ཀླུ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཀླུ་ལ་ཁབ་
ཀྱིས་ཀླུ་ནག་གི་ནང་དུ་ཆབ་སྤྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཆེད།
དེ་ཀླུ་དང་། གསར་འགྲུལ་དེ་མིན་སྒྲོག་རྒྱལ་གྱི་ཆ་འཕྲིན་
ཁག་བཀག་སྡོམ་ཁྱེད་བཞིན་པར་སེམས་འཆའ་གི་རྩམ་
འགྲུལ་བསྐྱར་རྒྱུ།**

ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་མཆོག་གི་དབུ་འཁྲིད་
ལས་སྤོན་འོག་བོད་མི་ཆོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆེ་མེད་
ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་བསྐྱར་པ་མ་ཟད། བཀའ་སྤྱོད་ཞི་བ་
མཆོག་གིས་སུ་མཐུད་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཀླུ་
ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་ཀླུ་ལ་ཁབ་དང་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་
གསོ་གནང་ཐབས་གནང་བར་རྩི་ཆུ་བདུན་པ་ལ་སྤོ་
པོས་ཀླུ་སྤྱོད་བསྐྱར་ནན་བྱ་རྒྱུ།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐད། དཔོན་ཡོད་ཆབ་སྤྱོད་
གནས་སྐབས་དང་མཐུན་ཞིང་དོན་ལན་ལྟར་པའི་གཞི་རྩའི་
དཀའ་སེལ་ཐབས་ལམ་ཁག་གསལ་པའི་བོད་རིགས་
ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྤྱོད་ཡོད་ཐབས་ཀྱི་
བསམ་འཆར་གྱི་ཅ་དོན་ཁག་ལ་**ཀླུ་སྤྱོད་ཞུ་རྒྱུ།**

ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་མཆོག་ལ་ཉིང་ཞའོ་
མིང་ནས་ཐོག་མར་བཏོན་ཅིང་། ཉེ་ལམ་ཀླུ་ནག་གཞུང་

གིས་ཀྱང་བསྐྱར་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཡངས་ཕྱོགས་ཏེ། རང་
བཅོན་ཕུད་གནད་དོན་གང་ཡང་གོས་མོལ་ལམ་ནས་
ཐག་གཅོད་བྱས་ཆོག་ཅེས་པའི་གནད་ཆེད་བཞིན་ཆོག་
གསལ་འདོན་དང་**ནན་གསོ་བྱ་རྒྱུ།**

ཀླུ་ནག་གཞུང་ནས་ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་མཆོག་
མཆོག་དང་། དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གིས་ད་དུང་
ཡང་ཁ་བྱལ་ཅོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྤོ་ནས་འཇུགས་ཁྱེད་བཞིན་
པ་ཐད། བོད་ཕྱོགས་ནས་ཀླུ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྤོ་
གཞིའི་འོག་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་ཐབས་ཀྱི་
གོས་འཆར་ཡོངས་གྲགས་སུ་བཏོན་ཅིན་པས། ད་ཕྱིན་
ཀླུ་ནག་གཞུང་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་བཞེན་པ་མིན་པའི་གནས་
ཚུལ་བྱེད་བསྐྱགས་ཁྱེད་མཆོས་མ་འདྲི་དགོས་པའི་
བསྐྱལ་མ་དང་**འཕྲོག་བཀའ་དག་སེལ་བྱ་རྒྱུ།** ཀླུ་ནག་
གཞུང་གིས་བོད་ནང་དག་གཞན་ཁྱེད་མཆོས་མ་འདྲི་དག་
དགོས་པ་དང་། བོད་ཀྱིས་ཁུལ་ཡོངས་ལ་འགྲོ་སྤྱོད་ཆོག་
པ་བཞེད་དགོས་པ། སྤྱིར་ཀླུ་ནག་དང་ལྷག་པར་བོད་ནང་
མཉམ་སྤྱིལ་ཀླུ་མཆོག་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐབ་ཐང་ལྟན་
ཆོགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཆའི་ཐབས་ཀྱི་ལས་རིམ་བསྐྱོད་དགོས་
པ། ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤྱོད་མཆོག་གི་སྤྱོད་ཆའི་དང་མཉམ་
དུ་སྤོ་སྤྱོད་པས་གཅིག་མཚུངས་སྤོ་ནས་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱར་
མཐུད་དགོས་པའི་**དགོས་འདུན་འདོན་བྱ་རྒྱུ།**

ཀླུ་ཁབ་ཁག་གི་སྤྱོད་གཞུང་དང་ཀླུ་ལྷ་མོ་
འབྲེལ་ཡོད་ཆོགས་སྤྱོད་ཁག་གི་དབུ་ཁྲིད་ཆོས་འབྲེལ་མོལ་
འདི་མདུན་སྤྱོད་ཐུབ་པར་ཀླུ་སྤྱོད་དང་། ཀླུ་ནག་གཞུང་
དང་འབྲེལ་གཏུགས་དོན་ཀྱིས་མི་རིགས་རང་སྤྱོད་དང་
འབྲེལ་པའི་ཅ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་སྤོལ་ཁག་དམ་འཛིན་
ཐོག་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཐབས་གནང་དགོས་པའི་**བསྐྱལ་མ་
ཞུ་རྒྱུ།** ཀླུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་།
སྐད་ཡིག་བཅས་ལ་གཏོར་བཤིག་དང་བཅོན་གཞན་དམ་
བསྐྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་བྱས་བཟུང་དང་འཛིན་བཞིན་པའི་དན་
འབྲས་ཀྱི་ཆབས་ཆེད་རང་བཞིན་**ཀླུ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་ཆོགས་
ལ་བྱ་གཏོར་སྐྱར་སྤོལ་ཞུ་རྒྱུ།**

བོད་ནང་རང་ལུས་མེར་སྤོག་དང་བརྟན་སྡོད་
མེད་པའི་ཀླུ་ཀློན་གང་ལ་ཐུག་ཡོད་མེད་ཀླུ་ནག་ཀླུ་ལ་
ཡོངས་མི་མང་འཐུས་མི་ཆོགས་ཆེན་གྱི་འཐུས་མི་དང་
ཐུང་སྤོལ་ཐོག་བཅད་ཞིབ་ཁྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འབྲལ་རྒྱུ།
བོད་མཐོ་སྐང་གི་ཁོང་ལྷག་འགྲུལ་འགོས་ཀྱི་

ཀློན་པས་ཀླུ་ནག་དང་། རྩི་ཆུ་མི་ལ། བར་སྤོ་མི་ལ་
བཅས་ཆུང་པའི་མི་ལའི་སྤོ་སྤོལ་མང་པོའི་འཆོ་བར་
དོ་སྤོལ་ཆབས་ཆེན་ཡོད་གི་ཡོད་པས་བོད་ཀྱི་ཁོང་ལྷག་
གཏོར་བཤིག་འགྲོ་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
དགོས་པའི་སྤོལ་ཀླུ་ནག་གཞུང་དང་ཀླུ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་ཆོགས་
ལ་ནན་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ།

བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་དག་འདིར་ཐེབས་
འཐུས་མི་སོ་སོའི་གོས་ཆོགས་དང་། ཀླུ་ལྷ་མོ་སྤོལ་
ཆོགས་ཀྱི་སྤོལ་ཆོགས་ཁག་ནང་གོས་འཆར་འདོན་པ་འཇུག་
གོས་གཞིའི་ཁོངས་ཀླུ་ནག་ནས་ཐུབ་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དང་།
དེ་བཞིན་ཀླུ་ནག་སྤྱོད་གཞུང་གི་ཆོས་མཐོང་འགོ་ཁྲིད་
དང་ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤོལ་མཆོག་གསལ་མང་གཅོད་འོས་
བསྐྱེད་ལམ་ནས་འདེམས་ཐོན་བོད་མིའི་འགོ་ཁྲིད་དབར་
གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་
དགོས་པའི་ནན་བསྐྱལ་ཞུ་རྒྱུ་ཀྱི་ཆེད་སེམས་བཅངས་རྒྱུ།
བོད་ཀྱི་དཀའ་ལྷོག་སེལ་ཐབས་དང་ཅོད་ཆོག་ཞི་འགྲིག་
གོང་སྤོལ་ཡོད་ཐབས་སུ། སྤྱིར་ཀླུ་ལྷ་མོ་སྤྱོད་གཞུང་སྤྱོད་
མང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ལམ་ལག་འཇུག་པས་དང་། ཁྱེ་བྲག་
ཏུ་ཡུ་རོབ་གོས་ཆོགས་ནས་བོད་དོན་དམིགས་བསལ་
འབྲེལ་མཐུད་པ་ཞིག་བསྐྱོད་བཞག་གནང་རྒྱུའི་གོས་ཆེད་
བཞག་ཐོན་པ་ལག་བསྐྱར་དོན་འཁྲོལ་དང་། དེར་འབྲེལ་
ཡོད་ཀླུ་ལ་ཁབ་ཁག་གི་སྤྱོད་གཞུང་གིས་ཀླུ་སྤྱོད་
དགོས་པའི་**བསྐྱལ་མ་ཞུ་རྒྱུ།**

བསྐྱགས་གཏམ་འདིའི་ནང་གི་བསྐྱལ་བྱའི་
དོན་གནད་ཁག་དོན་འཁྲོལ་ཡོད་ཆེད་དེ་ཆེད་དོས་ནས་
ཀླུ་ནག་གཞུང་དང་། ཡགོང་ས་རྒྱ་ལའི་སྤོལ་མཆོག་དེ་
བཞིན་དབུས་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་རྩམ་པ་
བཅས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་ཆེད་ལས་ཀྱི་མཐུན་འགྲུལ་རི་
དགོས་ཞུ་རྒྱུ།

བསྐྱགས་གཏམ་འདིའི་ནང་འཁོད་པའི་བསྐྱལ་
བྱ་དང་དམིགས་ཡུལ་ཁག་ཏུས་ལྟར་གྱི་སྤོ་ནས་དོན་
འཁྲོལ་ཆེད་འཕེར་ཡོད་པའི་འགན་ལེན་ཆེད། བསྐྱགས་
གཏམ་ལག་བསྐྱར་གྱི་ལས་འཆར་ཞིག་བཞོ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་
བཅས། །

གོང་འཁོད་རྩམས་དབྱིན་ཡིག་ནས་པལ་བསྐྱར་ཞུས་
པས་དབྱིན་ཡིག་ལ་ཅ་འཛིན་ཡོད་པ་ཞུ།

བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྒོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་འབྲུས་
ལྟ་ཆོག་པའི་ཀྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།

༤༩། ཁྱིཾ་ ༣༠༡༩ ལྷ་ ༦ ཆེས་ ༣༧ ཉིན་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་
 ཆེ་ཤིང་བརྟེན་ཆེན་ཆོག་པས་ཁང་ནང་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འཕུས་ལྷན་
 ཆོག་པས་ཀྱི་བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་ལས་འགྲུལ་ཆོག་པས་
 རྒྱུ་ལྷི་ཆོག་པས་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་པ་ལྷན་པ་ལགས་དང་དྲུང་ཆེ་
 གཞུ་ཡེ་ལེས་ལགས། ཆོག་པས་མི་དགེ་བ་ལེས་སྐོན་ལས་
 མཐར་ཕྱིན་ལགས། རྒྱ་དེགས་ཐར་ལགས། འཛམ་དབྱངས་
 བཟོད་པ་ལགས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱི་དེ་ཆུ་ཆོད་ ༡༡༣༠ རོག་
 ཕྱིན་པ་གསར་འཛོད་པ་བྱངས་ ༣༠ ཅམ་ལ་ཕྱི་ལྷ་ ༧ ཆེས་
 ༦ ལྷེ་ལྷུའི་འབྱུངས་སྐར་ཉིན་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་རྒྱ་
 གང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱིར་བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་གཞི་
 རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགྲུལ་སྤེལ་རྒྱ་དང་། མཐར་ཕྱི་ལྷ་ ༡༩ ཆེས་
 ༡༠ ཉིན་ནི་ཉུ་ཡོག་རྒྱལ་ཆོག་པས་ལས་ཁུངས་དང་སྤྱད་མི་དེ་
 བེ་ཡང་རྒྱལ་ཆོག་པས་ཀྱི་འགོ་བཙའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཆོག་པས། རྒྱ་
 གང་ནང་ཉིན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཆོག་པས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་
 ཁུངས་ཁག་སོ་སོར་ཉིན་བརྒྱ་ལྷན་གཅིག་ཏུ་བྱ་སྤྱོད་ཕུལ་
 ཉེ་མཐུག་བསྐྱོམས་ཏུ་རྒྱ་ཡིན་པའི་གསར་འཛོད་གསལ་
 བསྐྱགས་གནང་། དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐོར་
 བསྐྱོད་ལས་འགྲུལ་ཆོག་པས་རྒྱུ་ལྷི་དྲུང་ཆེ་གཞུ་ཡེ་ལེས་
 ལགས་ཀྱིས་གསར་འཛོད་གསལ་བསྐྱགས་དབུ་འཛུགས་
 ཀྱི་དོ་སྤྱོད་དང་སྐྱགས་ཆོག་པས་གཙོ་བོ་བསྐྱོད་པ་ལྷན་པ་ལགས་
 ཀྱིས་ཐེངས་འདིའི་གསར་འཛོད་གསལ་བསྐྱགས་སྐྱོགས་
 སྤྱང་གནང་དོན། ད་ལྟའི་བོད་ནང་གི་ཛོ་ཛྱག་གནས་བབ་ལ་
 གཞིགས་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་ འཕུས་ལྷན་ཆོག་པས་ཀྱིས་ལས་
 འགྲུལ་སྐར་མང་སྤེལ་རྒྱའི་སྤྱང་།

གྲུ་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༣ ཚེས ༡༡ ཉིན་སྤྱི་འཇུག་
 རྒྱལ་པའི་བཞུགས་པོལ་ཆོག་གས་འདུར་བཀའ་བརྒྱུར་གནང་
 བའི་ཁོངས་ནས། བདེན་པའི་མེ་ལྷ་སྒོར་བསྒྲོད་པས་འགྲུལ་
 བད་གྲུ་ལོ་ ༡༠༡༣ ལྷ་ ༣ ཚེས ༡༥ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
 འཇུག་རྒྱུན་པས་སྤྱ་ཐག་གཅོད་བྱུང་དོན།
 རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གིས་བོད་དུ་བཅའ་འཇུག་བྲག་
 གཞོན་བྱས་པ་ནས་ད་ལྟའི་བར་གྱི་ལོ་རྒྱུག་ཙུག་གི་རིང་།
 བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་གདུག་རྒྱལ་མཆོག་གས་འཛིན་ཅན་གྱི་
 སྤྱིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་མཛད་པར། བོད་ཀྱི་སྤྱོད་བཅུད་ཡོངས་
 ཆོག་གས་བཅན་བརྒྱུད་གིས་བོད་མི་རྒྱལ་དམར་གསོད་དང་
 བཅོད་འཇུག་གཅན་དྲང་། ལྷན་གཅིར་སོགས་ཀྱིས་མ་ཆོར་

བདེ་སྤྱལ་སྒྲོང་མཁར་གཙོང་གི་དཔག་པོའོན་མཆམས་འཛོག་
བྱས་མེད་བར་རང་རེག་སྐྱམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཆོས་རེག་སྐྱོད་
ཡིག་དང་བཅས་བདེ་མི་རེག་ས་ཀྱི་བླ་སྟོན་ལ་གཙུག་སྒྲོང་
གང་སྤུབ་ཀྱིས་བདེན་པའི་འཇམ་ཚེད་ལྷན་སྒྲོང་གཁར་ཡོད།

ལྷག་པར་གྱི་ལོ་ ༣༠༠༩ ལོ་ནས་བརྒྱུད་ཐོད་ས་
ཡོངས་སུ་རྒྱ་དམར་དཔག་དམག་གིས་དམར་གསོད་བཅོཅ་

འགོ་འཇུག་སྐབས་སྐྱེ་སྐྱེ་དགོས་འདུན་ཁག་ནི།

ཀྲི་ལོ་ ༡༩༥༩ ནང་ ༡༩༤༡ ༡༩༤༥ སོ་སོར་བརྒན་
 གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཆོན་ཐོག་བཞག་
 དཔེ་བྱས་ཆོད་ཁག་སྤང་ཡང་རྒྱལ་ཚོགས་ནས་གླེང་གློང་དང་
 ལག་བསྟར་མཇུག་གཅོག་དཔོན་ལ།

༡ རོ་བོ་ད་ནང་གི་ད་ལྟའི་ཇ་ཟག་གཞུས་སྒྲངས་རྟོག་ཞིབ་སྒྲང་།

འདྲག་སྟགས་ཀྱི་སྐྱུག་སྤྱོད་མཁར་གཙོད་ཉིན་བཞིན་ངོ་བོ་ག
 ཏུ་མཐོ་བཞིན་པའི་ཉེར་ལོན་ལ་བརྟེན། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་
 དུམ་ལ་བ་མི་ཡུལ་ཏུ་འཕོས་པ་ལྟ་བུའི་སྐྱུག་བསྐལ་བཟོད་མ་
 ལུབ་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་མཛད་དང་། ལགོད་
 ས་མཆོག་བོད་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བས། སྤྱོད་བཞིན་པའི་
 སྐྱུག་བསྐལ་རྣམས་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཆོག་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 གཞུང་སྐྱེར་ཆོག་པ་སྡེ་ཁག་གཙོ་སྤྱོད་སྤྱོད་རབས་ཉེར་གཅིག་
 པའི་འཕྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་སྙུན་གསལ་དང་སེམས་ཁོང་གི་
 སྐྱུག་བསྐལ་དང་མངོན་འདོད་ལྱིར་བསྐྱུགས་ཀྱིད་པའི་དན་
 ཉག་ས་སུ་དང་ལུས་མེར་སྟེག་གཏོང་མཁན་བར་མེད་ཏུ་བྱུང་
 དང་འབྱུང་བཞིན་བར། འདི་ནས་ཀྱང་ཁོང་རྣམ་པའི་ཀྲཱ་མན་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྟོབས་དང་མངོན་འདོད་རི་བཞིན་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཆོག་པ་ལ་བརྒྱད་བསྐྱུགས་བྱ་ཆེད། བདེན་པའི་
 མེ་ལྷེ་སྟོར་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལས་འགུལ་འདི་བཞིན་
 གྱེ་ལོ་ ༢༠༡༢ ལོའི་ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༤ ལྟེ་ལགོད་ས་ལྟ་མིའི་རྣམ་
 འདྲེན་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་ལུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 ལ་སྤྱིའི་འཁྲུངས་ལྷ་དབྱར་གསོལ་ཉིན་མོ་དང་སྐབས་བསྐྱར་

རང་དབང་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཆ་ལ་ཁག་ཅིག་འཕྲུལ་གཏོང་
དགོས་པ།

༣ ། བོད་ནང་གི་བོད་མིའི་མངོན་འདོད་བསྐྱབ་རྒྱུ་དང་མཉམ་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་ལག་བཟུང་
 བཞེས་དགོས་པ།

བོད་གསལ་དགོས་འདུན་དེ་དག་བསྐྱབ་པའི་
 མཛད་ཀྱི་གར་གཙོས་རྒྱལ་ཁྱིའི་ས་གནས་ཡུལ་ཁྱེ་སོར་
 བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐྱོད་བསྐྱོད་ཀྱི་མཆོད་རྟགས་བསྐྱུ་རུབ་ཀྱིས་
 གྱེ་མོ་ ༣༠༡༩ ལྷ ༡༩ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཨ་ཁི་ཁི་ཏུ་ཡོག་རྒྱལ་
 ཆོགས་ལས་ཁུངས་དང་། སྤང་མི་མེ་ཁི་མར་རྒྱལ་ཆོགས་
 ཀྱི་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཆོགས་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་
 ཉེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་
 སོ་སོར་ཉིན་བརྒྱུ་རུས་གཅིག་ཏུ་ཞུ་སྟོན་ཕུལ་ཏེ་མཐུག་
 བསྐྱེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིག་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་
 བདེན་པའི་མེ་ལྷེ་སྐྱོད་བསྐྱོད་ལས་འགྲུལ་ཆོགས་རྒྱུང་ནས་
 གྱེ་མོ་ ༣༠༡༩ ལྷ ༦ ཆོས་ ༣༧ ཡོ།

ལོ་གོང་ས་མཆོག་གི་ས་འབར་མའི་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་ལྷ་མ་སྐྱ་ཨང་སང་སུ་གི་མཆོག་མངལ་འཕྲད་དང་ཕྱག་རྟགས་སྦྱོལ་བཞིན་པ།

སྤྱི་ནོར་ལོ་གོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དགྲང་གྲངས་ ༥༥ ལ་ཕེབས་པའི་སྤྱི་འབྲུངས་སྐར་དུས་ཆེན་སྲུང་བཙུག་གཟའ་གྲུ་ཁྱ་བཞིན་པ།